

PEACE Info (November 24, 2022)

- As Sagaing attacks continue, Myanmar junta's scorched earth tactics earn WWII comparison
- Resistance force accuses military of opening fire on fleeing villagers in northwestern Myanmar's Yaw region
- Army Restricts Essentials In Bid To Subjugate Hpakant
- Southeast Myanmar's Refugee Children Need Funding to Stay in School
- Resistance Drone Strike Kills 8 Myanmar Junta Troops in Myawaddy: Federal Wings
- Junta blockade starving Rakhine of medicine, say residents
- Nearly 60 Myanmar Regime Forces Killed in Two Days of Resistance Attacks
- Myanmar Junta Informant Ex-Colonel Shot Dead in Yangon
- Chair of Myanmar Military's Proxy Party Vows to Fight Resistance Movement
- Myanmar junta to enact new political party registration law
- Col Khun Okker: Junta Doesn't Want Federalism
- An Assessment of Myanmar's Parallel Civilian Govt After Almost 2 Years of Revolution
- India's Disturbing Ties with Myanmar Junta
- မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်က ရပ်ကွက်ငါးခုကို နှစ်ရက်အတွင်းရွှေ့ပြောင်းဖို့ စစ်ကောင်စီ ထပ်မံကြေညာ
- ခင်ဦးမြို့နယ်က ဘုန်းတော်ကြီး ကာဒီနယ် ချားလစ်မောင်ဘို ဇာတိရွာ တိုက်ခိုက်မီးရှို့ခံရ
- ကန့်ဘလူမြို့နယ် ကိုးတောင်ဘို့ရွာတွင် ဖမ်းဆီးခံရသည့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူ ၃၀ နီးပါးရှိဟုဆို
- ဟုမ္မလင်းတိုက်ပွဲတွင် စစ်ကောင်စီဘက်က ၃၀ ကျော်သေ၊ လက်နက်ခဲယမ်းများသိမ်းဆည်းရမိ
- မြိုင်မြို့နယ် ကြောင်ကန်ရွာအနီး စစ်ကောင်စီယာဉ်ကို မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက် ၁၂ ဦးသေဆုံးဟုဆို
- ပေါက်မြို့နယ် စသိန်းရွာက နေအိမ် ၂၄၀ ကျော် မီးရှို့ခံရပြီး သက်ကြီးရွယ်အို နှစ်ဦးပျောက်ဆုံးနေ
- နဂါးညီနောင် ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့စခန်း စီးနင်းခံရပြီး ရဲဘော် ၂၃ ဦးကျဆုံး
- ပခုက္ကူတွင် ပျူစောထီးအဖွဲ့ဝင်လူငယ် ၂ ဦး ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ထံ လက်နက်များဖြင့် အလင်းဝင်
- တနင်္သာရီ၌ စစ်တပ်နှင့် ပျူစောထီးများ စစ်ကြောင်းထိုးလာသဖြင့် ရွာသားများထွက်ပြေး
- ဖားကန့်မှာ ပြည်သူတွေ လုံခြုံရေးကင်းမဲ့နေ
- KIA တပ်မဟာ ၈ ဌာနချုပ်အနီး ၂ ရက်ဆက် ငုံးကြဲ
- ဖားကန့်တွင် အရပ်သားကားတစ်စီးကို စစ်တပ် ပစ်ခတ်၊ ၁ ဦးသေဆုံးပြီး ၁ ဦးဒဏ်ရာရ
- ဖားကန့်မြို့နယ်မှာ လက်နက်ကြီးကြောင့် အရပ်သား တစ်ဦးသေ၊ ၁၀ ကျော်ဒဏ်ရာရ
- အင်ဂျန်းယန် စစ်ရှောင်များ ရိက္ခာ အခက်တွေ့
- သေ့ဘောဘိုးစခန်း ပြန်ရရေး စစ်ကောင်စီ ထိုးစစ်ဆင်
- လေးကေကော် စစ်ကောင်စီအမြောက်ကုန်းဘက်တွင် KNLA ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့များနှင့်တိုက်ပွဲဆက်ဖြစ်ပွားနေ
- ဖားအုံမြို့ပေါ်သွားလာသည့် ကား၊ ဆိုင်ကယ်များကို စကစနှင့်ရဲတပ်ဖွဲ့တို့ စစ်ဆေးမှု၊ ငွေတောင်းခံမှု ပိုမိုများလာ
- ရခိုင် စစ်မျက်နှာ ရီဗျူး ၂
- ရခိုင်ရှစ်မြို့နယ်မှာ နိုင်ငံတကာအကူအညီပေးခွင့် ပိတ်ပင်ခံထားရ
- အကူညီလိုအပ်နေတဲ့ ရခိုင်စစ်ရှောင်များ
- မိုးမိတ်မြို့နယ်စစ်ကောင်စီ တိုက်လေယာဉ်လှည့် ဒေသခံတချို့ ကြိုတင် စစ်ရှောင်ရ
- RCSS/SSA ဥက္ကဋ္ဌ အချင်းချင်း အမုန်းစကားမပွားရန် ပြည်သူများကို မှာကြား

- စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာပြည်တဝန်း တိုက်ပွဲပေါင်း ၇,၈၀၀ ကျော်ဖြစ်ပွား
- ၁ နှစ်ခွဲကျော်အတွင်း စစ်တပ်က ပြည်သူ ၂၅၃၀ ကျော်ကို သတ်ဖြတ်၊ ဖမ်းဆီးခံရသူပေါင်း ၁၆၄၀၀ ကျော်ထိရှိလာ
- စစ်ကောင်စီကို ဒူးမထောက်တဲ့ CDM ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ
- လက်ယက်ကုန်း အစီရင်ခံစာ Myanmar Witness ထုတ်ပြန်
- မြန်မာနိုင်ငံက စစ်ကြောရေးအတွေ့အကြုံတွေကို ပြန်ပြောပြတဲ့တိုရိုကူဘိုတာ
- မြန်မာမပါတဲ့ အာဆီယံ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ အစည်းဝေးအပေါ် အမြင်တချို့
- နျူကလီးယားစွမ်းအင်အသုံးပြု၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံတည်ဆောက်ရန် စုစမ်းလေ့လာတိုင်းတာမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သတ်၍ လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ရုရှားနိုင်ငံရှိ ROSATOM ကုမ္ပဏီတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နားလည်မှုစာချုပ်လွှာ(MOU) လက်မှတ်ရေးထိုး

As Sagaing attacks continue, Myanmar junta's scorched earth tactics earn WWII comparison

A former information minister close to the military becomes the latest to condemn the regime's campaign of wholesale destruction in Upper Myanmar

Thura Maung / Nyein Swe | Published on Nov 24, 2022

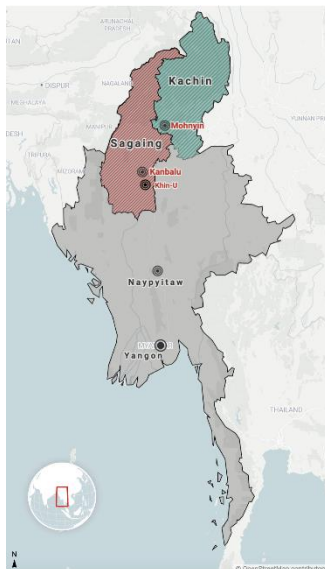

The ruins of a Khin-U Township village destroyed by a Myanmar military arson attack, seen on November 21 (Myanmar Now)

Myanmar's military carried out a series of airstrikes and artillery attacks on Wednesday amid clashes with anti-junta forces in several neighbouring Sagaing Region townships.

According to a local resistance group based in Khin-U Township, three junta columns began raiding villages there and in the surrounding area last Thursday.

On Wednesday, fighting broke out following a raid on the village of Mone Hla in western Khin-U Township, resulting in multiple regime casualties, according to the information officer of the anti-regime Khin-U Support Organisation.

“At least 10 junta soldiers were killed during today's battle, so they retreated and started attacking us from the air,” he said, speaking to Myanmar Now at around 5pm on Wednesday.

The airstrikes began at around 1:50pm and continued for about an hour, he added.

“There may be some casualties in the villages that were attacked, but we don't know anything for sure yet. Some of our reinforcement troops were also trapped there,” he said.

According to locals, Mi-35 attack helicopters fired on several villages along the borders between Khin-U and neighbouring Kanbalu and Ye-U townships, including Mone Hla, Kyauk Taing, Kyi Su, and Pin Sein Khin.

The day before, a column of around 150 regime soldiers raided Kyauk Taing and Kyi Su—both located in Kanbalu Township—as well as Pin Sein Khin in Ye-U Township.

The troops were ambushed by local defence forces as they left the villages after torching the homes of residents who had fled, according to resistance sources.

Pin Sein Khin was also a target of arson attacks on Wednesday, as were the villages of Thauk Kan in northern Khin-U Township and Hna Nwin Taw in Taze Township, the sources added.

At least one person—a 40-year-old woman named Mya who had fled from her home in Mone Hla—was killed by artillery fire in Pin Sein Khin, according to a local source.

A villager sits among the ruins of a village in Sagaing Region's Khin-U Township on November 21 (Myanmar Now)

'Nothing there anymore'

In Kanbalu, local defence forces said they killed several soldiers in an ambush on Wednesday morning.

"We waited for them to come within shooting range and then attacked them with explosives and opened fire," said Wai Gyi, a member of a group called the Kanbalu Underground Warriors.

"One of the soldiers may have been a lieutenant, as they dragged him out of the battlefield while leaving the rest behind," he added.

Kyi Su, a predominantly Muslim village of around 1,000 households located about 40km south of the town of Kanbalu, has come under attack in the past. However, residents say the latest assault has destroyed what little was left of the village.

"There's nothing there anymore," one villager said on Wednesday. "Bamboo huts built after the first attack have all been burned down."

Attempts by defence forces to put out the fires in the village after the junta troops left resulted in an ambush by soldiers who stayed behind, according to Saw, a member of one of the groups involved.

"Some of our members went back in, but they were ambushed and some of them were injured. Two went completely radio silent," he said.

Members of a local defence team prepare to ambush a junta column in Sagaing Region on November 18 (Myanmar Now)

Worse than WWII

The regime has earned widespread condemnation for its scorched-earth tactics in Sagaing and other parts of Upper Myanmar where it has faced fierce resistance to its rule.

While most calls for accountability have come from ordinary citizens or international observers, criticism has also come from some close to the military.

Recently, Ye Htut, a former lieutenant colonel who served as information minister under the quasi-civilian administration of former president Thein Sein, wrote about arson attacks in Yesagyo, his hometown in Magway Region.

“The incidents that have taken place over the past year are enough to shake even a person who survived the Japanese colonial era,” he wrote in a social media post, noting that even during WWII, civilian villages were not targeted for destruction.

In response, a Facebook user named Htin Aung Kyaw, who is believed to be a retired army officer, commented that Ye Htut shouldn’t make such statements without providing solid proof.

Ye Htut replied that it would be easy enough to collect evidence through the country’s human rights commission if witnesses were allowed to provide videos without fear of punishment.

Meanwhile, regime forces have also carried out airstrikes farther north in Sagaing Region in recent days, hitting targets in Indaw and Banmauk townships, as well as across the border in Kachin State’s Mohnyin Township.

Several people were injured in the attacks, which began earlier this week after around 20 junta troops, including a battalion commander, were killed in a clash northeast of the town of Indaw last Friday, local resistance sources reported.

Additional reporting by Moe Oo

<https://www.myanmar-now.org/en/news/as-sagaing-attacks-continue-myanmar-juntas-scorched-earth-tactics-earn-wwii-comparison>

Resistance force accuses military of opening fire on fleeing villagers in northwestern Myanmar’s Yaw region

Three civilians and one member of the Yaw Defence Force are shot dead while trying to escape advancing junta troops in Gangaw Township

[Nyein Swe](#) | Published on Nov 24, 2022

YDF troops pictured in mid-July (YDF)

Three civilians and one guerrilla fighter were shot and killed by junta troops while fleeing a raid on Tuesday in the Yaw region of Magway, according to the leader of a local resistance force.

An 80-soldier military column from the Gangaw-based Infantry Battalion (IB) 50 shot at villagers along a road connecting the communities of Zar Haw and Oak Hla in the western part of the township.

One of the casualties was identified as Yaw Defence Force (YDF) member Aung Naing, who had been helping the residents of Zar Haw escape the advancing troops, according to YDF secretary general Min Min.

The identities of the civilians who were killed were not confirmed at the time of reporting.

A second YDF member, Aung Kyaw Moe, was reportedly injured after being shot in the left arm, and a third member—Aung Ko Ko—is missing following the assault, which Min Min said was one-sided and “not a clash.”

Several villagers have reportedly remained trapped inside Zar Haw, which has since been occupied by the junta column.

Myanmar Now was unable to independently verify the YDF’s account of the incident.

The military council does not release information on its activities in the Yaw region, which consists of Gangaw, Htilin and Saw townships and borders Sagaing Region and Chin State.

IB 50 was accused by locals of torching homes and killing civilians in raids in neighbouring Htilin in early October.

The military has denied committing arson attacks on villages in central and northwestern Myanmar.

Multiple anti-junta forces have formed in the Yaw region, frequently armed only with handmade weapons and hunting rifles. The military is believed to have deployed some 2,000 soldiers to fight these groups, which have made the area a resistance stronghold.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/resistance-force-accuses-military-of-opening-fire-on-fleeing-villagers-in-northwestern-myanmars>

Army Restricts Essentials In Bid To Subjugate Hpakant

24th November 2022

Hpakant

The Burma Army (BA) has restricted the supply of rice and fuel to Hpakant to prevent jade mining companies affiliated with the Kachin Independence Army (KIA) from operating in order to deprive the group and their ally, the People’s Defence Force (PDF), of its financial resources in the township in Kachin State.

“The BA wants to weaken the KIA by creating difficulties for them, so they’re banning jade mining companies suspected of having links with the KIA” to reduce the taxes the armed groups can collect from mines, a local told KNG on condition of anonymity. This also cuts into taxes derived from construction projects, shops and from vehicles transporting goods into the area.

According to Global Witness, Burma's jade trade was worth \$31 billion in 2014, accounting for nearly half of Burma's annual GDP. Hpakant produces the highest quality jadeite in the world, most of which is distributed through China. However, uncontrolled mining has led to massive deforestation and erosion, which in turn has caused landslides that have killed hundreds of miners, who were buried alive or swept away in a massive tidal wave triggered by a mountain of mine waste that had fallen into an artificial lake in 2020 killing about 200 miners in the Southeast Asian country's most horrific accident.

Both the junta and the KIA's political wing, the Kachin Independence Organisation (KIO), rely on the rich deposits that are found in Hpakant to fund their armies. And the Kachin armed group distributes some of this revenue to the PDFs, other armed ethnic groups and the National Unity Government in exile, which the junta wants to stop.

There's little doubt that the regime's actions will have some impact on the Kachin group in the long run, the man said. "I think the KIO/KIA knows about this and may have to come up with a strategy to deal with this problem." The civilian population will suffer a lot if the regime continues like this, he said, but it doesn't care about the population and is willing to commit more human rights violations to maintain its power in the area.

Locals have told KNG that mining companies are trying to get around the restrictions by working at night, but they still need fuel and their workers need to eat. In Hpakant town, the BA stops everyone at a checkpoint in front of Myoma police station between 7am and 10am and between 2pm and 3pm to check their phones and vehicles.

Security has also been tightened in Lon Khin, Hseng Tawng, Sun Kywel and Gansi villages since 23 October. "They're firing artillery at night, and last night they fired artillery from the Hpakant Strategic Command but I cannot say why," said a man from Hseng Tawng on condition of anonymity.

More than 70 trucks carrying rice and fuel are stopped at the BA's Nam Yar military checkpoint waiting for permission to pass. According to locals, each lorry has 300 bags of rice loaded, making a total of 21,000 bags of rice held up.

While the soldiers aren't letting the trucks in, prices of rice and fuel have soured in Hpakant and it's limiting mining and affecting the income of pretty much everyone in the township, not just the KIA, said another man who also requested anonymity. "Hpakant is 'jade land'. Many people, including internally displaced populations, work here. Therefore, they should take care of the people. We're suffering from a crisis between two powers."

At the same time, the regime has stepped up its attacks on the KIA and is increasingly targetting civilians. Last month, regime fighter jets killed at least 78 people in an unprovoked attack on a music concert celebrating the KIO's 62nd anniversary in A Nang Pa in KIA's Brigade 9. A few days after the 23 October attack, 60 people were buried near Baw Ser Dee village near Ginsi. During the bombardment, about 50 people died instantly, while the others died after the

regime stopped ambulances from taking them to hospitals in Hpakant or Myitkyina towns and prevented paramedics from reaching A Nang Pa. Soldiers arrested people who attended the concert.

In a statement, the regime has claimed it was responding to attacks by the KIA and PDF on its camps and that it followed the international rules of engagement during its bombardment.

NUG said the junta's bombing was in violation of the Geneva Conventions.

Ambassadors from USA, Canada, UK, France, Australia, Germany, Italy, Netherlands, Spain, Norway, Switzerland, Czech Republic, Finland and Denmark condemned the attacks in a statement. "This attack underscores the military regime's responsibility for crisis and instability in Myanmar (Burma) and the region and its disregard for its obligation to protect civilians and respect the principles and rules of international humanitarian law."

Amnesty International's Deputy Regional Director Hana Young said that "the military has shown ruthless disregard for civilian lives in its escalating campaign against opponents. It is difficult to believe the military did not know of a significant civilian presence at the site of this attack." Since the 2021 coup, she said the "military has been committing widespread...including unlawfully killing, arbitrarily detaining, torturing and forcibly displacing civilians atrocities...in the face of an ineffective international response to a human rights crisis that is only worsening".

After last year's coup d'état, the regime stopped connectivity to the township except for Mytel, which is owned by the military. This makes it increasingly difficult to get information about human rights violations and war crimes against the population, such as those that happened in A Nang Pa, out of the township into the hands of rights groups and journalists.

<https://kachinnews.com/2022/11/24/army-restricts-essentials-in-bid-to-subjugate-hpakant/>

Southeast Myanmar's Refugee Children Need Funding to Stay in School

By **THE IRRAWADDY** | 24 November 2022

Displaced children in Kayah State attend a makeshift school. (Photo: Kayah State Teachers' Union)

Over 31,000 refugee children from southeast Myanmar's conflict-torn Kayah State are in urgent need of funding to continue their schooling.

Despite the ongoing fighting in Kayah, students are attending community schools, including in makeshift classrooms at camps for internally displaced persons (IDP).

The community schools have been set up by former government school teachers known locally as 'CDM teachers' for their participation in the Civil Disobedience Movement (CDM), which was

established by state employees who refuse to work under military rule. CDM teachers and volunteers have been working since last year to provide education for displaced children.

One CDM teacher, who is also a spokesperson for the Kayah State Basic Education Teachers' Union, told The Irrawaddy that there are 280 community schools providing education to 31,735 children, including primary, middle and high school students, who have missed out on studying for over two years due to the COVID-19 pandemic and the turmoil created by the Myanmar military's coup.

The schools have been funded by donations from parents and local well-wishers. But with more and families displaced by the fighting in Kayah, as the junta escalates its campaign of terror against civilians, more funding is needed to provide children with basic school supplies.

Last month, the Kayah State's Teachers Union, along with other fundraisers, launched a campaign with the target of raising 300 million kyats (US\$145,000) for the refugee kids.

"We want to buy textbooks and stationery for the children as their parents can no longer afford to do so," said the CDM teacher.

However, the campaign has failed to reach its target and so has been extended for another month. People have until November 29 to make donations, which can be made by buying raffle tickets via the Facebook pages of the [Kayah State Teachers Union](#) and [We Love Myanmar Global](#). The raffle tickets cost US\$10 each.

"We only raised 46 per cent of our target. We have used that money to buy textbooks for the children, but there are still many children who haven't received a textbook," said the teacher, who urged the public to make donations.

A fundraiser from Korea who helped organize the campaign also called on people not to turn a blind eye to the educational needs of Kayah's displaced children.

"In armed conflicts, education is frequently not considered to be as important as other needs and is often overlooked. But it is vital that children have the right to continue to study in these situations," he said.

The CDM teacher said that her students enjoyed learning and attending school, despite the difficulties of doing so in a conflict zone.

"But they miss their homes and say they want to go back to living in their houses instead of staying in tents," added the teacher.

Since the Myanmar military seized power from the civilian government on February 1, 2021, Kayah State has been one of the strongholds of resistance against the junta. Heavy fighting between local People's Defense Forces and military regime troops has been ongoing for over a year.

Junta forces have responded to their heavy losses by escalating their military operations and violence against the local population, including indiscriminate artillery and airstrikes on civilian targets, the killing of civilians and the torching of villages.

To escape the violence, the majority of Kayah State's 287,000-odd people have fled to the jungle or are in IDP camps.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/southeast-myanmars-refugee-children-need-funding-to-stay-in-school.html>

Resistance Drone Strike Kills 8 Myanmar Junta Troops in Myawaddy: Federal Wings

By **HEIN HTOO ZAN** | 24 November 2022

At least eight junta soldiers were killed and 15 wounded when resistance drone units attacked the regime's Light Infantry Battalion 102 in Myawaddy Township, Karen State on Tuesday, according to Federal Wings.

The drone unit teamed up with Yaung Ni Drone Force to launch the strike as regime troops were taking up position in Blatdoh village, located on the Myawaddy-Worlay road in territory controlled by the Karen National Liberation Army (KNLA)'s Division 6, according to Federal Wings' statement.

The attack was launched under the command of the Cobra Column resistance force and Karen National Defence Organization (KNDO) Battalion 8. Among those wounded in the strike was junta Battalion Commander Major Zaw Myo Aung, Federal Wings said.

The drone attack came after three Cobra Column fighters were killed when their supplies truck was ambushed by junta troops near Blatoh village on Tuesday.

Five resistance fighters managed to escape the ambush but another five were cornered in a firefight. By the time Cobra Column reinforcements arrived, only two were left alive.

The truck had left Myawaddy carrying food and medicine for resistance forces.

Cobra Column spokesperson Ko Myo Thura Ko Ko named the casualties as Naw Eh Muu, 29, Naw Lu Lu Phaw (aka Thida Aye), 22, and Kyaw Swar Hein, 20, adding their funerals were held on Wednesday.

Junta troops are deploying helicopters, artillery and airstrikes against resistance forces in the area, he said.

Four months of almost daily clashes began when a combined KNLA and Cobra Column force seized a junta military outpost in Thaebawboe village, in the south of Myawaddy Township.

Thousands of residents have since fled the area and taken shelter near Thaung Yin River on the border or crossed into Thailand.

<https://www.irrawaddy.com/news/war-against-the-junta/resistance-drone-strike-kills-8-myanmar-junta-troops-in-myawaddy-federal-wings.html>

Junta blockade starving Rakhine of medicine, say residents

NOVEMBER 24, 2022 | By FRONTIER

A woman washes clothes at a camp for internally displaced persons in Myothit monastery in Mrauk-U, Rakhine State in August 2020. (Frontier)

Restrictions imposed since the resumption of fighting with the Arakan Army have left Rakhine State dangerously short of medical supplies, which critics say is a form of collective punishment.

“Due to the shortage of medicines, we respectfully inform you that the remaining medicine will only be available for emergency patients,” reads a notice scrawled on a whiteboard at a state-run cottage hospital in Rakhine State that went viral on social media.

The Myanmar military regime has reportedly been [blocking](#) medicine and pharmaceuticals from reaching Rakhine since mid-September, while also [restricting](#) general travel along most water routes and many land routes.

The move follows the resumption of fighting with the Arakan Army, which has plunged the state back into chaos after a 20-month informal ceasefire agreed to in November 2020.

Ko Kyaw Zan* from Rakhine’s Rathedaung Township said ever since the February 2021 military coup, patients have had to pay for services at public hospitals that used to be provided free of charge. Meanwhile, the new medical blockade has created a shortage, ratcheting prices up even more, as he found when he accompanied his pregnant wife to the Rathedaung cottage hospital to give birth in mid-October.

“Now, in-patients have to buy the medicine they need from pharmacies outside the hospital because medicines are no longer provided free of charge,” he told *Frontier* on November 15.

“At some pharmacies, certain medicines are out of stock. That’s why we have to pay high prices,” he said, claiming he had to pay for medicine and even surgical gloves out of pocket.

Daw Yin Yin Wai*, a 65-year-old-resident of Minbya Township, also in Rakhine, has been taking Vastarel MR for hypertension for about six years. She said in October, the price for a pack of 30 tablets rose from K10,500 to K18,000 (US\$5 to \$US8.66 at the official exchange rate) in most

pharmacies. But more alarmingly, since the beginning of November, she hasn't been able to find the medication in any of the township's 30 pharmacies and only has enough supply to last until the end of the month.

"Patients with chronic diseases will suffer more if they can no longer take their regular medicines," she told *Frontier* this month. "There may be many deaths."

"The junta's ban on bringing in pharmaceutical products is indirectly killing Rakhine people by denying them access to medical care," said veteran Rakhine politician and former lawmaker U Pe Than, who went as far as to compare the restrictions to "genocide".

Supplies dwindle

Figures released by the junta's health ministry in August last year showed that Rakhine State has 72 state-run hospitals. The largest has 500 beds, but most of the facilities – 54 – are cottage hospitals, with around 16 beds each.

Residents, civil society workers and charity groups interviewed by *Frontier* confirmed that nearly all government hospitals, and especially cottage hospitals, have experienced acute medical shortages in recent weeks.

The superintendents of cottage hospitals in Minbya, Maungdaw, Mrauk-U and Rathedaung townships did not respond to requests for comment.

A doctor at a cottage hospital in Ponnagyun Township [told](#) Rakhine-based media outlet *Development Media Group* that restrictions on land travel in many townships have created a surge of patients at the Ponnagyun hospital, because they were unable to travel to the state capital Sittwe to seek treatment or buy medicine.

"I don't think the existing stocks will last for two weeks," he said.

It's a similar story at the state's pharmacies.

"About nine townships in the northern part of the state are badly affected by this. Although pharmacies are open, they don't have much medicine," an activist helping people displaced by the recent fighting told *Frontier*.

A limited number of pharmaceuticals are being supplied to the state by plane, said the manager of a Sittwe-based pharmaceutical company, who spoke on the condition of anonymity.

Ko Thein Tun*, who owns a pharmacy in Pauktaw Township, told *Frontier* this month that his stock of pharmaceuticals was down to about half, and he feared he might have to close his business next month.

The dire situation led around 40 pharmaceutical companies and pharmacies to write to the Rakhine Traders' Association on October 24 to appeal for help in negotiating with the junta to bring in supplies from outside Rakhine, warning of a looming supply crisis.

The association wrote to the Rakhine State Administration Council, the junta's local governing body, two days later, but as of November 18 had not heard back, according to RTA President U Tin Aung Oo. He told *Frontier* the RTA has asked pharmaceutical companies to write up a list of the most commonly used drugs, medicines and vaccines in order to submit to the Rakhine SAC for permission to deliver.

Meanwhile, the junta's healthcare officials continue to insist that the situation is under control. Rakhine State Health Department Director Dr Kyi Lwin told *Frontier* on November 14 that medicine was being distributed to government hospitals in need.

He said the Rakhine SAC would grant approval to deliver supplies to any state hospital if it submitted a list of what they needed. However, he did not give a clear answer when asked how many hospitals have received such shipments so far.

He blamed any shortages on the conflict, rather than an intentional plan to withhold supplies.

"We normally distribute medicines to the hospitals every month. However, there are restricted areas, such as war zones, and locations that are difficult to reach. Because of these restrictions we sometimes must wait days to receive permission from the state government to distribute medicines," Kyi Lwin said.

Frontier tried repeatedly to call Rakhine SAC spokesperson U Hla Thein for comment, but he did not answer his phone.

Medical officers from the AA vaccinate civilians for COVID-19 in Rathedaung Township in 2021, demonstrating the increased reach of its administration. (Supplied)

Junta 'wants residents to blame the AA'

But the activist assisting IDPs said the junta is blocking aid to prevent supplies from getting to the AA, and to make life difficult for locals so they will stop supporting the armed group.

"The junta is blocking aid in the state because it wants residents to blame the AA," he said.

The military has also detained numerous individuals involved in bringing pharmaceuticals into Rakhine, often accusing them of having ties to the AA. This is part of a broader [arrest campaign](#) seemingly intended to disrupt the AA's budding civilian administration, which has taken root across much of the state.

Multiple sources in Rakhine civil society and politics estimated to *Frontier* that around 500 people, including healthcare and social workers, have been arrested by the junta since the coup on suspicion of supporting or associating with the AA.

Rakhine outlet *Narinjara* has documented a series of high-profile healthcare-linked arrests in recent months. In late September, Dr Win Naing Soe was [detained](#) for nine days in Myebon Township after trying to send medicine to the Nga Pa Thone cottage hospital by boat. In early October, a pharmacy owner in Mrauk-U town was [held overnight and questioned](#).

But not everybody is lucky to get a quick release. Nine boat owners were [arrested](#) on October 12 and charged under the Inland Water Transport Law for trying to deliver medical supplies from Sittwe to Rathedaung. And on October 15 in Maungdaw Township, soldiers reportedly [detained](#) four volunteer social workers from the Ga Ya Nar Network charity group, including the organisation's president. They remain in detention facing charges under the Unlawful Associations Act for allegedly supporting the AA.

"We help people of any race or any religion," a member of the charity group told *Frontier* on condition of anonymity, referring to Rakhine's mixed population of Rakhine Buddhists, Rohingya Muslims and smaller groups. "Locals may face a health crisis because all of our activities have stopped now."

The junta has also [restricted](#) international humanitarian access to at least six conflict-affected townships in central and northern Rakhine since September 15.

"The restrictions mean that we are unable to help displaced locals who need assistance. I have been very worried for them since we had to stop all our activities," said a Myanmar employee of the International Rescue Committee, a New York-based NGO.

Former MP Pe Than said the junta's actions show that it is not interested in fulfilling the role of a government, which it claims to be despite widespread rejection from the people of Myanmar.

"Governments are responsible for protecting peoples' health and peace. There should be no shortage of medical supplies in Rakhine State. This is not good government," he said.

* denotes the use of pseudonym for safety reasons

<https://www.frontiermyanmar.net/en/junta-blockade-starving-rakhine-of-medicine-say-residents/>

Nearly 60 Myanmar Regime Forces Killed in Two Days of Resistance Attacks

By **THE IRRAWADDY** | 24 November 2022

At least 57 regime forces were killed in the last two days as People's Defense Force groups (PDFs) continued to attack regime targets across the country.

In one case, two pro-regime militia members surrendered to a PDF group with stolen military weapons.

Incidents were reported in Sagaing, Magwe, Bago and Yangon regions and Mon and Kayah states.

The Irrawaddy has collected the following reports of significant attacks from PDFs.

Some military casualty figures could not be independently verified.

30 regime forces killed in fierce clash with PDFs in Sagaing

Resistance fighters during an operation in Khin U Township, Sagaing Region. / KSO

At least 30 regime forces were killed in Khin U Township, Sagaing Region on Wednesday morning when Khin U Region Defense Alliance Force used land mines and firearms to ambush 100 regime forces attempting to raid Mon Hla Village, the PDF group said.

After being supported with artillery strikes by reinforcements from Ye U Township and an hourlong series of air strikes by an Mi-35 helicopter gunship, the regime forces occupied Mon Hla Village in the evening. In the junta attack, three PDF fighters suffered injuries and a resident was killed.

The regime forces torched houses in the village in the evening.

On the same day, another military detachment of 80 troops that arrested four civilians and killed two residents raided villages in the north of the township.

Two regime troops killed by PDF land mines in Sagaing

Resistance group Black Wolf PDF claimed it and two other PDF groups killed two regime forces in Wetlet Township, Sagaing Region on Wednesday when they used two land mines to ambush 10 regime forces from a police outpost in Hla Taw Village.

The regime forces were ambushed as they were leaving the village, the PDF group said.

Regime forces bombed by PDF drones in Sagaing

Some regime forces are believed to have been killed or injured in Sagaing Township, Sagaing Region on Tuesday when 10 PDF groups used five drones to bomb regime camps and the house of a pro-regime Pyu Saw Htee militia leader in Marlal Taw Village, claimed Myinmu Revolution Force, which conducted the drone strikes.

The combined groups said they used five drones and five bombs to attack the regime targets.

An aerial video shot by the PDF groups shows frightened regime forces fleeing chaotically during the PDF's drone strikes.

Three junta police including a chief killed in Mon

Three junta policemen including the chief of the township police station were killed in Ye Township, Mon State on Wednesday when resistance fighters of Ye Belu PDF group ambushed a vehicle carrying police officers, the PDF group said.

The PDF group said it attacked the police vehicle near military Battalion 9 in Ye Township.

In the raid, two weapons and ammunition were seized.

A video shot by the PDF groups shows PDF fighters attacking a vehicle.

Six junta police killed in Magwe

Six junta police officers were killed and two others injured in Pauk Township, Magwe Region on Tuesday when seven PDF groups from four townships jointly attacked the Kaine Lal Police Station, said Myaing-PDF, which was involved in the raid.

In the raid, five PDF fighters also suffered minor injuries. Resistance forces abandoned their attempt to occupy the police station as more junta reinforcements arrived in the area.

12 regime forces killed by PDF land mines in Magwe

Heavy improvised mines used by PDF groups to attack regime targets in Myaing Township, Magwe Region. / Myaing-PDF

Myaing-PDF claimed to have killed 12 regime forces and injured many others when it used eight heavy land mines to ambush a military convoy outside the town of Myaing in Magwe Region on Wednesday.

The convoy was ambushed while traveling to meet and transport a military detachment including police officers and their family members who abandoned the police outpost in Bahin Village on Tuesday.

In the ambush, a military vehicle was damaged and regime forces fled the area. Following the ambush, regime forces torched houses in nearby Kyaung Kan Village, the PDF group said.

Two junta soldiers killed in PDF ambush in Magwe

At least two regime forces were killed and many others injured in Pauk Township, Magwe Region on Wednesday when several PDF groups from four townships jointly ambushed a military detachment burning villages in the township, said Myaing-PDF, which joined the attacks.

On that morning, the PDF groups used six land mines to attack 100 junta troops including pro-regime Pyu Saw Htee militia members burning houses in Nyaung Yin Village. Before the arson attack, the regime forces burned down Sa Thein Village.

In the ambush, two soldiers died and four others were injured. On that evening, four junta soldiers were gunned down when the PDF groups attacked regime forces leaving the village, said Myaing-PDF.

Two pro-regime militia members surrender in Magwe

Military weapons and ammunition surrendered by two pro-regime militia defectors to a PDF group in Myaing Township on Wednesday. / Myaing-PDF

Two Pyu Saw Htee pro-regime militia members surrendered to Battalion 1 of Myaing-PDF in Myaing Township, Magwe Region on Wednesday, the PDF group said.

Militia members Ko Khine Zaw Win and Ko Phoe Chit fled to the PDF group after adding sleeping pills to the food of their 13 comrades including four soldiers. The two also surrendered three weapons and ammunition they stole from the sleeping regime forces.

The PDF group said it awarded 5 million kyats each to the men for defecting and transported the two ex-militia members to a liberated area.

Military checkpoint bombed in Yangon

At least eight regime forces were killed or injured in Yangon's Hmawbi Township on Wednesday when two urban resistance groups used two remote-controlled bombs to attack a military checkpoint on the No. 4 highway near Thae Phyu Village, claimed Yangon Urban Guerrilla Army, which was involved in the attack.

In the attack, a junta vehicle and motorbikes were destroyed.

Police outpost bombed in Bago

A police building was burned down in Moenyo Township, Bago Region on Tuesday night when Moenyo-PDF used a cluster of mines to attack the outpost in Pattaw Village, said Bago Regional-PDF group.

In the attack, seven junta policemen fled the outpost without defending it. The PDF's video shows a building burning after being bombed.

Following the PDF attack, 40 regime reinforcements have been stationed at the police outpost, the PDF group said.

Two regime forces killed in PDF ambush in Kayah

A resistance sniper from Demoso PDF Battalion 1106 during a clash with regime forces in Demoso Township on Wednesday. / DMO-PDF Battalion 1106

At least two junta soldiers were killed and three others injured in Demoso Township, Kayah State on Wednesday when combined PDF groups attacked regime forces stationed in the Thae Taung area of the township, said

Demoso PDF Battalion 1106, which joined the raid.

Regime forces responded with heavy explosives and automatic firearms but all PDF fighters were able to retreat from the site without casualties.

<https://www.irrawaddy.com/news/war-against-the-junta/nearly-60-myanmar-regime-forces-killed-in-two-days-of-resistance-attacks.html>

Myanmar Junta Informant Ex-Colonel Shot Dead in Yangon

By HEIN HTOO ZAN | 24 November 2022

A retired colonel and regime informant was shot dead at his home in Thingangyun Township, Yangon Region, on Thursday by unknown gunmen, according to residents.

Zaw Naing Win lived in Thuwanna ward, also known as Bogyoke Ywar meaning generals' village, with other former military personnel.

Residents said he was a well-known informant for the regime.

"I heard he was watering his plants this morning in his garden when a group shot him," said a resident.

People's resistance groups members sheltering in nearby Ein Jin, Tharaphi and Gamone streets, were seized based on Zaw Naing Win's information, the resident said.

The residents said Zaw Naing Win, around 60, hired security guards but they failed to protect him. The ex-colonel died on the way to hospital.

No group has claimed responsibility.

In September, retired brigadier general and diplomat Ohn Thwin was shot dead by anti-regime guerrilla fighters in Yangon, becoming the highest-ranking target killed by resistance groups since late last year.

The 72-year-old was gunned down at his home in Hlaing Township. His son-in-law Ye Tayza, a former army captain, was shot dead when he tried to protect the general.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmar-junta-informant-ex-colonel-shot-dead-in-yangon.html>

Chair of Myanmar Military's Proxy Party Vows to Fight Resistance Movement

By **THE IRRAWADDY** | 24 November 2022

The head of the Myanmar military's proxy Union Solidarity and Development Party (USDP) described resistance fighters battling the military dictatorship as "thoughtless" on Monday during a meeting with USDP members in Sagaing Region's Monywa.

U Khin Yi vowed also to "wipe away tears, grip the sword, move a step forward and fight" the People's Defense Forces (PDF), according to the USDP's Facebook.

The hardline nationalist also challenged the PDFs during a November 3 meeting with USDP members in Tatkon Township in Naypyitaw: "You can kill me. I am a former military officer. I am in charge of the USDP. I'm the true pillar [of the regime]. I am the hardcore. Why don't you come and kill me?" the 70-year-old said as he condemned the killing of USDP members.

Led by former generals, the USDP took the lead role in organizing pro-military rallies before and after the February 2021 coup and has helped the regime arrest opponents and dissidents. USDP members have also joined the junta-backed Pyu Saw Htee militia.

The USDP said that over 1,600 of its members and supporters have died at the hands of anti-junta forces since the military takeover.

While meeting USDP members in Sagaing, a stronghold of the resistance and the Spring Revolution against the military regime, U Khin Yi called for better security arrangements for USDP offices and members. He comforted the relatives of slain party members and told members to be ready to fight the PDFs when the time is ripe.

"I've come here to help you, to listen to your concerns and solve your problems," U Khin Yi told the USDP members.

But despite his challenge to the PDFs, U Khin Yi did not dare to travel to Sagaing by road, instead arriving by air.

Since being appointed as the USDP chair last month, U Khin Yi has travelled extensively in Yangon, Mandalay and Ayeyarwady regions, devoting himself to inflaming nationalism, slamming the National League for Democracy (NLD) and encouraging party members to fight the PDFs.

Echoing the claims of the Myanmar military, the former brigadier general accused the ousted NLD government of electoral fraud and of failing to protect Buddhism in Myanmar.

“[If the Myanmar military had not seized power], you might not have a Buddha altar in your house now,” said U Khin Yi.

A henchman of successive military dictators, U Khin Yi oversaw the brutal 2007 crackdown on the nationwide anti-regime movement known as the Saffron Revolution. He also oversaw the house arrest of Daw Aung San Suu Kyi under the previous regime.

He served as Minister for Immigration and Population in U Thein Sein’s quasi-civilian administration. U Khin Yi was also involved in planning the 2021 coup while serving as a vice chair of the USDP, organizing pro-military rallies in which so-called military sympathizers went on the rampage in Yangon, punching and stabbing those who denounced them.

After the coup, U Khin Yi was again appointed Minister for Immigration and Population, before taking over as USDP chair. It is thought he was put in place by regime chief Min Aung Hlaing to oversee the election the junta plans to hold next year, which Min Aung Hlaing hopes will enable him to seize the presidency.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/chair-of-myanmar-militarys-proxy-party-vows-to-fight-resistance-movement.html>

Myanmar junta to enact new political party registration law

By Mizzima | 24 November 2022

A Burmese junta-appointed Union Election Commission (UEC) official said that it would enact a new Political Parties Registration Law before the junta’s planned election, due to be held in 2023.

The comment was made by UEC spokesperson, Khin Maung Oo, during a UEC Information Team press conference on 18 November. He said that the reason for enacting the new law was to strengthen political parties.

Khin Maung Oo said: “There were more than 90 political parties [in the 2020 general elections] but, only 20 of them won parliamentary seats.” He added that most of the political parties that contested the 2020 elections were so weak that they were only able to field candidates in three constituencies.

Khin Maung Oo did not elaborate on how the law would be modified to strengthen political parties. Observers have no idea of what the intended law changes will be, but most believe that any changes in electoral laws are likely to favour the junta's proxy party, the Union Solidarity and Development Party (USDP).

Holding new elections is one of the points in the junta's five-point road map. But, anti-junta protesters in Myanmar and most international observers have said that any elections organised by the junta will be neither free nor fair and will be nothing but a sham designed to improve the junta's international standing by giving it a veneer of legitimacy.

<https://mizzima.com/article/myanmar-junta-enact-new-political-party-registration-law>

Col Khun Okker: Junta Doesn't Want Federalism

By Network Media Group | Thursday, November 24, 2022

Pa-O leader Col Khun Okker said Burma's junta wasn't interested in a federal democratic system because it threatened its power. "It would be better for them to withdraw from politics with dignity", but it seems they aren't willing to do so because "democracy would hurt their power and authority as a military regime".

Khun Okker told NMG that "their policy is to keep all the power and only give something away when it's absolutely necessary". The ethnic armed groups have been trying to negotiate for self-determination, equality and a federalism, but the junta keeps all the power in its hands while pretending to be the main player during negotiations, the leader said.

"They push their policy of nationalist politics and that's why nothing new comes out of the meetings. They believe that they hold the sovereignty of this country and that only they can bring about change."

Even former heads of state Thein Sein and Aung San Suu Kyi seemed resistant to real democratic transformation, the Pa-O leader explained. After negotiating with the two Bamar (Burmese) leaders, "I don't know if they themselves want to change the political system".

All the military regimes in the Southeast Asian nation have ignored the ethnic population's longstanding desire for self-determination and political equality, which they now believe could be achieved through a federal democracy. Instead of creating space for political dialogue and negotiations, the army has tried to wipe out the ethnic armed groups to suppress resistance.

In 2010, Thein Sein's government signed ceasefires with many of the groups with the promise that political dialogue would be forthcoming but it didn't happen under his watch. In 2015, before his term ended, some of the groups signed the Nationwide Ceasefire Agreement (NCA). But several groups fighting the military weren't invited to the negotiating table, and others, such as the Kachin Independence Organisation, decided not to join unless the army left its territory and started political talks prior to it signing the so-called peace deal.

Signatories of the NCA attempted to negotiate with the newly elected National League for Democracy led by State Counsellor Aung San Suu Kyi, but the army continued to block any meaningful requests and nothing was implemented. After last year's coup, all political negotiations came to a standstill and the people's desire for a federalist system has become an even more distant dream.

<https://www.nmg-news.net/2022/11/24/22281>

An Assessment of Myanmar's Parallel Civilian Govt After Almost 2 Years of Revolution

By **BANYAR AUNG** | 24 November 2022

In Myanmar's Spring Revolution against the military regime, it is indisputable that the civilian National Unity Government (NUG) has emerged as the main force driving the resistance – even though some might not like the parallel government.

As it confronts various challenges apart from the junta's military crackdown, the NUG has also faced criticism from other forces and individuals.

The parallel government was formed on April 16 last year and is now over 19 months old. Its armed wing, the People's Defense Forces (PDF), was formed just a month later in May.

The NUG differs from a political party formed by people with common political views and specific objectives.

It emerged as a political grouping entrusted by the people to lead the armed resistance against a junta using military violence against citizens who oppose the coup.

The NUG is focused on armed resistance and armaments. It called for the establishment of the PDF and was able to form armed groups at a basic level. It managed to bring together the scattered resistance forces. If we are to assess the strengths and weaknesses of the NUG, our focus should be on its armed wing, the PDF.

When the military seized power in February last year, people peacefully demanded that democracy be restored. But after their relatives and friends were brutally killed in the junta's crackdown on peaceful protests, protesters took up whatever weapons were available to protect themselves and others, thereby leading to the birth of PDFs.

While some PDFs were directly formed by the NUG, others were formed independently by local people. Resistance groups can be broadly divided into PDFs, Local Defense Forces (LDFs), and People's Defense Teams (PDTs). PDFs are the largest in number and are recognized by the NUG.

In other words, PDFs are local resistance groups operating in their own regions with recognition from the NUG, and are under the command of the NUG and ethnic armed organizations (EAOs).

EAOs have combat experience, having fought the Myanmar military either militarily or politically for decades. They have strong armies and large territories under their control. The Spring Revolution has seen the combination of experienced ethnic armed groups and novice PDFs.

LDFs are fighting a guerrilla war against the regime, outside the command of the NUG. PDTs are mainly intended for the protection and safety of local people. Generally speaking, PDFs are part of the revolutionary army, while LDFs and PDTs are local defense forces formed independently by residents to protect their communities.

PDFs

Today, there are 221 PDF battalions under the command of the NUG across the country. If combined with battalions of Karenni Nationalities Defense Force (KNDF) and Chinland Defense Force (CDF), there are some 300 battalions nationwide. Some 63 PDF battalions are reportedly still waiting for recognition by the NUG's Defense Ministry.

PDFs comprise roughly 65,000 members. About 25 percent of them have been armed like a regular army while some 40 percent have home-made guns.

Each PDF battalion has around 200 to 500 members, organized in sections, platoons, and companies according to the structure of a regular army.

LDFs

The NUG estimates that there were around 401 LDFs as of April this year. LDFs outnumber PDFs and PDTs.

Though not under the command of the NUG or EAOs, some 354 LDFs cooperate with them informally.

Some 100 LDF groups have reportedly transformed into PDFs. LDFs vary in size, but it is estimated that there are some 30,000 LDF members. About 25 percent of LDFs have transformed into PDFs in the past six months.

Many of the LDFs are financially independent, and some are equipped and trained by powerful EAOs. LDFs are mainly engaged in landmine attacks, ambush and sneak attacks, and operations to hamper junta administrative functions in their regions.

PDTs

PDTs were formed by the NUG to carry out guerrilla attacks in towns, help PDFs, rally people, provide logistical support, and offer basic military training for new resistance members.

According to the NUG, there are some 250 PDTs in 330 townships across Myanmar. Many of them were formed at village levels following last year's coup, especially in the resistance strongholds of Sagaing and Magwe regions.

Formed as village-level units, PDTs also work together at township level. They are mainly equipped with home-made guns and are the basic foundation that connects communities with the national revolution.

Three Military Division Commands (MDCs) have been formed to command PDFs. Some 200 PDF battalions are under the command of MDC 1, which oversees operations in Kachin and Chin states and Sagaing, Magwe and Mandalay regions; some 50 PDF battalions are under the command of MDC 2 and 3, which oversee operations in Karen, Mon and Kayah (Karenni) states.

Resistance forces have reportedly set up some 70 workshops to manufacture weapons. The NUG Defense Ministry is also creating a war office to improve the chain of command. However, with only 60 percent of PDFs armed so far, much more needs to be done to arm the rest and supply ammunition.

Nevertheless, the NUG has basically formed and equipped an army to fight the defensive war it has declared against Myanmar's military regime. This is the core strength of the NUG.

Yet despite being recognized by most people in Myanmar as the legitimate government, the NUG still cannot procure arms from any country through official channels. And no country has supplied arms to the NUG. Under such circumstances, the shadow government cannot arm some 60,000 PDF fighters quickly, though more weapons than expected were supplied as the NUG has spent a large proportion of its funds on armaments.

By comparison, it took 13 years for Rakhine State's ethnic armed group, the Arakan Army, to form and equip its force of 30,000 troops. It also took some 13 years for the Myanmar National Democratic Alliance Army to revive and rearm after the fighting in 2009. And it took nearly 12 years for the Ta'ang National Liberation Army to raise an army of 8,000 troops.

Compared with those groups, the NUG has arguably done well in serving the popular armed revolt.

Another strength of the NUG is its capacity to generate funds for the resistance movement. It has developed innovative means, such as the Spring Lottery, bonds, sale of land plots and NUG-Pay, to raise funds.

It had raised US\$55 million as of October this year, and some 4 billion kyats circulated during the trial run of NUG-Pay. Its administrative networks are also providing public services in PDF-controlled areas.

These achievements by the NUG have surprised local and international observers. The military regime found it had badly miscalculated when it failed to crush the resistance movement quickly and easily.

Its achievements have earned NUG wider recognition on the international stage. Meanwhile the military regime has been shunned by the United Nations and ASEAN. The recent ASEAN

Summit recognized the need to engage with the NUG in resolving Myanmar's crisis, which came as a serious blow to a regime that has declared the NUG and PDF as terrorist organizations.

A functioning army, financial flexibility and functioning administrative mechanisms are what make the NUG different from the shadow government of the post-1988 pro-democracy uprising, the National Coalition Government of the Union of Burma.

NUG weaknesses

The NUG been criticized for failing to take proper care of striking civil servants, who formed the core of the Civil Disobedience Movement (CDM), and defectors from the regime's military and police. There is also criticism that some NUG leaders are disengaged from the situation on the ground, which is a typical shortcoming of organizations.

NUG has four serious weaknesses that it needs address urgently.

The first is giving false hope to the people; the second is military miscalculation; the third is unrealistic reliance on foreign intervention; and the fourth is differing political views among NUG members.

NUG cabinet members, top row, from left: NUG Acting President Duwa Lashi La, Foreign Affairs Minister Daw Zin Mar Aung, Defense Minister U Yee Mon, Prime Minister Mahn Win Khaing Than, Human Rights Minister U Aung Myo Min. Bottom row from left: Health and Education Minister Dr. Zaw Wai Moe, Humanitarian Affairs and Disaster Management Minister Dr. Win Myat Aye, International Cooperation Minister Dr. Sa Sa,

Federal Union Affairs Dr. Lian Hmung Sakhong, Planning, Finance and Investment Minister U Tin Tun Naing

Politicians who later became members of the NUG and National Unity Consultative Council were offering false hope right at the beginning of anti-coup protests. They said the coup could be overturned if civil servants maintained their strike for one month, and that there would be foreign intervention under the Responsibility to Protect (R2P) rule if the CDM lasted for two months.

Some of them continue to give false hopes even now, though people now understand that their personal views do not represent NUG policy.

The armed resistance is a marathon not a sprint. For a sprint you need strength, for a marathon you need perseverance. So, people need a strong mentality and resilience to fight. The NUG must act to prevent its ministers from giving false hopes.

The second weakness concerns military affairs. The enemy seems to have weakened, but its brutality has not. The NUG needs to learn from the folly of the Communist Party of Burma, which planned to win its fight in two years. It is impossible to achieve this armed revolution in two years. Observers with extensive knowledge of Myanmar, like security analyst Anthony Davis, warn that a rushed transition from guerrilla to semi-conventional tactics could spell defeat for the NUG.

Some 25 percent of PDFs have been properly armed, and to arm the rest is a matter of utmost urgency, setting aside the need to supply them with ammunition.

We must remember that armed revolution needs systematic planning, and fantasies will not win the fight.

Third, the NUG should not hold unrealistic expectations about foreign intervention. The parallel government has recently won greater recognition from the international community and ASEAN thanks to the efforts of people and PDFs bravely fighting the regime.

Some NUG personnel said the greater recognition brought greater likelihood of foreign intervention under R2P. They should stop daydreaming. International recognition is the result of efforts made by people in the country. The NUG should therefore focus its efforts inside the country. Without this, it will not win international recognition.

The fourth weakness is political differences within the NUG. To reiterate: the NUG is not a political party. It is a grouping of political forces with different ideologies who have gathered together to bring down a military dictatorship and establish a federal Union.

It is a grouping of different ethnic and political groups that also have different interpretations of federalism. It comprises various groups that have taken up arms to implement their political objectives.

It is important for the NUG to settle its internal political differences. At present, it is impossible for the military regime to destroy the NUG politically or militarily. But the NUG may collapse if a consensus cannot be reached among members with different political ideologies.

So, it is key for the NUG to negotiate internally and build consensus among members on political issues, especially on federalism, to sustain its efforts over the long term and achieve victory.

<https://www.irrawaddy.com/opinion/analysis/an-assessment-of-myanmars-parallel-civilian-govt-after-almost-2-years-of-revolution.html>

India's Disturbing Ties with Myanmar Junta

By **ANGSHUMAN CHOUDHURY** | 24 November 2022

On November 22, India's Ministry of External Affairs (MEA) put out a short, three-point press release announcing the working visit of foreign secretary, Vinay Mohan Kwatra, to Myanmar.

Without saying too many things, it revealed one thing very unambiguously – as far as the relationship between the Indian government and the junta is concerned, it is business as usual.

The press release notes that the two sides discussed “maintenance of security and stability in the border areas” and “bilateral development cooperation projects”. Kwatra also “raised the issue of human trafficking by international crime syndicates in the Myawaddy area of Myanmar in which many Indian nationals have been caught and reviewed”.

Going by the Indian [tweets](#), the foreign secretary met all regime leaders, including chief Min Aung Hlaing and foreign minister Wunna Maung Lwin. There were some photo ops where hands were shaken and polite smiles exchanged. The junta mouthpiece the *Global New Light of Myanmar* reported Kwatra's meeting with Min Aung Hlaing on its front page.

What is notable is that the MEA and the Indian Embassy in Yangon publicized the meetings between the visiting foreign secretary and the junta leadership on Twitter, which wasn't the case when former Indian foreign secretary, Harsh Vardhan Shringla, visited Min Aung Hlaing in December 2021.

This suggests New Delhi is now more confident in engaging with the junta than before and doesn't mind trumpeting it in the open. In other words, it is willing to give the regime the international legitimacy that it so desperately craves. In return, it expects fidelity and cooperation.

New language, new approach?

This time the Indian side referred to the junta as “the senior leadership of Myanmar”. The MEA [press release](#) after Shingla's visit last year used the term State Administration Council, which is what the junta calls itself. This year's phrase takes New Delhi one step closer to recognizing the regime as the legitimate government of Myanmar. This isn't surprising. Since the early 1990s, India has unwaveringly maintained a policy of recognizing whoever is in effective control of Naypyitaw as the legitimate government of all of Myanmar – which may not reflect the reality on the ground.

Notably, this year's press release was significantly shorter than last year's, showing India's narrowing approach towards post-coup Myanmar.

As opposed to Shringla, Kwatra only broached a very small set of issues with the junta leadership, at least publicly. These cover India's own strategic and economic interests; initiatives that help New Delhi maintain its footprint in its eastern neighborhood.

Most prominently they relate to the resumption of work on the Kaladan Multimodal Transit Transport Project and the India-Myanmar-Thailand trilateral highway – both of which are New Delhi's flagship connectivity projects in Myanmar. India's engagement with the Border Area Development Programme and Rakhine State Development Programme was also brought up.

All of these were mentioned, in almost the same language, in last year's press release.

But Shringla also raised India's interest in seeing a democratic Myanmar, the release of political prisoners, cessation of violence, support for the ASEAN peace process and provision of humanitarian aid to the people. He also expressed hope to see Myanmar "emerge as a stable, democratic federal union in accordance with the wishes of the people of Myanmar".

None of this was mentioned in the recent press release. Omissions are revealing.

Prime Minister Narendra Modi's government now seems more reluctant to publicly pressure the junta.

By dodging issues that the junta might find unpalatable, India hopes to appease the regime in return for full cooperation in securing its interests. As New Delhi's tunnel-vision goes, poking the regime could result in India losing access in Naypyitaw and, as a result, ceding ground to China.

But one wonders what good is this "access" when it comes at the cost of losing goodwill amongst the majority in Myanmar and, ironically, ending up looking exactly like China.

Losing public goodwill

By now it should be clear that the junta is unpopular, including with the Bamar majority from which previous regimes drew legitimacy.

To parley with this regime is to alienate mainstream civil society, political leaders and the majority of the people.

No diplomatic strategy can sustain for long without public support in the partner country and India is already losing out.

Social media responses to the MEA tweets reveal the surging anger and frustration towards India.

"We, the people of Myanmar, will never forget what India did to us during our most difficult times. India is writing a hideous history," says one [reply](#).

"A disgrace, India working with barbaric terrorists. If India really wishes to offer its 'support to democratic transition in Myanmar' then it should work with @NUGMyanmar rather than the repulsive and failing Min Aung Hlaing terror organization," [wrote](#) one account titled Please Help Save Myanmar.

Earlier this year, the foreign minister of the National Unity Government (NUG), Daw Zin Mar Aung, told me in an [interview](#) that she feels India is not supporting the pro-democracy movement as it was expected to.

What she said reflected a broader sentiment in Myanmar that India is no longer living up to its positive image as the world's largest democracy and a model of democratic federalism.

The people feel betrayed by India's pro-junta diplomacy.

Short-sighted policy

India's decision to move closer to the junta is confounding not just because of its moral vacuity but also its political and strategic myopia.

The junta is a pathologically unreliable actor that only cares about its predatory interests. It will always choose to preserve its networks of loyalty and profit over India's interests. Recent developments have only reaffirmed this.

Over the last few months, Indian media reports have revealed how hundreds of young Indian IT specialists have been [trafficked](#) into a Chinese-run scam in the village of Shwe Kokko on the Thai border in Myawaddy Township. This mega-racket is protected by the Border Guard Force, a Karen militia led by the warlord Saw Chit Thu and allied to Myanmar's junta.

The border force is able to operate in that area because the junta is allowing it to do so, in exchange for loyalty in the ongoing war with the Karen National Union.

The Indian press release does mention this but the story in the junta media does not.

So we don't know whether the junta agreed to ensure the release of Indians who are still trapped in Shwe Kokko or direct the border militia to guarantee that no Indians will be trafficked into Myawaddy in the future.

One hopes that is the case but the reality is unsettling. Several Indians who have managed to escape have [told](#) horror stories of forced labor, physical deprivation and torture in Shwe Kokko.

While the Indian government has managed to rescue several of them, one escapee recently told me that the response from the Indian Embassy in facilitating their extraction had been painfully slow.

Earlier this year, several [media reports](#) indicated that the junta was recruiting anti-India militants from Assam and Manipur as mercenaries in its war against the resistance in Sagaing Region. In exchange, these militants were being given safe haven inside Myanmar and bases for attacks against Indian forces along the border.

Shringla raised this last December but there is no evidence the junta has stopped giving refuge to Indian insurgents.

A disturbing dissonance

Later this year India will officially take on the presidency of the G20. The official theme for the Indian presidency is “Vasudhaiva Kutumbakam”, Sanskrit for “one earth, one family, one future”. While revealing the official logo of the presidency earlier in November, Modi said: “The world is going through the after-effects of a disruptive once-in-a-century pandemic, conflicts and a lot of economic uncertainty... The symbol of the lotus in the G20 logo is a representation of hope at this time. No matter how adverse the circumstances, the lotus still blooms. Even if the world is in a deep crisis, we can still progress and make the world a better place.”

India’s policy on Myanmar belies these grand assertions of hope, humanity and inclusion. By backing a regime which maims, displaces and deprives its citizens, India can hardly expect to position itself as a global leader fit to “make the world a better place”.

One may argue that in realpolitik diplomacy, there is little place for human rights and moralistic idealism. But to talk about “people-centric development” on one hand and shake hands with a brutal military leader at war with the people on the other isn’t diplomatic dexterity, it is a comprehensive foreign policy own goal.

Angshuman Choudhury is an associate fellow at the Centre for Policy Research, New Delhi.

<https://www.irrawaddy.com/opinion/guest-column/indias-disturbing-ties-with-myanmar-junta-2.html>

မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်က ရပ်ကွက်ငါးခုကို နှစ်ရက်အတွင်းရွှေ့ပြောင်းဖို့ စစ်ကောင်စီ ထပ်မံကြေညာ

2022.11.24

မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ ပျဉ်းမပင်ကျေးရွာအုပ်စု မြဲမြံအောင်ရပ်ကွက်အား ၂၀၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ Photo: RFA

ရန်ကုန်တိုင်း၊ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ ပျဉ်းမပင်ကျေးရွာအုပ်စုက တပ်ပိုင်မြေမှာပါဝင်နေတယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ ပြောင်းရွှေ့ဖယ်ရှားခိုင်းထားတဲ့ ရပ်ကွက် ငါးခုကို နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား ပြောင်းရွှေ့ဖယ်ရှားပေးဖို့ နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်

ဒီနေ့မှာ စစ်ကောင်စီ ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ထပ်မံကြေညာတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

နောက်ဆုံးသတ်မှတ်ရက်မှာ ပြောင်းရွှေ့မှုမရှိရင် လမ်းတွေကိုပါပိတ်ပစ်ဖို့အထိ ခြိမ်းခြောက်ထားတယ်လို့ ဒေသခံတစ်ဦးက RFA ကို ပြောပါတယ်။

“အဲဒီနေ့မှ မဖယ်လို့ရှိရင် ပစ္စည်းသယ်ယူကူးတွေလည်း အပြင်ထွက်လို့ မရဘူး။ ပစ္စည်းသယ်ဖို့ ဝယ်လာတဲ့ကူးတွေလည်း အထဲကိုဝင်လို့မရဘူးလို့ ပြောပါတယ်ခင်ဗျ။ ပြီးရင်လည်း သူတို့ စက်အင်အား၊ ယန္တရားအင်အားနဲ့ ဖျက်သိမ်းမယ်ရှင်းလင်းမယ် လို့လည်း ပြောပါတယ်ခင်ဗျ”

မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အမိန့်အရဆိုပြီး ဖျက်သိမ်းခိုင်းထားတဲ့ ရပ်ကွက်တွေထဲကို ဒီနေ့မှာ ကားနဲ့လှည့်ပတ် ကြေညာခဲ့တာလို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ ပျဉ်းမပင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနပိုင်မြေ၊ ပျဉ်းမပင် စက်မှုဇုန် ဧရိယာ ၅၆၀ ဒသမ ၀၆ ဧကခန့် မြေပေါ်မှာရှိတဲ့ ခွင့်ပြုမဲ့ အဆောက်အအုံတွေ အားလုံးကို နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးဖယ်ရှားဖျက်သိမ်းဖို့နဲ့ မဖယ်ရှားရင် ဥပဒေအရအရေးယူမယ်လို့ စစ်ကောင်စီရဲ့ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်အဖွဲ့က နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ရက်စွဲနဲ့ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ထားခဲ့တာပါ။

အဲဒီနောက်မှာတော့ စစ်ကောင်စီက နောက်ထပ်အချိန်သုံးရက်ထပ်ပေးပြီး နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့မှာ အပြီးရွှေ့ပြောင်းပေးဖို့ ထပ်မံကြေညာခဲ့ပါတယ်။

အခုတစ်ကြိမ်ဟာ ရွှေ့ပြောင်းဖယ်ရှားဖို့ သတိပေးကြေညာတာ တတိယအကြိမ်မြောက် ဖြစ်ပါတယ်။

ဖယ်ရှားဖို့ အမိန့်ထုတ်ခံရတဲ့နေရာမှာ စံသမာဓိ၊ မြဲမြံအောင်၊ ဂုံညှင်းနီ၊ ဓမ္မပါလနဲ့ မြဝတီစိုက်ခင်းရပ်ကွက် စတဲ့ ရပ်ကွက် ငါးခုရှိပြီး အိမ်ခြေတစ်သောင်းဝန်းကျင်နဲ့ လူဦးရေ ငါးသောင်းနီးပါး နေထိုင်ပါတယ်။

လက်ရှိအချိန်မှာတော့ ဖယ်ရှားခိုင်းထားတဲ့ရပ်ကွက်တချို့မှာ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေက လုံခြုံရေးယူထားပြီး လမ်းပိတ်စစ်ဆေးတာတွေ လုပ်နေတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/slum-house-in-mingaladon-11242022044955.html>

ခင်ဦးမြို့နယ်က ဘုန်းတော်ကြီး ကာဒီနယ် ချားလ်စ်မောင်ဘို ဇာတိရွာ တိုက်ခိုက်မီးရှို့ခံရ

2022.11.24

စစ်ကိုင်းတိုင်း ခင်ဦးမြို့နယ် မုံလှရွာ မီးရှို့ခံထားရသည့်အား ၂၀၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ တွေ့ရစဉ်။ Photo: Citizen Journalist

မြန်မာနိုင်ငံ ကက်သလစ် ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းချုပ် ဘုန်းတော်ကြီး ကာဒီနယ် ချားလ်စ်မောင်ဘို ဇာတိရွာဖြစ်တဲ့ စစ်ကိုင်းတိုင်း

ခင်ဦးမြို့နယ် မုံလှရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်က နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်

မနေ့က လေကြောင်းကနေ တိုက်ခိုက်ခဲ့သလို ဒီနေ့မှာလည်း နေအိမ်တွေ မီးရှို့ခံနေ ရတယ်လို့ ဒေသခံတွေက RFA ကို ပြောပါတယ်။

မနေ့က လေကြောင်းကနေတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အသက် ၇ နှစ်အရွယ် ကလေးတစ်ဦး အပါအဝင် လေးဦးသေဆုံးခဲ့ပြီး နှစ်ဦး ဒဏ်ရာရထားသလို လက်ရှိမှာလည်း နေအိမ်တွေ မီးရှို့ခံနေရတာလို့ လုံခြုံရေးအရ အမည်မဖော်လိုတဲ့ မုံလှရွာခံတစ်ဦးက ပြောပါတယ်။

“ကျမတို့ မုံလှရွာကို ရွာရဲ့တောင်ဘက်ပိုင်း စိန်မိုက်ကယ် ဘုရားကျောင်းရှိတဲ့ဘက် ခရစ်ယာန်ပိုင်းက စမီးရှို့နေတာ။ တစ်လုံးချင်းရှိတာ မဟုတ်ဘူး ဆက်တိုက်ဆက်တိုက် ရှို့နေတာ။ အခုမီးက ရွာလယ်ခေါင်ကိုရောက်နေပြီ။ အခုတင် အိမ် ၂၀၀ ကျော်လောက် ရှိမယ်။ အခုမြောက်ပိုင်းကို ရှို့နေတုန်း အခုကျမတို့ မြင်နေရတယ်။ မီးခိုးတွေကို တအားပဲ မှိုင်းနေတာ”

နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက် မနက် မုံလှရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်က တိုက်ခိုက်ရေးရဟတ်ယာဉ်နဲ့ လေကြောင်းကနေ ပစ်ခတ်ခဲ့သလို အင်အား တစ်ရာလောက်ပါတဲ့ စစ်ကြောင်းက မြေပြင်ကနေ ဝင်ရောက် စီးနင်းခဲ့တာလို့ ဒေသခံ ကျေးရွာသားတွေကပြောပါတယ်။

အဲဒီဖြစ်စဉ်အတွင်း သေဆုံးသူတွေထဲမှာ အသက် ခုနစ်နှစ်အရွယ် ကလေးဟာ သေနတ် ကျည်ထိမှန်သေဆုံးတာဖြစ်ပြီး အသက် ၅၀ အရွယ် ဒေါ်မြ ကတော့ လက်နက်ကြီးကျည် ထိမှန်သေဆုံးခဲ့တာလို့ ဆိုပါတယ်။ အသက် ၂၀ အရွယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးကတော့ လေကြောင်းပစ်ခတ်မှုကြောင့် သေဆုံးခဲ့ပြီး အသက် ၄၄ နှစ်နဲ့ အသက် ၅၀ အရွယ် အမျိုးသား နှစ်ယောက်လည်း ဒဏ်ရာရခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

နောက်ထပ် အသက် ၃၅ နှစ်အရွယ် မုံလှရွာသားတစ်ဦးကတော့ နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်နေ့မှာ မုံလှရွာအနီးက ကျောက်တိုင်ရွာမီးရှို့ခံရမှုကို မီးငြိမ်းသတ်ဖို့ လိုက်သွားစဉ် ပစ်ခတ် သတ်ဖြတ်တာ ခံခဲ့ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အိမ်ခြေ ၇၀၀ လောက်ရှိတဲ့ အဲဒီရွာက အိမ်ခြေ ၂၀၀ ကျော်က ဘရင်ဂျီလိုခေါ်တဲ့ ပေါ်တူဂီနွယ်ဝင် ခရစ်ယာန်ဘာသာ ကိုးကွယ်သူတွေ နေထိုင်ကြပြီး ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းနဲ့ အထက်တန်းကျောင်းတွေရှိတဲ့ ရွာကြီးတစ်ရွာလို့ ဒေသခံတွေ က ပြောပါတယ်။

ဇာတိရွာတိုက်ခိုက်ခံရတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီး ကာဒီနယ်ချားလ်စ်မောင်ဘိုဘက်ကတော့ ဘာမှထုတ်ဖော်ပြောဆိုတာ မရှိသေးပါဘူး။

နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက် မနက် မုံလှရွာနဲ့ ကပ်လျက်ရွာဖြစ်တဲ့ ရေဦးမြို့နယ် ပင်စိမ်းခင်း ရွာနားမှာ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ အခုမုံလှရွာကို ဝင်စီးနေတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ် စစ်ကြောင်းနဲ့ တိုက်ပွဲပြင်းထန်ခဲ့ပြီးနောက် စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်က လေကြောင်းပစ်ကူ ခေါ်ခဲ့တာလို့ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေက ပြောပါတယ်။

လေကြောင်းပစ်ခတ်မှုကြောင့် နောက်ထပ် PDF တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ သေဆုံးထိခိုက်တာတွေ လည်း ရှိနိုင်ပြီး အရေအတွက်ကိုတော့ မသိရသေးဘူးလို့ မနက် တိုက်ပွဲမှာပါဝင်ခဲ့တဲ့ (KhinOo Supporting Organization) KSO အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်လင်းရောင် ပြောပါတယ်။

“တိုက်ခိုက်ရေး ရဟတ်ယာဉ်ပေါ်ကနေ ဗုံးသီးလိုဟာမျိုးကြဲတာ အချက် ၂၀ ကျော် လောက်ကြုံတယ်။ ပြီးတော့ ဟိုဘက်တစ်ခု ဒီဘက်တစ်ခု စက်လက်ကြီးတွေပါတယ်။ ဒီတိုင်း အဲဒီစက်လက်ကြီးတွေနဲ့လည်း ပစ်တယ်ပေါ့။ Mi-35 က ကိုမန်ဒို အကြားရောင်နဲ့ အတိုင်းသားကို မြင်နေရတာ။ ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့တွေက လေယာဉ်ကို ရှောင်ရင်း တိမ်းရင်း၊ ပြေးရင်းလွှားရင်း လုပ်နေတုန်း အောက်ခြေက စစ်ကြောင်းက ရွာထဲကို တရစပ်တွန်းပစ် ဝင်လာတာ။ အခုချိန်ထိ အဆက်အသွယ်မရသေးတဲ့ ကာကွယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်တွေလည်း ရှိနေသေးတယ်”

ရွာကို ဝင်ရောက် စီးနင်းခံထားရတာကြောင့် မုံလှရွာတစ်ရွာတည်းက ဒေသခံ ၃၅၀၀ လောက်ဟာ ဘေးလွတ်ရာ တောတောင်တွေ၊ စိုက်ခင်းယာခင်းတွေထဲကို ထွက်ပြေးနေရပြီး နေထိုင်စားသောက်ရေး အခက်အခဲဖြစ်နေတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ဒီကိစ္စတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ အသေးစိတ်သိနိုင်ဖို့ စစ်ကောင်စီရဲ့ စစ်ကိုင်းတိုင်းပြောခွင့်ရသူ တိုင်းလူမှုရေးဝန်ကြီး ဦးအေးလွင်ကို RFA က တယ်လီဖုန်းနဲ့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့ပေမယ့် အကြောင်းပြန်ဖြေဆိုတာ မရှိပါဘူး။

မုံလှရွာကို ပြီးခဲ့တဲ့ ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက်နေ့ကလည်း စစ်ကောင်စီတပ်က လေကြောင်းကနေ ရဟတ်ယာဉ် သုံးစီးနဲ့ လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေလည်းရှိခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေနဲ့ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေက ပြောပါတယ်။

လက်ရှိမှာတော့ ခင်ဦးမြို့နယ်ထဲမှာ စစ်ကြောင်းသုံးကြောင်းဝင်နေပြီး မုံလှရွာ၊ ရှင်မင်းဒွေရွာနဲ့ အလယ်ရှိရွာတွေကို ဝင်ရောက် စီးနင်းထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဟာ နိုဝင်ဘာ ၁၇ ရက်နေ့ကစလို့ ဒီနေ့ထိ ခင်ဦး၊ ရေဦး၊ တန့်ဆည်၊ ကျွန်းလှ၊ ကန့်ဘလူ စတဲ့ မြို့နယ်ထဲက ရွာတွေကို နေ့စဉ်ဆိုသလို ဝင်ရောက်စီးနင်းနေပြီး နေအိမ်တွေကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးတာရှိသလို အရပ်သားတစ်ချို့ သတ်ဖြတ်ခံရတာတွေလည်း ရှိနေတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ခင်ဦးတစ်မြို့နယ်ထဲမှာတော့ စစ်အာဏာသိမ်းချိန်ကနေ ၂၀၂၂ နိုဝင်ဘာ ၂၁ အထိ ရွာပေါင်း ၅၅ ရွာက နေအိမ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော် မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရပြီး ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ အပါအဝင် ကလေးသူငယ်နဲ့ သက်ကြီးရွယ်အို စုစုပေါင်း ၂၂၂ ဦး သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရတယ်လို့ ဒေသခံတွေနဲ့ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေက ပြောပါတယ်။

ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးမှူးရုံး (UN OCHA) ရဲ့ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မလုံခြုံမှုနဲ့ ပဋိပက္ခတွေကြောင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းမှာ ဒေသခံ ၆၁၂,၄၀၀ ဦး အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေရပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/monhla-village-burned-11242022040048.html>

ကန့်ဘလူမြို့နယ် ကိုးတောင်ဘို့ရွာတွင် ဖမ်းဆီးခံရသည့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူ ၃၀နီးပါးရှိဟုဆို

By မဇ္ဈိမ | 24 November 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကန့်ဘလူမြို့နယ်၊ ကိုးတောင်ဘို့ရွာနှင့် အနီးတစ်ဝိုက်ရှိ ကျေးရွာများတွင် ဖမ်းဆီးခံရသည့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူ ၃၀နီးပါးရှိပြီး ကိုးဦးသာပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသည်ဟု ကိုးတောင်ဘို့ရွာ ဒေသခံများထံမှ သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလတွင် ကိုးတောင်ဘို့ရွာအုပ်စု ဇီးကနားရွာအား စစ်ကောင်စီတပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့်ပစ်ခတ်ပြီး စစ်သားများချသွားသည့်စစ်ကြောင်းသည် ကိုးတောင်ဘို့ရွာတွင်

ယနေ့အချိန်ထိ အထိုင်ချတပ်စွဲထားသည်ဟု ဆိုသည်။

ကိုးတောင်ဘို့ရွာတွင် တပ်စွဲထားသည့် စစ်သားများသည် တစ်ပတ်လျှင်သုံးကြိမ် ရွာစဉ်လှည့်လည်ပြီး ဒေသခံများအား ဓားပြတိုက်ကာ ယူဆောင်လာသည့် ပစ္စည်းများထမ်းရန် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဖမ်းခံထားရတဲ့ နယ်သူနယ်သားသား ၃၀လောက်ရှိနေပါပြီဗျ။ စစ်ကြောင်းထိုးတာနဲ့ တွေ့တဲ့သူ ဖမ်းခေါ်ခံရတာများပါတယ်။ တချို့ပြန်လွတ်တယ် တချို့ကပြန်မလွတ်ပါဘူး။ ကိုးတောင်ဘို့အထိုင်စခန်းကို ခေါ်သွားကြတာပါ။ တော်တော်များများက ထွက်တဲ့စစ်ကြောင်းတွေမှာ အထမ်းသမားတွေအနေနဲ့ ဆက်ခေါ်သွားကြတာပါ။ လွတ်လာတဲ့သူတွေပြောပြချက်အရ တချို့ကို စစ်ကြောင်းမှူးဗိုလ်ရဲ့အမိန့်မပါလည်း

တပ်သားက မထမ်းနိုင်ရင်လူမွေးလိုက်တယ်ဆိုပြီး ဖမ်းဆီးခံရတာတွေလည်းရှိပါတယ်။” ဟု ကိုးတောင်ဘို့ရွာနေ အမည်မဖော်လိုသူ ဒေသခံသတင်းရင်းမြစ်မှ မဇ္ဈိမကိုပြောသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ပေါ်တာအဖြစ်ဆွဲခေါ်ခံသူများတွင် အသက်(၅၀)အရွယ်လူကြီးများဆိုလျှင် နှစ်ရက်အတွင်းပြန်လည်လွတ်မြောက်လာပြီး အရွယ်ကောင်းလူငယ်များဆိုလျှင် ပြန်လွှတ်ပေးခြင်းမရှိဘဲ ဆက်လက်ဖမ်းဆီးထားသည်ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

ဖမ်းခံထားရသည့် စာရင်းကတော့ လျော်ဖြူကုန်းရွာက ၁၄ယောက်၊ မနောကုန်းရွာက နှစ်ယောက်၊ ချပ်ကုန်းရွာက ငါးယောက်၊ ယောကုန်းရွာမှ ခြောက်ယောက်၊ ဂုံညှင်းရှိရွာက နှစ်ယောက်စုစုပေါင်း ၂၉ ယောက်အနက် ရှစ်ဦးသာ ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသည်ဟု သိရသည်။

ကိုးဘို့တောင်ကျေးရွာအုပ်စုရှိ ပိတောက်ခုံရွာ ၊ ကွက်သစ်ရွာ ၊ ကိုင်းမရွာ ၊ ရှားချောင်းရွာ ၊ ယောကုန်းရွာ ၊ အောက်တဲရွာ ၊ သင်တောရွာ ၊ ဇော်ချောင်းရွာ ၊ အလယ်ခုံရွာ ၊ ချပ်ကုန်းရွာ ၊ နောကုန်းရွာ ၊ ဇီးကနားရွာ ၊ လျော်ဖြူကုန်းရွာ ၊ မိဿလင်ကုန်းရွာ ၊ ဂုံညှင်းရှိရွာ ၊ ကြခတ်အိုက်ရွာများမှ ဒေသခံများသည်လည်း ရွာတွင်းမှ မနေရဲတော့ဘဲ လယ်တဲထဲသို့ တိမ်းရှောင်နေရကြောင်း သိရသည်။

“ရွာတွေထဲမှာလည်း ဘာပစ္စည်းမှ မထားရဲသလို လူတွေလည်းမနေကြတော့ပါဘူး။ တောထဲကလယ်ကွင်း၊ ယာခင်းဘေးတွေမှာ တဲထိုးနေကြသော်လည်း ခုတော့တောထဲတဲတွေထိ ပစ္စည်းယူ ကြက်သတ်၊ ဝက်သတ်၊ လူဖမ်းလုပ်လာတဲ့အတွက် ဘယ်ပြေးရမလဲ ဒုက္ခရောက်နေကြပါတယ်။ ရိတ်သိမ်းနေတဲ့စပါးတွေကိုလည်း စစ်ခွေး(စကစတပ်သာ)နဲ့ရင်းနှီးတဲ့ စပါးပွဲစားဈေးနှိမ်ဝယ်နေတဲ့အဖြစ်နဲ့လည်း ရင်ဆိုင်နေရပါတယ်။” ဟု အဆိုပါဒေသခံက ပြောသည်။

စစ်ကောင်စီတပ်သားများသည် ကိုးတောင်ဘို့(ရွာမ)ရွာ၏ မြောက်ဘက်ကကားလမ်းနှင့် မီးရထားလမ်းဘေးကုန်းတွင် ဘန်ကာများ၊ ကတုတ်တွင်းများနှင့် တပ်ထိုင်ထားကြောင်းလည်း သိရသည်။

<https://www.mizzimaburmese.com/article/119601>

ဟုမ္မလင်းတိုက်ပွဲတွင် စစ်ကောင်စီဘက်က ၃၀ ကျော်သေ၊ လက်နက်ခဲယမ်းများသိမ်းဆည်းရမိ

Published By DVB | 24 November, 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ခန္တီးခရိုင်၊ ဟုမ္မလင်းမြို့နယ်၊ ပင်ခုတ်ကျေးရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ရှမ်းနီအမျိုးသားတပ်(SNA)ပူးပေါင်းတပ်တွေဟာ နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်ကစတင်ပြီး ထိုးစစ်ဆင်လာတာကြောင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးပူးပေါင်းတပ်တွေနဲ့ တိုက်ပွဲ (၃) ကြိမ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။

အဲ့ဒီတိုက်ပွဲတွေအတွင်း စစ်ကောင်စီဘက်က ၃၀ ကျော်သေဆုံးပြီး PDF တပ်တွေက နနန်းနယ်မြေ ရဲစခန်းကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကာ လက်နက်ခဲယမ်း အမြောက်အများလည်း သိမ်းဆည်းမိခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်တွေက ပြောပါတယ်။

ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်(ဟုမ္မလင်း)ရဲ့ တာဝန်ရှိသူက “ပင်ခုတ်တိုက်ပွဲမှာ စစ်ကောင်စီဘက်က ၃၀ ကျော်သေတယ်။ နနန်းနယ်မြေရဲစခန်းတိုက်ပွဲမှာ စစ်ကောင်စီဘက်က အလောင်း နှစ်လောင်းကို ကျနော်တို့တွေ့တယ်။

ပုရစ်ဖာနိုင်ငံမစ်ရှင်ကတော့ သူတို့ ၇ ယောက်သေတယ်လို့သိရတယ်။ နနန်းတိုက်ပွဲမှာက စက်လက်တစ်လက်နဲ့ ဂျီသရီး ဂျီဖိုး ရိုက်ဖယ်တစ်လက်ရယ် ဆက်သွယ်ရေးစက်တွေရရှိတယ်။ ပုရစ်ဖာနိုင်ငံတိုက်ပွဲမှာက အမ်တူးကာ ဘိုင် ၂၇ လက် ကျည်ဆန်ကတော့ အားလုံး ၂၀၀၀ ကျော်ရရှိပါတယ်။”လို့ပြောပါတယ်။

ရှမ်းနီအမျိုးသားများတပ်မတော် SNA တပ်တွေကို ပစ်ခတ်မှု မလုပ်ချင်တဲ့အကြောင်းနဲ့ အဓိက စစ်ရေးပစ်မှတ်ဟာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေသာဖြစ်တယ်လို့လည်း ဒေသခံပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် ဘက်က ပြောပါတယ်။

ဟုမ္မလင်း PDFတာဝန်ရှိသူက “ဒီမှာပြောချင်တာက SNA ရှမ်းနီတပ်ဟာ စစ်ကောင်စီနဲ့ ပူးပေါင်း နေလို့ ထိပ်တိုက်တွေ့ရတယ်ဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့ ရဲ့ စစ်ရေးပစ်မှတ်က ရှမ်းနီအမျိုးသားများတပ်မတော် SNA မ ဟုတ်ဘူး အကြမ်း ဖက်စစ်ကောင်စီဖြစ်တယ်။ လူမျိုးအချင်းချင်းပြန်တာမျိုးမဖြစ်ချင်ဘူး။ ဒီတော့ SNA အနေနဲ့ NUG နဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်ခု ဖွင့်ပြီးဆွေးနွေးစေချင်တယ်။” လို့ ဆိုပါတယ်။

ခန္တီးခရိုင်အတွင်းမှာရှိတဲ့ PDF တပ်ရင်းတွေဟာ ဒေသခံ ရှမ်းနီတိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ အများဆုံးစုဖွဲ့ထားတာဖြစ်ပေမယ့် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG)၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အောက်ကဖြစ်တာကြောင့် ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးကို အခြေခံဘဲ စစ်မှန် တဲ့ ဖဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် တစိုက်မတ်မတ်ဆောင်ရွက်နေ တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ရှမ်းနီတိုင်းရင်းသားတစ်ဦးက “ရှမ်းနီလူထုဟာလည်း တခြားတိုင်းရင်းသားတွေလိုပဲ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်လိုတဲ့ ရည်မှန်းချက်အာသီသ ပြင်းပြတယ်လို့ သိရပါတယ်။ အခုကျနော်တို့ သွားနေတာကလည်း စစ်မှန်တဲ့ ရှမ်းနီလူထုတွေ လိုလားတဲ့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးလမ်းကြောင်းပဲဖြစ်တယ်။ ရှမ်းနီလူထုနဲ့ လမ်းချင်းအတူတူပဲ” လို့ ပြောပါတယ်။

တိုက်ပွဲအတွင်း စစ်ကောင်စီက ပစ်ခတ်လိုက်တဲ့ လက်နက်ကြီးကျည်ထိမှန်ပြီး ပင်ခတ်ရွာက နေအိမ် ၂ လုံးပျက်စီးပြီး လူနာတင်ကား ၁ စီး ပျက်စီးကာ အသက် ၅၀ အရွယ်အမျိုးသမီးတစ်ဦး နှလုံးရပ်သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ဟုမ္မလင်းPDFထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

SNA ရှမ်းနီအမျိုးသားတပ်ဟာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ပူးပေါင်းနေတယ်လို့ မျက်မြင်သက်သေတွေက ပြောဆိုတဲ့အပေါ် SNA ရဲ့ တာဝန်ရှိသူ ဗိုလ်မှူးကြီးစိုင်းအောင်မိန်းက မီဒီယာတွေကို ငြင်းဆိုထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/565557>

မြိုင်မြို့နယ် ကြောင်ကန်ရွာအနီး စစ်ကောင်စီယာဉ်ကို မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက် ၁၂ ဦးသေဆုံးဟုဆို

By မရွှေမ | 24 November 2022

မကွေးတိုင်း၊ မြိုင်မြို့နယ် ဗဟင်းကျေးရွာနှင့် ရဲစခန်းကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပြီး ပြန်လာသည့် စစ်ကြောင်းကိုလာကြိုသည့် စစ်ကောင်စီယာဉ်တစ်စီးကို နိုဝင်ဘာလ ၂၃ရက်နေ့ မြိုင်မြို့ နှင့် လေးဖာလုံသာကွာဝေးသည့် ကြောင်ကန်ကျေးရွာအနီးတွင် မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်သည့်အတွက် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၂ ဦးသေဆုံးသွားကြောင်း မြိုင်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့က ဗိုလ်လက်ယာ က ပြောသည်။

၎င်းက “ ဗဟင်းရဲစခန်းကို ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီး မိသားစုတွေကော စခ(စကစတပ်သား)၊ရခ(ရဲတပ်သား)တွေကော အကုန်လုံးကိုခေါ်လာတဲ့ စစ်ကြောင်း ကို ဒီကြောင်ကန် ရွာနားမှာ ကားနဲ့လာကြိုတာ မိသားစုတွေကတော့ ရှေ့ကားပေါ်မှာ၊ နောက်ကားပေါ်မှာက စခ၊ ရခ တွေ ရှိတဲ့အချိန် ကားမထွက်သေးခင်မှာ ခွဲလိုက်တာပါ။ ခုကြားတာက ၁၂ ဦးသေပြီး ကိုးဦးဒဏ်ရာ ရတယ်လို့ ကြားတယ်” ဟု ပြောသည်။

မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံလိုက်ရသည့် စစ်ကောင်စီစစ်ကြောင်းသည် ရမ်းသန်းပစ်ခတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သလို အနီးနားတွင်ရှိသည့် ကြောင်ကန်ကျေးရွာ ကိုဝင်ရောက်ကာ မီးရှို့ခဲ့သည့်အတွက် ကျေးရွာအတွင်းက နေအိမ် ခြောက်လုံးထက် မနည်း မီးလောင်ပျက်စီးသွားကြောင်းသိရသည်။

ယင်းအပြင် မြိုင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့သည် ပေါက်မြို့နယ် စသိန်းကျေးရွာကို မီးရှို့ပြီး ထွက်လာသည့် အင်အား ၁၀၀ နီးပါး ပါဝင်သည့် စစ်ကောင်စီစစ်ကြောင်းသည် ညောင်ရင်းကျေးရွာသို့ ဝင်ရောက်မီး ရှို့နေစဉ် အသင့်ထောင်ထားသည့် မိုင်းများဖြင့် ဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ စစ်ကောင်စီဘက်တွင် ထိခိုက်သေဆုံးမှုများ ရှိနိုင်ကြောင်း မြိုင် ပကဖ က ထုတ်ပြန်ထားသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ ကလည်း ကြောင်ကန်ကျေးရွာအနီးတွင် စစ်ကောင်စီယာဉ်တန်းကို မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ထိခိုက်သေဆုံးမှုများ ရှိခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

<https://www.mizzimaburmese.com/article/119608>

ပေါက်မြို့နယ် စသိန်းရွာက နေအိမ် ၂၄၀ ကျော် မီးရှို့ခံရပြီး သက်ကြီးရွယ်အို နှစ်ဦးပျောက်ဆုံးနေ

2022.11.24

မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံရသည့် မကွေးတိုင်း၊ ပေါက်မြို့နယ်၊ စသိန်းရွာမှ နေအိမ်များကို ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။

Photo: Citizen Journalist

မကွေးတိုင်း၊ ပေါက်မြို့နယ်၊ စသိန်းရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေက နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့က စစ်ကြောင်းထိုး ဝင်ရောက်လာပြီးနောက် နေအိမ် ၂၄၀ လုံး မီးရှို့ခံခဲ့ရသလို ရွာမှာကျန်ခဲ့တဲ့ သက်ကြီးရွယ်အို

နှစ်ဦးလည်း ပျောက်ဆုံးနေတယ်လို့ ဒေသခံတွေက RFA ကို နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက် ဒီနေ့ ပြောပါတယ်။

ပျောက်ဆုံးနေသူတွေဟာ အသက် ၇၀ ဝန်းကျင်တွေဖြစ်တဲ့ ဒေါ်လှဟန်နဲ့ ဦးမောင်ခင် တို့ဖြစ်ပြီး သူတို့နေထိုင်တဲ့ နေအိမ်တွေလည်း မီးထဲပါသွားပြီလို့ ရွာထဲဝင်ရောက် ရှာဖွေသူတွေက ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်စစ်ကြောင်းဝင်ရောက်လာကတည်းက ထွက်ပြေးနေခဲ့ကြရတဲ့ ကျေးရွာသားတွေ ဒီနေ့ ရွာထဲကို ပြန်ဝင်ကြည့်ရာမှာ တစ်ရွာလုံးနီးပါး မီးရှို့ခံထားရပြီး နေအိမ် ၅၀ ကျော်လောက်သာ ကျန်တော့တာကို တွေ့ရတယ်လို့ ဒေသခံ ကျေးရွာသား တစ်ဦးက RFA ကို ပြောပါတယ်။

"ကျနော်တို့ရွာ မီးရှို့ခံရတာ တစ်ရွာလုံးနီးပါးလောက် ပါသွားတယ်။ မီးရှို့ခံရတာက နေအိမ် ၂၄၀ အိမ် ပါသွားတယ်ဗျ။ ကျန်တဲ့အိမ်က လေးဆယ်ကျော် ငါးဆယ်လောက်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ အိမ်ခွဲလေးတွေတော့ ရှိတာပေါ့ဗျာ။ အကုန်လုံးပေါင်းရင် လောင်တာ များတာ သုံးရာနီးပါးရှိမှာ။ ကျနော်တို့ ရွာထဲဝင် ရှင်းလင်းတော့ အသက် ၇၀ ကျော် အဖိုးနဲ့ အဘွားက ရှာလို့ မတွေ့ဘဲ ဖြစ်နေတယ်။ အဲမှာရော မီးရှို့သွားပုံ ရတယ်"

နီဝင်ဘာ ၂၂ ရက်နေ့က စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေ ရွာကို မဝင်ခင်မှာ သက်ကြီးရွယ်အို နှစ်ဦးကို သူ့သားသမီးတွေ ခေါ်ပေမယ့် ခေါ်မရခဲ့သလို အခုလို ဆိုးဆိုးရွားရွား မကြုံရနိုင်ဘူး လို့ ယူဆချက်ကြောင့် မိသားစုတွေက ထားခဲ့တာလို့ ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေဟာ အဲဒီနေ့ ညနေ ၆ နာရီကျော်ကနေ နောက်တစ်နေ့ မနက်ပိုင်း ရွာက ပြန်မထွက်ခင်အချိန်အထိ မီးရှို့ခဲ့တာလို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

အင်အား ၂၀၀ ခန့်ရှိတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်ဟာ ကားလေးစီး၊ ထွန်းစက် နှစ်စီးနဲ့ ဇီးပြားရွာက ပျူစောထီးတွေအတွက် လက်နက်ခဲယမ်းနဲ့ ရိက္ခာတွေ ပို့ဆောင်ချိန် နီဝင်ဘာလ ၂၀ ရက် နေ့ကစပြီး ကျွန်းတိုင်း၊ ဝွေးဂုဏ်၊ စသိန်း စတဲ့ ရွာတွေအနီးမှာ တိုက်ပွဲတွေ ဆက်ဖြစ် နေတယ်လို့ ဒေသအခြေစိုက် PDF အဖွဲ့တွေက ဆိုပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ နီဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့ကလည်း စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေဟာ ကျွန်းတိုင်းရွာကို မီးရှို့ပြီးနောက် ဝွေးဂုဏ်ရွာရဲ့ တောင်ဘက် လေးဖာလုံခန့်အရောက်မှာ ပေါက်မြောက်ပိုင်း တပ်ပေါင်းစုတွေနဲ့ တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ ပေါက်မြောက်ပိုင်း ကျေးလက်ဒေသ ပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးက ပြောပါတယ်။

"တိုက်ပွဲဖြစ်တော့ ကျနော်တို့ဘက်က နောက်ဆုတ်ခဲ့ရတယ်။ ကျနော်တို့ စသိန်းရွာ အဝင်နားလေးမှာ အထိုင်စခန်းချ စောင့်နေတယ်။ သူတို့ နေလယ် ၁၂ နာရီမှာ သေနတ်တွေ ပစ်ဖောက် ထပ်တက်ဝင်လာတော့ အဲဒီမှာ ကျနော်တို့ ခံပစ်တယ်ဗျ။ တိုက်ပွဲက တစ်နာရီလောက် ကြာသွားတယ်ဗျ"

အဲဒီနေ့ ညနေ သုံးနာရီခန့်မှာ စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေက လက်နက်ကြီး၊ လက်နက်ငယ်တွေနဲ့ သူတို့ရဲ့ အထိုင်စခန်းကို ဘေးဘက်တွေက ဝိုင်းပိတ်ဆို့ ပစ်ခတ်တဲ့ အခါ လက်နက်အင်အားချင်း မမျှလို့ နောက်ဆုတ်ပေးခဲ့ရပြီးနောက် ရွာကို မီးရှို့တာလို့ ပြောပါတယ်။

အဲဒီရွာအနီးက ဝွေးဂုဏ်ရွာ နေအိမ် လေးလုံးနဲ့ ညောင်ရင်းရွာက နေအိမ် သုံးလုံးခန့်လည်း မီးရှို့ခံလိုက်ရတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်တွေ စစ်ကြောင်းထိုး ဝင်ရောက်မီးရှို့ခဲ့တာကြောင့် ကျွန်းတိုင်းရွာ၊ စသိန်းရွာ၊ ညောင်ရင်းရွာ၊ ခဲပင်အင်းရွာနဲ့ ဝွေးဂုဏ်ရွာတွေက ဒေသခံပြည်သူတွေဟာ ဘေးလွတ်ရာ ထွက်ပြေးနေရတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဒီဖြစ်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး စစ်ကောင်စီရဲ့ မကွေးတိုင်း ပြောခွင့်ရသူ ဦးစိုးပိုင်မြင့်ကို RFA က ဆက်သွယ်ခဲ့ပေမယ့် လက်ခံဖြေကြားတာ မရှိပါဘူး။

ပြီးခဲ့တဲ့ နီဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့ကနေ ၂၂ ရက်အထိ အိမ်ခြေ ၂၄၀ ခန့်ရှိတဲ့ ပေါက်မြို့နယ် ကျွန်းတိုင်းရွာ မီးရှို့ခံရလို့ ရွာလုံးကျွတ်နီးပါး မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/burned-in-sathein-village-11242022052307.html>

နဂါးညီနောင် ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့စခန်း စီးနင်းခံရပြီး ရဲဘော် ၂၃ ဦးကျဆုံး

By OAK | 24 November 2022

မဇ္ဈိမ။ ။မကွေးတိုင်း၊ ပခုက္ကူအခြေစိုက် ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ တစ်ခုဖြစ်သော နဂါးညီနောင်ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့စခန်းအား နီဝင်ဘာလ ၂၃ ရက် ညနေ ၄ နာရီ ၄၈ မိနစ်အချိန်ခန့်တွင် စစ်ကောင်စီမှအင်အားအလုံးအရင်းဖြင့်ဝင်ရောက်စီးနင်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

စစ်ကောင်စီမှ မြိုင်မြိုင်နှင့်ပေါက်မြိုင်နယ်တွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက်အင်အား ၈၀ခန့်ဖြင့် စစ်ကြောင်းထိုးဝင်ရောက်လာပြီး စခန်းအားစီးနင်းဝင်ရောက်ကာ ကင်းစောင့်ရဲဘော် နှစ်ဦးဖြစ်သော ရဲဘော်ဖိုးလုံးနှင့် ရဲဘော်ချစ်သဲတို့အား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားပြီး စစ်ကြောရေးတွင် သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

"ကျွန်တော်တို့ကို သတင်းလှမ်းပေးတဲ့အချိန်မှာ ကင်းက ညီလေးတွေကိုကျွန်တော်ဖုန်းဆက်တော့ သူတို့ဖုန်းက

စက်ပိတ်နေပြီ၊ ကျွန်တော်နဲ့ရဲဘော်တစ်ယောက်နဲ့လိုက်ကြည့်တော့ သူတို့ နှစ်ယောက်ကို ဖမ်းသွားတာတွေ့လိုက်တယ်၊ ကျွန်တော်လည်း တခြားရဲဘော်တွေကိုခေါ်ပြီး လွတ်ရာကိုပြေးရတာပေါ့၊ ဒီနေ့ မနက် ၉နာရီခွဲ ၁၀နာရီလောက်မှာ ညီလေးဖိုးလုံး ဖုန်းနဲ့ဖုန်းဆက်လာတယ်၊ မင်းတို့ခွေး နှစ်ကောင်ကို ငါတို့သုတ်သင်ရှင်းလင်းလိုက်ပြီဆိုပြီး ဖုန်းဆက်ပြောတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ကို မခံချင်အောင်ပြောသွားတာပေါ့၊ ကျွန်တော်ဖုန်းပြန်ဆက်တော့ ဆက်လို့မရတော့ဘူး၊ ဖုန်းကိုစက်ပိတ်လိုက်တယ်"ဟု နဂါးညီနောင် ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ တာဝန်ရှိသူကပြောသည်။

စစ်ကောင်စီမှ ဝင်ရောက်စီးနင်းမှုကြောင့်ရဲဘော် နှစ်ဦးကျဆုံးခဲ့ပြီး စခန်းရှိတဲ့ သုံးလုံး၊ ဆန် နှစ်အိတ်၊ အဝတ်အထည်၊ စောင့်နှင့်ပဒေသာမိုင်းတို့ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

နဂါးညီနောင်ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့တွင် အင်အား ၈၀ခန့်ရှိပြီး တစ်တောင့်ထိုးသေနတ် အလက် ၂၀ခန့်ဖြင့်သာ စစ်ကောင်စီအား တော်လှန်နေရပြီး လက်နက်အင်အားမရှိသောကြောင့် ပြည်သူများ၏အကူအညီများလိုအပ်နေကြောင်း သိရသည်။

<https://www.mizzimaburmese.com/article/119597>

ပခုက္ကူတွင် ပျူစောထီးအဖွဲ့ဝင်လူငယ် ၂ ဦး ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ထံ လက်နက်များဖြင့် အလင်းဝင်

By MTO | 24 November 2022

မဇ္ဈိမ။ ။မကွေးတိုင်း ပခုက္ကူမြို့နယ် ဘုန်းကံလမ်းခွဲ ကောင်းစက်ဝိုင်းဆီဆိုင်အနီးတွင် တပ်စွဲထားသည့် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်လေးဦးနှင့် ပျူစောထီး ၁၁ ဦး ပါအဖွဲ့မှ လူငယ်နှစ်ဦးသည် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ က မြိုင်မြိုင်နယ်ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ထံ လက်နက်သုံးလက်ဖြင့် အလင်းဝင်လာခဲ့ကြောင်း မြိုင်မြိုင်နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့မှတာဝန်ရှိသူ ဗိုလ်လက်ယာက ပြောသည်။

“လက်နက်တွေယူပြီးပြေးလာကြတာ။ သူတို့က ပျူထဲဝင်တာမကြာသေးဘူး နှစ်လ သုံးလလောက်ပဲရှိ သေးတယ်။ လက်နက် သုံးလက်ရပြီး သူတို့ကို တစ်ယောက်သိန်း ၅၀ ပေးလိုက်တယ်။ လက်နက်တွေ ကျတော်တို့ ယူထားလိုက်တယ်။ အခုသူတို့ကို စိတ်ချရတဲ့နေရာ ပို့ထားလိုက်ပြီ” ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

အလင်းဝင်လာသည့် လူငယ်နှစ်ဦးသည် MA 3 တစ်လက်၊ MA 1 တစ်လက်၊ Carbine တစ်လက်၊ ကျည် ဘောက်ငါးခု၊ ကျည် ၅၈ တောင့်၊ Carbine ကျည်ဘောက် သုံးခု၊ ကျည် ၅၂ တောင့် ယူဆောင်လာကြောင်း သိရသည်။

ယခု အလင်းဝင်လာသည့် လူငယ်နှစ်ဦးသည် ယခင်က PDF သင်တန်းတက်ရောက်ဖူးသူများဖြစ်ပြီး အခြေ အနေ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ပျူစောထီးအဖွဲ့ထံရောက်သွားခြင်းဖြစ်ပြီး ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ များနှင့်ပြန်လည်ပူးပေါင်းကာ စစ်ကောင်စီတပ်ကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်သွားမည့် ရဲဘော်များဖြစ်ကြောင်း ဗိုလ်လက်ယာက ဆိုသည်

၎င်းက “ သူတို့က အခြားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေမှာ သင်တန်းတက်ထားတဲ့သူတွေ။ လွန်ခဲ့တဲ့တစ်နှစ်ခွဲ လောက်ကတည်းက တက်ထားတာ။ သူတို့လူခံရှိတဲ့အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှာဝင်ပြီး စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို ပြန် တိုက်မှာ” ဟု ဆိုသည်။

ယခုကဲ့သို့ အမြင်မှန်ရသွားသည့်အတွက် ကြိုဆိုကြောင်းနှင့် အခြားစစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ရဲတပ် သားများနှင့် ပျူစောထီးအဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့်လည်း အမြင်မှန်ရပြီး ပြည်သူများဘက်မှရပ်တည်ရန် တိုက် တွန်းလိုကြောင်း မြင်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်ထားသည်။

မြိုင်ဒေသတွင် စစ်ကောင်စီတပ်က ၎င်းတို့ကိုအားပေးထောက်ခံသူများအား လက်နက်တပ်ဆင်ပေးထား ပြီး အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းများအား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

<https://www.mizzimaburmese.com/article/119591>

တနင်္သာရီရှိ စစ်တပ်နှင့် ပျူစောထီးများ စစ်ကြောင်းထိုးလာသဖြင့် ရွာသားများထွက်ပြေး

Published By DVB | 24 November, 2022

တနင်္သာရီတိုင်း၊ တနင်္သာရီမြို့နယ်၊ လယ်သစ်ကျေးရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေနဲ့ ပျူစောထီးတပ် ပူးပေါင်းအင်အား ၁၀၀ ကျော် နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက် မနက် ၁၀ နာရီလောက်က စစ်ကြောင်းထိုး တက်လာတဲ့အတွက် ရွာသားတွေ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေနဲ့အတူ လိုက်ပါလာတဲ့

ပျူစောထီးတွေတပ်တွေဟာ ပဲယာရွာ၊ ညောင်ဘီရွာ၊ ပန်းဇင်ရွာ၊ မောင်းလော်ရွာ၊ ရတောင်ရွာ၊ မင်းဂုတ်ရွာတို့က လာတာဖြစ်တယ်လို့ ဒေသခံတဦးက ပြောပါတယ်။

“မနေ့ ၂၃ ရက်နေ့က စစ်ကြောင်းထိုးလာတာပေါ့ဗျ။ လယ်သစ်ရွာဘက်ကို အဓိက စစ်ကြောင်းထိုးလာတာလို့တော့ သိရတယ်။ ဒီနေ့ ၂၄ ရက်နေ့ မနက်ပိုင်းမှာ သိရတာတော့ ဝါရစ်ကရင်ရွာကို ကျော်ပြီးတော့ လယ်သစ်နယ်မြေ ကျောက်ကစွန်တောင်နားမှာ ရောက်နေတယ်လို့ သိရတယ်။ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်နဲ့တော့ ထိပ်တိုက်မတိုးသေးဘူးဗျ။ အဲ့ဒီ ကျောက်ကစွန်တောင်ခြေနားမှာ ပျောက်နေတယ်တော့ ကြားတယ်။”

စစ်ကောင်စီတပ် စစ်ကြောင်းထိုးလာတာကြောင့် လယ်သစ်ရွာရှိ ဒေသခံအများအပြား ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်နေရတယ်လို့ ကျေးရွာနေ ပြည်သူတဦးက ပြောပါတယ်။

“လယ်သစ်အနောက်မှာတော့ ရွာသားတွေ ထွက်ပြေးကုန်ကြပြီ။ နီးစပ်ရာရွာတွေမှာ ရှောင်နေရတယ်။ ရွာမှာ လူတွေမရှိသလောက် ဖြစ်နေပြီ။ အိမ်ခြေ ၄၀၀ နီးပါး ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်နေရတယ်။ အဓိကတော့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို ကြောက်လို့ပဲဗျ။ ရှောင်ပြေးနေရတာတော့ အကြိမ်ရေ မနည်းတော့ဘူး။”

အဆိုပါဒေသမှာ အရင်ကလည်း တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ရွာသားတွေ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရာကနေ နေရပ်ကို ပြန်လည်ရောက်ရှိလာတာ ၂ လဝန်းကျင်လောက်ပဲ ရှိသေးကြောင်းလည်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/565625>

ဖားကန့်မှာ ပြည်သူတွေ လုံခြုံရေးကင်းမဲ့နေ

၂၄ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၂၂ | ဝင်းခန့်မောင်

ကချင်ပြည်နယ် ဖားကန့်မြို့နယ်အတွင်း အနန့်ပါရွာအပေါ် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခံရပြီးတဲ့နောက် စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ကချင်လက်နက်ကိုင် KIA ကြား စစ်ရေးတင်းမာမှုတွေ ပိုပြီးမြင့်တက်နေပါတယ်။ မိုင်းခွဲတိုက်ခိုက်တာ၊ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်တာတွေ ဒီရက်ပိုင်း ဆက်တိုက် ဖြစ်နေပါတယ်။ တချိန်တည်းမှာပဲ အရပ်သားပြည်သူတွေကြား လက်သည်မပေါ်ဘဲ မကြာခဏ သတ်ဖြတ်ခံနေရတာတွေကြောင့် လုံခြုံမှုကင်းမဲ့တယ်လို့ ခံစားနေကြရပါတယ်။ ဖားကန့်ဒေသက လက်ရှိ အခြေအနေကို ကိုဝင်းခန့်မောင်က တင်ပြပေးထားပါတယ်။

ကချင်ပြည်လွတ်မြောက်ရေး KIO ထိန်းချုပ်နယ်မြေထဲက အနန့်ပါကျေးရွာအပေါ် စစ်တပ်က အောက်တိုဘာလကုန်ပိုင်းမှာ လေကြောင်းနဲ့ တိုက်ခိုက်ခဲ့ ပြီးနောက် အခုနိုဝင်ဘာလထဲမှာ ဖားကန့်မြို့နယ်အတွင်း စစ်တပ်က လုံခြုံရေးကို ပိုမို တင်းကြပ်ခဲ့သလို စစ်ဆေးမှုတွေလည်း တိုးမြှင့်လုပ်လာခဲ့တာပါ။ စစ်ကောင်စီတပ်တွေနဲ့ KIA ကချင်တပ်တွေကြား ဒီရက်ပိုင်း စစ်ရေးတင်းမာမှုတွေ ပိုမိုမြင့်တက်လာပြီး ထိခိုက်မှုရှိလာနေပါတယ်။ ဒီကနေ့ ကြာသပတေးနေ့ မနက်ပိုင်းကလည်း စစ်ကောင်စီစစ်ကြောင်းက ကျေးရွာတချို့ ဝင်ရောက်စစ်ဆေးတာရှိခဲ့သလို မနေ့ကတည်းက မိုင်းခွဲတိုက်ခိုက်တာ၊ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်တာတွေ ရှိခဲ့ကြောင်း ဒေသခံတစ်ဦးက VOA ကို ပြောပါတယ်။

“မနက်ကတော့ ဟင်းတင့်မှာတော့ စစ်ဆေးတာတွေ ဘာတွေ ရှိတယ်တဲ့။ မသင်္ကာတဲ့အိမ်တွေကို ဝင်ထွက်ပြီးတော့။ ဒါပေမဲ့ မနေ့ကတော့ လက်နက်ကြီးကွဲတာ ရှိတယ်။ မိုင်းကွဲတဲ့အနေအထားလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါ ကွဲတော့ ကားမောင်းတဲ့လူတယောက်တော့ သေသွားတယ်။ လက်နက်ကြီးနဲ့ပစ်တာတော့ ဆွတ်အောင်နဲ့ မမ့်နဲ့အစပ်က မြန်မာစည်သူထဲမှာကိုတော့ အာပီဂျီ တလုံးကျတယ်။ ဘေးနားကအိမ်က ကလေးတယောက် ခေါင်းထိသွားတာပေါ့။ နည်းနည်း။ နောက်တယောက်ကတော့ ပါးကိုတော့ ရှပ်မှန်တယ်ခင်ဗျ။ အဖမ်းအဆီးက ကရင်ချောင်ကတော့ ၁၂ ယောက်လား စစ်ဆေးစရာရှိလို့ ခေါ်သွားတာတော့ ရှိတယ်။ နောက် ဟင်းတင့်ကတော့ ၄ ယောက်လား မသိဘူး။”

စစ်ကောင်စီတပ်တွေ အသုံးပြုတဲ့ အရပ်သုံးမော်တော်ကား မနက်က မိုင်းခွဲတိုက်ခိုက်ခံရတာဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ညနေပိုင်းမှာတော့ လက်နက်ကြီး ပစ်ခတ်သံကြားရကြောင်းလည်း ပြောပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ညပိုင်းကလည်း ဆိုင်းတောင် ဖားပြင်တံတားစစ်ဆေးရေးဂိတ်မှာ အရပ်သား ကား ၂ စီးကို စစ်ကောင်စီတပ်က ပစ်ခတ်တာရှိခဲ့ကြောင်း အခြား ဒေသခံတစ်ဦးက ပြောပါတယ်။

“မနေ့က ညဆို ၂ ယောက်ပေါ့နော်။ ၂ ယောက် အဲဒါလည်း ဆိုင်းတောင် ဖားပြင် တံတားပေါ့နော်။ အဲဒီမှာလည်း Kluga အဖြူနဲ့ပေါ့၊ ပြည်သူပါပဲ။ ကားမောင်းပြီးပြန်လာတဲ့အခါမှာ ရှေ့တည့်တည့်ကနေပြီး ပစ်တယ်။ ပွဲချင်းပြီး ဆုံးသွားတယ် တယောက်။ နောက်တယောက်ကျတော့ သူလည်း Kluga နဲ့ပဲ။ ကားနဲ့ပဲ သူလည်းတယောက်တည်း

မောင်းခဲ့တာ။ အဲဒါလည်းပဲ သေနတ်နဲ့ ပစ်တဲ့အခါကျတော့ ဒဏ်ရာတော်တော်များတယ်ပေါ့နော်။
အဲလိုမျိုးတွေလေ။”

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ညမှာပဲ ကောင်ဆန်ရွာမှာ လက်နက်ကြီးကျတာကြောင့် ဒေသခံရွာသားတွေဟာ ဘေးလွတ်ရာကို
ရွှေ့ပြောင်းနေခဲ့ကြရကြောင်း ပြောပါတယ်။ KIA နဲ့ စစ်တပ်ကြား စစ်ရေးတင်းမာမှုတွေဖြစ်နေချိန်မှာပဲ
အရပ်သားပြည်သူတွေကြား လက်သည်မပေါ်တဲ့ သတ်ဖြတ်ခံရမှုတွေလည်းဖြစ်နေပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ၂၃ ရက်နေ့ ည
၇ နာရီကျော်လောက်က လုံးခင်းကျေးရွာမှာ ကျောက်ပိုင်းကပြန်လာတဲ့ အမျိုးသားတဦးကို အမည်မသိ
သေနတ်သမားက ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရပါတယ်။ ၁၉ ရက်နေ့တုန်းကလည်း ဖားကန့်မြို့ပေါ်က KTV မှာ ဗုံးခွဲ
တိုက်ခိုက်ခံရပြီး စစ်ကောင်စီတပ်က အရာရှိ တဦးအပါအဝင် ၅ ဦး သေဆုံးခဲ့ရပါတယ်။ ဖားကန့်ဒေသမှာ နှစ်
၃၀ကျော်နေထိုင်နေတဲ့ မြို့မိမြို့ဖတဦးကတော့ ဖားကန့်ရဲ့ လက်ရှိ အခြေအနေဟာ အလွန်ဆိုးဝါးနေပြီး
ပြည်သူတွေဟာ လုံခြုံမှုကင်းမဲ့နေရတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

“မနေ့က ဖြစ်သွားတဲ့ကိစ္စကတော့ ပြည်သူက နှစ်ယောက် ထိခိုက်သွားတာလေ။ တယောက်က ဆုံးသွားတယ်။
တယောက်ဒဏ်ရာရတယ်။ လောလောဆယ်က ပြည်သူလူထုအတွက် လုံခြုံမှုက ဘာမှ မရှိဘူးလေ။
ခါတိုင်းအခြေအနေထက် ပိုဆိုးတယ် ပြောရမှာပေါ့။”

လတ်တလော ဖားကန့်မြို့နယ်အတွင်းက စစ်ရေးနဲ့ လုံခြုံရေးအခြေအနေဟာ အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့က KIA
တပ်မဟာ ၉ နယ်မြေဖြစ်တဲ့ အနန့်ပါရွာကို စစ်ကောင်စီက ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ပိုမို တင်းမာလာတာဖြစ်တယ်လို့
ဒေသခံတွေက ပြောနေပါတယ်။ အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့က ဖားကန့်မြို့နယ် အနန့်ပါရွာ
လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုမှာ KIA တပ်မဟာ ၉ တပ်မဟာမှူးနဲ့ အရာရှိတွေ အပါအဝင် လူ ၆၀ ကျော်သေဆုံးခဲ့ပြီး လူ
၆၀ ကျော် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခဲ့ပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/kia-kio-ကခ်ဇုပညယု-ဖားကန့်-ဖားပုပွဲတား-ဟင်းတင်-စုစုကော/6848305.html>

KIA တပ်မဟာ ၈ ဌာနချုပ်အနီး ၂ ရက်ဆက် ဗုံးကြဲ

By ဧရာဝတီ | 24 November 2022

ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုးညှင်းမြို့နယ် အရှေ့ဘက်ရှိ ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ် (KIA) တပ်မဟာ ၈ ဌာနချုပ်အနီးသို့
အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီတပ်က ၂ ရက်ဆက်တိုက် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

နိုဝင်ဘာ ၂၁ ရက်တွင် စစ်ကောင်စီ လေတပ်သည် KIA တပ်မဟာ ၈ ဌာနချုပ်အနီး တိုက်လေယာဉ်ဖြင့် ၂ ကြိမ် ဗုံး
ကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက် အစောပိုင်း ၁ နာရီတွင် ၁ ကြိမ်၊ နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ၁ ကြိမ် စစ်ကောင်စီ၏
တိုက်လေယာဉ် ၃ စီးသည် KIA တပ်မဟာ ၈ လေ့ကျင့်ရေးကွင်းဟောင်းတည်ရှိရာ အနီးပတ်ဝန်းကျင်သို့ ဗုံးကြဲတိုက်
ခိုက်ခဲ့ကြောင်း KIA နှင့် နီးစပ်သည့် သတင်းရင်းမြစ်များက ဧရာဝတီကို ပြောသည်။

စစ်ကောင်စီ တိုက်လေယာဉ်များသည် ပေါင် ၅၀၀ ဗုံးဟု ယူဆရသည့် ဗုံး ၄ လုံး ကြဲချခဲ့ပြီး ဗုံး ၃ လုံး ပေါက်ကွဲခဲ့
ကြောင်း၊ ဗုံး ၁ လုံးမှာ မပေါက်ကွဲဘဲ ကျန်နေကြောင်း KIA နှင့် နီးစပ်သည့် သတင်းရင်းမြစ်တဦးက ဆိုသည်။

၎င်းက “၁ နာရီမှာက တပ်မဟာ ၈ နယ်မြေထဲပေါ့။ နောက်ရက် ၁၀ နာရီကနေ ၁၂ နာရီကြားကတော့ တပ်မဟာ ၈
တော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီနားက ရွာပေါ့။ ကချင်တိုင်းရင်းသားတွေနေတဲ့ ဒါဝယ်ဆိုတဲ့ရွာကို ဗုံးကြဲသွားတယ်။ လေ့ကျင့်

ကွင်းအဟောင်းဘက်ကို ကြဲတုန်းကတော့ ၂ ယောက် ဒဏ်ရာရတယ်။ ကွင်းနားမှာရှိနေတဲ့ ၂ ယောက်ပေါ့။ သူတို့က ပေါင် ၅၀၀ ပုံးကြီးတွေ ကြဲတာပျံ။ ရွာကို ကြဲတာတော့ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရ အခြေအနေ မသိရသေးဘူး” ဟု ပြောသည်။

နီဝင်ဘာ ၂၁ ရက်မှာပင် စစ်ကောင်စီ လေတပ်သည် ကချင်ပြည်နယ်နှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းအစပ် ဒေသများ ဖြစ်သော ဗန်းမောက်နှင့် ကသာမြို့နယ်များတွင်လည်း ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည်။

နီဝင်ဘာ ၂၁ ရက် မွန်းလွဲ ၃ နာရီတွင် ဗန်းမောက်မြို့နယ် အနောက်ဘက်ရှိ ပမုံရွာကို စစ်ကောင်စီ တိုက်လေယာဉ်များ လာရောက် ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး အဆိုပါ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ပမုံရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းရှိ သိမ် ၁ လုံး မီးလောင်ပျက်စီး သွားခဲ့ကြောင်း KIA နှင့် နီးစပ်သည့် သတင်းရင်းမြစ်တဦးက ဆိုသည်။

ကသာမြို့နယ်အရှေ့ဘက်ရှိ ချောင်းဝရွာ မြောက်ဘက်တွင်လည်း စစ်ကောင်စီ တိုက်လေယာဉ်များက စက်သေနတ်ဖြင့် ကွေ့ကောက်ချောင်းတလျှောက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သွားသေးကြောင်း ကသာ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် (PDF) နှင့် နီးစပ်သူများက ကချင်ပြည်နယ်အခြေစိုက် သတင်းဌာနများကို ပြောသည်။

အဆိုပါ စစ်ကောင်စီ လေယာဉ်များသည် တံတားဦးနှင့် မြစ်ကြီးနားလေတပ်စခန်းမှ တက်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဒေသ အခြေစိုက် ကချင်ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် (KPDF) အဖွဲ့ဝင်အချို့က ဆိုသော်လည်း ဧရာဝတီ အနေဖြင့် သီးခြား အတည်မပြုနိုင်ပေ။

စစ်ကောင်စီတပ်သည် ပြီးခဲ့သည့် အောက်တိုဘာ ၂၃ ရက်က ကချင်ပြည်နယ်၊ ဖားကန့်မြို့နယ်၊ အနန့်ပါ ရွာရှိ ကချင် လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ (KIO/KIA) ဖွဲ့စည်းခြင်း ၆၂ နှစ်ပြည့်မြောက် တေးဂီတပွဲအား ပုံး ၃ လုံးကြဲချ တိုက်ခိုက် ပြီးနောက် KIA တပ်မဟာ ၈ နယ်မြေအနီးတွင် ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်တိုက် လုပ်ဆောင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

အနန့်ပါရွာ ပုံးကြဲခံရမှုတွင် KIA တပ်မဟာ ၉ တပ်မဟာမှူးနှင့် KIA စစ်ဘက်အရာရှိများ အပါအဝင် လူ ၈၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ပြီး KIA တပ်မဟာ ၈ တပ်မဟာမှူးသည်လည်း ယခုနှစ် ဩဂုတ်လဆန်းပိုင်းက မြစ်ကြီးနားမြို့၌ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံထားရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအခြေစိုက် စစ်ရေးလေ့လာသူတဦးက စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် ကချင်ပြည်နယ်အစပ် ဒေသများသည် ချင်းပြည် နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းနှင့် မကွေးတိုင်းရှိ PDF များအား KIA က လက်နက် ထောက်ပံ့ပေးရာတွင် အရေးပါသော နယ်မြေ များ ဖြစ်သလို ပြည်မဒေသမှ ကချင်ပြည်နယ်ကိုဝင်မည့် စစ်ကောင်စီ စစ်ကူများအား ကြားဖြတ်တိုက်နေသည့် အခိုင် အမာနေရာ ဖြစ်နေသဖြင့် စစ်ကောင်စီတပ်က ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဆိုသည်။

၎င်းက “ဒီနေရာတွေက PDF တွေ အခိုင်အမာ နေရာယူထားတဲ့နေရာ ဖြစ်တယ်။ ဗန်းမောက်အနောက်ခြမ်းတွေ၊ အဲဒီ ဒေသတွေသာ အခြေခိုင်သွားရင် စစ်ကိုင်းတိုင်းရော၊ မကွေးရော၊ ချင်းပြည်နယ်ရော လက်နက်ခဲယမ်း ရောက်ဖို့က လွယ်တယ်။ နယ်စပ်က လက်နက်ခဲယမ်းတွေက ကချင်ကိုဖြတ်ပြီး စစ်ကိုင်း၊ မကွေး၊ ချင်းအထိ ရောက်နေတယ်။ သူက ဒီနယ်မြေကို ချေမှုန်းချင်လို့ လေယာဉ်နဲ့ ပုံးကြဲနေတာ ဖြစ်တယ်” ဟု ပြောသည်။

ထို့ပြင် စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ကချင်ပြည်နယ်ရှိ KIA စခန်းများနှင့် စစ်ကိုင်း-ကချင် နယ်စပ်ရှိ PDF များအား မြေပြင်မှတစ်ဆင့် ထိုးဖောက်နိုင်စွမ်း မရှိသဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ပုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်တိုက် လုပ်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း လည်း မြန်မာနိုင်ငံအခြေစိုက် စစ်ရေးလေ့လာသူတဦးက သုံးသပ်သည်။

၎င်းက “မြေပြင်တပ်က မဝင်နိုင်တဲ့အခါမှာ ဒီနေရာတွေကို ပုံးကြဲပြီး ရွာတွေပါ အပြောင်ရှင်းမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ လုပ်နေတာပဲ။ သူကတော့ နေရာတိုင်းမှာ လေကြောင်းနဲ့ လက်နက်ကြီးပစ်ကူနဲ့ပဲ ဖြေရှင်းနေတာပဲ။ သူက PDF ရှိတဲ့ နေရာဆိုတာထက် PDF ကို ထောက်ခံတယ်လို့ ယူဆပြီး ရွာတွေကို ပစ်မှတ်ထား ဖြေရှင်းနေတာပဲ။ သူကတော့ အဲဒါကို ဆက်လုပ်မယ့်ပုံပဲ” ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

ဖားကန့်တွင် အရပ်သားကားတစ်စီးကို စစ်တပ် ပစ်ခတ်၊ ၁ ဦးသေဆုံးပြီး ၁ ဦးဒဏ်ရာရ

Published By DVB | 24 November, 2022

ကချင်ပြည်နယ်၊ ဖားကန့်မြို့နယ်၊ စပေါကျေးရွာအနီး ကောင်ဆန်ကျေးရွာမှာ အရပ်သားကားတစ်စီးကို စစ်ကောင်စီတပ်က ပစ်ခတ်ခဲ့တာကြောင့် တဦးသေဆုံးပြီး တဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက် နေ့လယ်ပိုင်းက စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် ၈ ဦး စီးနင်းလာတဲ့ စစ်ကားတစ်စီး မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံခဲ့ရပြီးနောက် ထိခိုက်သေဆုံးမှုတွေ ရှိခဲ့တဲ့အတွက် စစ်တပ်ဘက်က ပြည်သူတွေကို ပြန်လည်ပစ်ခတ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်လို့ ဒေသခံတဦးက ပြောပါတယ်။

“စစ်ကား အရင် မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခံရတာ။ အဲ့မှာ စစ်သားတွေသေပြီး ဒဏ်ရာရသူတွေရှိတော့ ပြည်သူတွေကားကို ပြန်ပစ်တာ။ နေ့လယ် ၁ နာရီလောက်က ဟုတ်တယ်။ ကား ၂ စီးက ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် သွားနေတာ အပစ်ခံရတာ။ တယောက်သေတယ်။ တယောက်က ဒဏ်ရာပြင်းတယ်။”

သေဆုံးသူဟာ ဖားကန့်မြို့ ကလပ်ကုန်းရပ်ကွက်က အသက် ၃၁ နှစ်အရွယ် အမျိုးသားတဦးဖြစ်ပြီး မြစ်ကြီးနားဆေးရုံကို ပို့ဆောင်လိုက်တယ်လို့ သိရပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် ၈ ဦးပါတဲ့ ကားတစ်စီးဟာ စဘော်မော်နား သွားလာနေတဲ့အချိန် ကေအိုင်အေက မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တာကြောင့် ကားမောင်းတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်သား တယောက် သေဆုံးပြီး ငါးယောက် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက် ညနေ ၄ နာရီလောက်ကလည်း ကောင်ဆန်ကျေးရွာအနီး သောင်းကျော့ဘက်ကို စစ်ကောင်စီက လက်နက်ကြီးနဲ့ ၅ ကြိမ် ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး နေအိမ် ၄ လုံး မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့ကာ အရပ်သား ၁ ဦး သေဆုံး၊ ၁၀ ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေက သိရပါတယ်။

ကောင်ဆန်၊ သောင်းကျော့နဲ့ ကရင်ချောင် ကျေးရွာတွေမှာ စစ်ကောင်စီတပ် အင်အား ၅၀ ဝန်းကျင် နေရာယူထားပြီး တိုက်ပွဲထပ်မံဖြစ်ပွားလာမှာကို ဒေသခံတွေက စိုးရိမ်တဲ့အတွက် ဒေသခံပြည်သူတွေက ဖားကန့်မြို့ပေါ် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရတယ်လို့ ဒေသခံတဦးက ပြောပါတယ်။

“ကောင်ဆန်ရွာက ကက်သလစ်နဲ့ နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန် ဘုရားကျောင်းကြားမှာရှိတဲ့ ဆုတောင်းတောင်နားမှာလည်း စစ်ကောင်စီတပ်တွေက ကတုတ်ကျင်းတွေတူးထားပြီး စခန်းချထားတယ်။ အရပ်သားတွေကိုလည်း ပေါ်တာဆွဲပြီး ကတုတ်ကျင်းတူးခိုင်းတယ်။ အရပ်သားတွေကိုဖမ်းပြီး သူတို့နောက်လိုက်ခိုင်းပြီး လူသားတံတိုင်းလိုမျိုး လုပ်တယ်။ ရွာထဲတော့ အကုန်ကြောက်လို့ ထွက်ပြေးကုန်ပြီ။ ညကတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ စုအိပ်ကြတာ။ မနက်ပိုင်းတော့ အဆင်ပြေရာကို ပြောင်းကြတယ်။”

ဖားကန့်ဒေသမှာ ပြီးခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာ ၂၃ ရက်က ကေအိုင်အေ တပ်မဟာ ၉ နယ်မြေ အနန့်ပါမှာ စစ်ကောင်စီက လေယာဉ်နဲ့ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးနောက် စစ်ကောင်စီဘက်က ဖားကန့်နယ်မြေအတွင်း

စစ်အင်အားတွေဖြည့်တင်းပြီး စစ်ရေးလှုပ်ရှားတာတွေ လုံခြုံရေး တင်းကြပ်တာတွေ ဆက်တိုက်လုပ်ဆောင်လာတာ ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီက ဖားကန့်ဒေသကို ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ် သြဂုတ်လကစပြီး အင်တာနက်လိုင်းတွေ ဖြတ်တောက်ထားတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/565645>

ဖားကန့်မြို့နယ်မှာ လက်နက်ကြီးကြောင့် အရပ်သား တစ်ဦးသေ၊ ၁၀ ကျော်ဒဏ်ရာရ

2022.11.24

စစ်ကောင်စီတပ်မှ အင်းအားတိုးချဲ့နေသည့်အတွက် ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်နေရသည့် ကချင်စစ်ဘေး ဒုက္ခသည်များ အား ၂၀၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ Photo: Citizen Journalist

ကချင်ပြည်နယ် ဖားကန့်မြို့နယ် သောင်းကျော့ကျေးရွာ ဘောလုံးကွင်းနားမှာ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက် မနေ့က ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KIA) နဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တို့

တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် သောင်းကျော့ကျေးရွာထဲကို လက်နက်ကြီးကျည် ကျရောက် ပေါက်ကွဲခဲ့တာကြောင့် ဒေသခံ တစ်ဦးသေဆုံးပြီး နောက်ထပ် လူ ဆယ်ယောက်ကျော် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိသွားတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

လက်နက်ကြီးကြောင့် နေအိမ် သုံးလုံးလည်း မီးလောင်သွားတယ်လို့ လုံခြုံရေးအရ အမည်မဖော်လိုတဲ့ ဒေသခံတစ်ဦးက RFA ကို ပြောပါတယ်။

“အိမ်က ၃ အိမ်ထိပြီး မီးလောင်သွားတယ်။ ဒဏ်ရာရတဲ့သူတွေ ၁၀ ယောက်ကျော် ရှိတယ်။ တချို့ကိုတော့ ဆေးရုံကို ခေါ်သွားတာတွေလည်းရှိတယ်။ ဒဏ်ရာမပြင်းထန်တဲ့သူတွေကိုတော့ ဒီမှာပဲကုနေတယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ သေသွားတယ်။ သူက အမျိုးသား အသက် ၃၀ ကျော် အရွယ်လောက်ပဲ။ ပြည်သူတွေ ဆိပ်မူ၊ မှော်ရှန်ကျေးရွာ တွေဘက်ကို စစ်ရှောင်နေကြတယ်။ တချို့က မိုးညှင်းဘက်ပြန်သွားတဲ့ သူတွေလည်း ရှိတယ်”

အဲဒီတိုက်ပွဲကြောင့် သောင်းကျော့၊ ကောင်ဆန်၊ ကရင်ဂျောင်၊ ဝေခါ စတဲ့ကျေးရွာ တွေက ဒေသခံ ၁၀၀၀ ကျော် အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေကြရတယ်လို့လည်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ကောင်ဆန်၊ ကရင်ဂျောင်၊ သောင်းကျော့၊ စဘော့ စတဲ့ကျေးရွာတွေမှာ စစ်ကောင်စီတပ်က အင်အားတိုးချဲ့နေသလို ကျေးရွာတွေထဲလည်း သွားလာနေတဲ့အတွက် ပြည်သူတွေက တိုက်ပွဲပြင်းထန်လာမှာကို စိုးရိမ်တဲ့အတွက် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်တာတွေ ဆက်လက်ရှိနေဆဲဖြစ်တယ်လို့လည်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

မနေ့က နေ့လယ် ၁၂ နာရီလောက်က စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေ စီးလာတဲ့ကားတစ်စီးကို ကရင်ဂျောင်ကျေးရွာ တံတားနားမှာ KIA က မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ကားမောင်းသူ သေဆုံးသွားသလို စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် ငါးဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသွားတယ်လို့ KIO ရဲ့ သတင်းဌာနတစ်ခုဖြစ်တဲ့ The Kachinnet မှာ မနေ့က ရေးသားထားပါတယ်။

ဒီဖြစ်စဉ်တွေနဲ့ပတ်သက်လို့ စစ်ကောင်စီဘက်က တစ်စုံတစ်ရာ ထုတ်ပြန်တာ မရှိသေးသလို The Kachinnet က ဖော်ပြထားတဲ့ ထိခိုက်သေဆုံးမှုနဲ့ပတ်သက်လို့ RFA အနေနဲ့ သီးခြားအတည်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါဘူး။

KIO သတင်းနှင့်ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံ ဗိုလ်မှူးကြီးနော်ဘူကလည်း ဖားကန့်မှာ မနေ့က စပြီး တိုက်ပွဲတွေဖြစ်ပွားနေပြီး အသေးစိတ်ကိုတော့ မသိရသေးဘူးလို့ RFA ကို ပြောပါတယ်။

ဖားကန့်မြို့အခြေစိုက် စစ်ကောင်စီတပ်တွေက နေ့တိုင်းလိုလို လက်နက်ကြီးတွေ ပစ်ခတ်နေတာ နှစ်ပတ်ခန့်ရှိပြီလို့လည်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ဖားကန့်မြို့နယ် ကာမိုင်းမြို့က အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးမှာလည်း ဒီနေ့ နေ့လယ်က ပါဆယ်ပုံးတစ်လုံး ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး ဝန်ထမ်း နှစ်ယောက်ဒဏ်ရာရရှိသွားတယ်လို့လည်း ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/kachin-refugees-11242022065218.html>

အင်ဂျန်းယန် စစ်ရှောင်များ ရိက္ခာ အခက်တွေ့

သတင်းနှင့် မီဒီယာ ကွန်ရက်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်။

ကချင်ပြည်၊ အင်ဂျန်းယန်မြို့နယ်ရှိ စစ်ရှောင်စခန်းတစ်ခုတွင် စစ်ရှောင်ပြည်သူများ စားဝတ်နေရေး အခက် ကြုံနေရသည်ဟု စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများ က ပြောသည်။

မြစ်ကြီးနားမှ အင်ဂျန်းယန်သို့ သွားသည့် လမ်းကြောင်းတလျှောက် စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ စစ်ဆေးတားဆီးမှုများကြောင့် ဘွမ်ရာယန်စစ်ရှောင်စခန်းရှိ စစ်ရှောင်များထံ ရိက္ခာပေးပို့နိုင်ရေး အခက်အခဲဖြစ်လာနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု စစ်ရှောင်ပြည်သူများက ပြောသည်။

စစ်ရှောင်များကို ကူညီနေသူ တစ်ဦးက “အရင်နှစ်က စစ်ရှောင်ထဲသွားဖို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အရမ်း အခက် အခဲ ဖြစ်တယ်။ အခုတော့ စစ်ရှောင်စခန်းအထိ ကားနဲ့ ဝင်လို့ရပြီ။ ဒါပေမယ့် အခုဝင်လို့ ရတဲ့ အချိန်မှာ နိုင်ငံ ရေး အမျိုးမျိုးကြောင့် စစ်ကောင်စီတပ်က ဆန်၊ ဆီ၊ ဆားနဲ့ ဆေးဝါးပစ္စည်း သယ်လာတဲ့ကားတွေကို အရမ်း စစ် မေးတာတွေ လုပ်တယ်။ ပြီးတော့ ကားတွေကို သွားလာမှု ပိတ်ထားတာကြောင့် စစ်ရှောင်တွေအတွက် စား သောက် ကုန်နဲ့ ဆေးဝါးတွေကို မကြာခဏ လာရောက်ကူညီဖို့ အခက်အခဲရှိတယ်။ အဲ့ဒါကြောင့် ရိက္ခာက အချိန် မီ မရောက်တဲ့ လတွေရှိတယ်” ဟု ပြောသည်။

ဘွမ်ရာယန် စစ်ရှောင်စခန်းမှ စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများအား စစ်ရှောင်လာသည့်အချိန်မှ ယနေ့အချိန်ထိ တစ်နှစ် ကျော်ကာလအတွင်း ကရုဏာလူမှုကူညီရေးအသင်းနှင့် ကချင်လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ KIO က ထောက်ပံ့မှုများ ပေး ထားသော်လည်း ယခုနောက်ပိုင်း လမ်းခရီးတလျှောက် စစ်ဆေးမှုများ၊ ဖမ်းဆီးမှုများ၊ ဖြတ်သန်း သွားခွင့် မပေး ခြင်းတို့ကြောင့် စစ်ရှောင်များ စားနပ်ရိက္ခာပိုင်း အခက်အခဲဖြစ်လာနေသည်။

ထို့အပြင် ဆေးရုံဆေးခန်းနှင့် ဝေးသည့် အဆိုပါစစ်ရှောင်စခန်းမှ စစ်ရှောင်များသည် ဆေးကုသမှု ရရှိနိုင်ရေး အခက်အခဲရှိသည့် အပြင် ဆေးဝါးများပါ ပြတ်တောက်နေသည်ဟု ပြောသည်။

“ကျနော်တို့ နေတဲ့စစ်ရှောင်ထဲမှာ phone Internet လိုင်းက အမြဲတမ်းမရဘူး။ အရေးပေါ်လူနာ ရှိလာရင်လည်း မြို့ဆေးရုံသွားဖို့ အခက်အခဲရှိတယ်။ အခုက ဆောင်းတွင်းကာလ ဆိုတော့ အရမ်းအေးတယ်။ မိုးကာတဲထဲမှာ လေလည်း မလုံတော့ ခဏခဏဖျားတဲ့သူများတယ်။ ဆေးမရှိဘူး။ အားရှိအောင်စားဖို့ အာဟာရ စားဖို့ဆိုရင် လည်း ထမင်းတောင် နပ်မှန်အောင်စားဖို့ကို မနည်း ချွေတာစားနေရတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့” ဟု စစ်ရှောင် အမျိုးသား တစ်ဦးက ပြောသည်။

စစ်ရှောင်များသည် အေးချမ်းသည့် ရာသီဥတုဒဏ်ကြောင့် လက်ရှိနေနေသည့် တဲများမှာလည်း ယာယီအတွက် ဆောက်လုပ်ထားသည့် မိုးကာတဲများ ဖြစ်သည့်အတွက် မိုးမလုံ လေမလုံဘဲ ဖျားနာနေသူ များနေသည်ဟု စစ်ရှောင်များက ပြောသည်။

ဘွမ်ရာယန် စစ်ရှောင်စခန်းမှ စစ်ရှောင်များအနေဖြင့် စစ်ရှောင်သည့် ကာလကြာမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ ကူညီထောက်ပံ့မှုများ နည်းပါးလာသည့်အတွက် ရိက္ခာပိုင်းအဆင်ပြေစေရေး တောင်ယာစပါးနှင့် အခြားသီးနှံ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း ယခုနှစ်အတွင်း ကြုံခဲ့ရသည့် ကြွက်ဘေးကြောင့် အားလုံးနီးပါး ဆုံးရှုံးကုန်သည်ဟု စစ်ရှောင်များက ပြောသည်။

စစ်ရှောင်ပြည်သူများအတွက် လူမှုကူညီရေး အဖွဲ့အစည်းအချို့က နေအိမ်များ ဆောက်လုပ်ပေးရန် စီစဉ်နေသော်လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုကြောင့် အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလည်း အခက်အခဲဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။

ဘွမ်ရာယန်စစ်ရှောင်စခန်းမှ စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများသည် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် ကချင်လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် KIA တို့အကြား ၂၀၂၁ ခုနှစ် အစောပိုင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အင်ဂျန်းယန်မြို့နယ်အတွင်းက တိုက်ပွဲများ ကြောင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်လာကြသူများဖြစ်သည်။

အင်ဂျန်းယန်မြို့နယ် အတွင်းရှိ ကျေးရွာများမှ အိမ်ထောင်မိသားစု ၁၈၀ ကျော်က ဘွမ်ရာယန်စစ်ရှောင်စခန်းတွင် နေထိုင်နေကြသည်။

<https://www.nmg-news.net/2022/11/24/22278>

သေ့ဘောဘိုးစခန်း ပြန်ရရေး စစ်ကောင်စီ တိုးစစ်ဆင်

By ဧရာဝတီ | 24 November 2022

အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီတပ်များသည် လက်လွှတ်လိုက်ရသော သေ့ဘောဘိုးစခန်းအား ပြန်ရရန် ၅ လခန့် ကြာသည့်အထိ စစ်ဆင်ရေးပြုလုပ်နေလျက်ရှိကြောင်း ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) လက်အောက်ခံ တပ်များက ဆိုသည်။

ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီမြို့ တောင်ဘက် ဖလူး-ဝေါလေဒေသအတွင်းရှိ သေ့ဘောဘိုးစစ်စခန်းကို ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) တပ်မဟာ ၆ လက်အောက်ခံ ကော်ဘရာစစ်ကြောင်းနှင့် ပူးပေါင်းတပ်များက မေလ ၁၈ ရက်တွင် တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အဆိုပါစခန်းကို စစ်ကောင်စီက ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် KNU ထံမှ သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး နှစ်ပေါင်း ၃၂ အကြာ နွေဦးတော်လှန်ရေး ကာလတွင် KNU လက်အောက်သို့ ပြန်လည်ကျရောက် သွားခြင်းဖြစ်သည်။

သေ့ဘောဘိုး စခန်းပြန်လည်ရရှိနိုင်ရန် စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်က ၂၀၂၂ ဇူလိုင်လဆန်းမှ စတင်ကာ မွန်ပြည်နယ် ကျိုက်ထိုအခြေစိုက် တပ်မ ၄၄ လက်အောက်ခံတပ်များနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းအခြေစိုက် အမှတ် (၁၃) စစ်ဗက်ဆိုင်ရာကွပ်ကဲမှု ဌာနချုပ် လက်အောက်ခံတပ်များ ပူးပေါင်းကာ စစ်ဆင်ရေးပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စစ်ကောင်စီတပ်များသည် ၅ လတာကာလအတွင်း လက်နက်ကြီးနှင့် ရဟတ်ယာဉ်ပစ်ကူ၊ တိုက်လေယာဉ်ပစ်ကူများ သုံးကာ တိုက်ခိုက်နေသော်လည်း လက်ရှိအချိန်အထိ ထိုစခန်းကို ပြန်မရသေးကြောင်း KNLA တပ်မဟာ ၆ နှင့် နီးစပ်သည့် သတင်းရင်းမြစ်တဦးက ဆိုသည်။

၎င်းက “စစ်ကောင်စီက သေ့ဘောဘိုးစခန်းကို ရဖို့ကို မြဝတီ ဝေါ်လေလမ်း ရဲ့ တောင်ဘက်ခြမ်းဖြစ်တဲ့ ဆုံဆည်းမြို့ ဘက်ကနေ ထိုးစစ်ဆင်ဖို့ စုဖွဲ့ပြီးတက်နေတယ်။ မြဝတီ-ဝေါ်လေကားလမ်းရဲ့ မြောက်ဘက်ခြမ်းမှာကတော့ သူတို့တပ်ရင်း ၃ ရင်းထက်မနည်း ထိုးစစ်ဆင်နေတယ်။ သေ့ဘောဘိုးနဲ့ ကပ်ရပ်ရွာဖြစ်တဲ့ ဘလယ်ဒီရွာကို ထိုးစစ်ဆင်နေတယ်” ဟု ပြောသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက် ညနေပိုင်းကမူ စစ်ကောင်စီတပ်၏ စစ်ကြောင်းတကြောင်းသည် မြဝတီ- ဝေါ်လေ လမ်းအနီးရှိ KNLA လက်အောက်ခံ ကော်ဘရာ စစ်ကြောင်း စွန့်ပစ်ထားသည့် စခန်းဟောင်းတခုကို ဝင်ရောက်စီးနင်းခဲ့ပြီး စခန်းဘေးက ဖြတ်သွားသည့် ကော်ဘရာစစ်ကြောင်း၏ လူ ၁၀ ဦးပါ ထောက်ပို့ယာဉ်တစီးကို စက်သေနတ်များဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် မေလက KNLA နှင့် ပူးပေါင်းတပ်များ တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည့် သေ့ဘောဘိုးစခန်း (ဓာတ်ပုံ - ကော်ဘရာ)

ပစ်ခတ်မှုအတွင်း ကော်ဘရာစစ်ကြောင်းမှ ရဲဘော်အဲမူ၊ ရဲဘော်လုလုဖော် နှင့် ရဲဘော်ကျော်ကြီးဆိုသည့် ထောက်ပို့ တပ်ဖွဲ့ဝင် ၃ ဦးသေဆုံးခဲ့ကြောင်း KNLA တပ်မဟာ ၆ နှင့်

နီးစပ်သူများက ဆိုသည်။

လက်ရှိတွင် ကျဆုံးသွားသည့် ရဲဘော်များ၏ ရုပ်အလောင်းနှင့် ဒဏ်ရာရသူများကို ကော်ဘရာစစ်ကြောင်းက ပြန်လည် ကယ်ထုတ်ထားပြီဖြစ်ကြောင်းလည်း ပြောသည်။

စစ်ရေးလေ့လာသူများကလည်း သေ့ဘောဘိုးစခန်းသည် မြဝတီ-ဝေါ်လေကားလမ်းကို စိုးမိုးထားသည့် အရေးပါသော စခန်းတခုဖြစ်ပြီး စစ်ကောင်စီတပ်များ၏ ကာလရှည်ကြာထိန်းချုပ်ခဲ့ဖူးသော စခန်းဟောင်းတခုဖြစ်သဖြင့် အပြင်းအထန်ထိုးစစ်ဆင်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆိုသည်။

သေ့ဘောဘိုး စခန်းသိမ်းတိုက်ပွဲတွင် ဖမ်းဆီးရမိသည့် စစ်ကောင်စီ တပ်သားများနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းများ (ဓာတ်ပုံ - ကော်ဘရာ)

စစ်ရေးလေ့လာသူတဦးကမူ စစ်ကောင်စီတပ်များသည် ယခင်ကတည်းက ထိုးစစ်ကို အလေးထားပြီး လက်ရှိကာလတွင်လည်း ၎င်းတို့အင်အားစုမိသည့်နှင့် တော်လှန်ရေးတပ်များကို ထိုးစစ်ဆင်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း မှတ်ချက်ပေးသည်။

သို့သော်လည်း စစ်ကောင်စီထိုးစစ်များသည် လက်ရှိအချိန်အထိ အောင်မြင်မှုရသည်ကို မတွေ့ရသေးကြောင်း ၎င်းက ပြောသည်။

၎င်းက “အခုကာလမှာ တပ်အင်အားနည်းတဲ့အခါကျတော့ တပ်အင်အားကို တပြည်လုံးအနှံ့ဖြန့်ထားရတော့ ဗျူဟာ ၁ ခုလောက်သုံးပြီး ထိုးတဲ့ဟာကို ၃ နေရာလောက်မှာတွေ့ရတယ်။ ကရင်ပြည်နယ်ထဲက သေ့ဘောဘိုးဆိုရင်လည်း တိုက်နေတာကြာပြီ။ မိုးမောက်လုံဂျာဘက်ဆိုလည်း ၄ ရင်းလောက်သုံးပြီးတိုက်နေတာ။ မောင်တောမြောက်ပိုင်းဘက်မှာဆိုရင်လည်း ကြိမ်ချောင်း ဗျူဟာက လူအင်အား ၅၀၀ လောက်နဲ့ ပြန်ထိုးနေတယ်။ အဲဒါမျိုး သူလူအင်အားစုခိုင်းတာက ဒါအကုန်ပဲလို့ ပြောလို့ရတယ်။ အဲလောက်ကတော့ သူလုပ်နေမှာပဲ” ဟု ဆိုသည်။

သေ့ဘောဘိုး စခန်းသိမ်းတိုက်ပွဲတွင် ဖမ်းဆီးရမိသည့် စစ်ကောင်စီ တပ်သားများနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းများ (ဓာတ်ပုံ - ကော်ဘရာ)

KNU သည် သေ့ဘောဘိုး စခန်းသာမကဘဲ လွန်ခဲ့သော နှစ် ၃၀ ဝန်းကျင်က အသိမ်းခံခဲ့ရသည့် အထင်ကရ စခန်းများဖြစ်သော မော်ခီး၊ ကျောက်ညှပ်၊ သီးမူထာ၊ သော်လဲထာ တို့အပါအဝင် စစ်ရေးအရ အရေးပါသည့် စခန်းများကို ၂၀၂၁ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်း အပြီးတွင် ပေါ်ပေါက်လာသော ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF) များနှင့် ပူးပေါင်းကာ တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

လက်ရှိတွင် KNU ဦးဆောင်သည့် ကရင်ပူးပေါင်းတပ်များသည် စစ်ကောင်စီ အထိုင်စခန်းများကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်နေပြီး ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက်ကလည်း မွန်ပြည်နယ် ကျိုက်မရောမြို့နယ်က တောင်ကလေးရဲစခန်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်ကလည်း မုဒုံ-ကြာအင်းဆိပ်ကြီး ကားလမ်းပေါ်ရှိ စစ်ကောင်စီ၏ ချောင်း ၂ ခွရဲစခန်းကို ကရင်ပူးပေါင်းတပ်များက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့သလို KNU တပ်မဟာ ၃ နယ်မြေ ညောင်လေးပင်ခရိုင်တွင်လည်း စစ်ကောင်စီစခန်း ၃ ခုကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ထားသည်။

စစ်ကောင်စီစခန်းများ တိုက်ခိုက်ခံရသဖြင့် ကျဆုံးနေစဉ်မှာပင် စစ်ကောင်စီတပ်သည် သေ့ဘောဘိုးစခန်းပြန်ရရေး ဆက်လက်ကြိုးပမ်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2022/11/24/256201.html>

လေးကေကော် စစ်ကောင်စီအမြောက်ကုန်းဘက်တွင် KNLA ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့များနှင့်တိုက်ပွဲဆက်ဖြစ်ပွားနေ

နိုဝင်ဘာလ ၂၄ရက်၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်။ ကေအိုင်စီ

မြဝတီ မြို့တောင်ဘက် လေးကေကော်မြို့သစ် ရှုခင်းသာကုန်း အထက်ပိုင်းတွင် စစ် ကောင်စီ အမြောက်ကုန်းဘက်မှ လက်နက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်နေမှုအား ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်-KNLA ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့များမှ ဒရုန်းတပ်ဖွဲ့ လက်နက်ကြီးတပ်ဖွဲ့များဖြင့် နှစ်ဖက်အပြန်အလှန်တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားနေကြောင်း သိရသည်။

“ခွေးကုန်း (လေးကေကော် အမြောက်ကုန်း)ဘက်မှာ

တိုက်ပွဲဖြစ်နေတယ်။ မနေ့က နေ့ လည်ပိုင်းကတည်းကပဲ၊ အဲကုန်းက စစ်တပ်က အမြောက်နဲ့ဝေါလေသေ့ဘောဘိုးနေရာ စုံကို ပစ်ကူပစ်ထုတ်နေတာကို ကရင်အဖွဲ့ဘက်က ဒရုန်းတပ်ဖွဲ့

လက်နက်ကြီးတပ်ဖွဲ့နဲ့ တန်ပြန်ပစ်ခတ်တာတွေလုပ်ပြီး တိုက်နေတယ်။”ဟု KNLA စစ်ရေးနယ်မြေသတင်း အရင်းအမြစ်က ပြောသည်။

ထို့အပြင် KNLA ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့၏ ဒရုန်းဖြင့် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် စစ်ကောင်စီ တပ်ဘက်မှ ထိခိုက်ကျဆုံးမှုရှိသည်ဟုလည်း ၎င်းစစ်ရေးသတင်းအရင်းမြစ်က ဆက်ပြောသည်။

၎င်းက “သူတို့ စစ်တပ်က သေတာဒဏ်ရာရတာ တွေရှိနေတယ်။ သူတို့ စစ်တပ်က မြေတွင်းတွေ တူးပြီး နေနေရတယ်။ သူတို့က ဒရုန်းတွေကို ကြောက်နေကြတယ် ၊ စစ်လေယာဉ်ကို စစ်ကူခေါ်တာမျိုးတွေ လုပ်လာရင်တော့ တိုက်ပွဲက ပိုပြင်းလာမယ် ”ဟု ပြောသည်။

KNU တပ်မဟာ ၆ နယ်မြေရှိ ကြာအင်းဆိပ်ကြီး၊ ဘုရားသုံးဆူ၊ ကျိုက်မရော၊ ခလယ် တံခွန်တိုင်၊ တောင်ကြာအင်း၊ ကော့ကရိတ်နှင့် မြဝတီ-ဘလယ်ဒို-သေဘောဘိုး၊ ဒေသ များတွင် စစ်ကောင်စီမှ လေကြောင်းဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများ အရှိန်မြှင့် ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်မှုများလုပ်ဆောင်နေသလို မြေပြင်တွင်လည်း KNLA ပူးပေါင်းတပ်များနှင့် တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။

ထို့အပြင် စစ်ကောင်စီလေကြောင်းမှ ညစဉ် ကင်းထောက်ပျံသန်းမှုများကြောင့် ဒေသခံ များနေရပ်စွန့်ခွာ စစ်ဘေးရှောင်နေကြရဆဲဖြစ်ကြောင်း ကော့ကရိတ်ဒေသခံတစ်ဦးက ယခုလို ပြောသည်။

“ညဆို ကင်းထောက်လေယာဉ်လား တိုက်လေယာဉ်လား၊ ဗုံးကြဲမယ့် ပုဇင်း (ရဟတ် ယာဉ်)လား မသိဘူးလာနေတော့ ခြံတွေ၊ လျှိုတွေ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းအောက်တွေမှာ ရှောင်ပြီးအိပ်ကြရတယ်၊ အိမ်မှာ မနေရဲဘူး၊ နေ့ဘက်ဆိုလည်း BGF စစ်ကားတွေ၊ စစ် သားကားတွေက တစ်ခါသွား ၁၀ စီး၊ ၁၅စီးဖြတ်သွားနေတော့ ရွာနားမှာ တိုက်ပွဲဖြစ် တာကြုံရမှာ ကြောက်နေကြတယ်”ဟု ထို ကော့ကရိတ်ဒေသခံက ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့က မြဝတီတောင်ဘက် ဖလူး-သေဘောဘိုး ကား လမ်းပိုင်းတွင် KNLA ပူးပေါင်းအဖွဲ့များ ရိက္ခာသိုသည့်ယာဉ် စစ်ကောင်စီတပ်မှ ကြားဖြတ် တိုက်ခိုက်သည့် တိုက်ပွဲဖြစ်စဉ်အပြီး KNLA ပူးပေါင်းအဖွဲ့များနှင့် လေးကေကော် မြို့သစ် စစ်ကောင်စီအမြောက်ကုန်းနေရာဘက်တွင် ဆက်လက်၍ တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားလာနေခြင်းဖြစ်သည်။

<https://kicnews.org/2022/11/လေးကေကော်-စစ်ကောင်စီအမြ/>

ဖားအံမြို့ပေါ်သွားလာသည့် ကား၊ ဆိုင်ကယ်များကို စကစနှင့်ရဲတပ်ဖွဲ့တို့ စစ်ဆေးမှု၊ ငွေတောင်းခံမှု ပိုမိုများလာ

နိုဝင်ဘာ ၂၄ ရက်၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်။ ကေအိုင်စီ

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့ပေါ်တွင် ယခုတလော သွားလာနေကြသည့် အများပြည်သူတို့၏ ယာဉ်များကို စစ်ကောင်စီနှင့်ရဲတပ်ဖွဲ့ပူးပေါင်းပြီး စစ်ဆေးမှုများ ပိုမိုလုပ်ဆောင်ကာ ငွေကြေးအခမဲ့တောင်းခံမှု ပိုမိုများလာသည်ဟု မြို့ခံပြည်သူများက ပြောသည်။

အဆိုပါ စစ်ဆေးမှုများသည် ဖားအံမြို့အဝင်အထွက်လမ်းများနှင့် မြို့လယ်လမ်း ဆုံမီးပွိုင့်များပေါ်တွင် ဆိုင်ကယ်အပါအဝင်

မည်သည့်ယာဉ်မျိုးမဆို စစ်ဆေးကြပြီး တစ်စုံတစ်ရာရှာဖွေ မတွေ့ရှိလျှင် ယာဉ်မောင်းသူများအား

ယာဉ်မောင်းလိုင်စင် မရှိပါက ဒဏ်ငွေ ၅ သောင်းကျပ်အထိ အနည်းဆုံး တောင်းခံနေသည်ဟု အစစ်ဆေးခံရသည့် နယ်ခံတစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

၎င်းက “ဘယ်လို ယာဉ်မျိုးပဲဖြစ်ဖြစ် ဆိုင်ကယ်၊ ကားတွေကို စစ်ဆေးတယ်။ ဆိုင်ကယ်ဆိုရင် အတွင်းဘောက် ဖွင့်ခိုင်းစစ်တယ်။ ကားဆိုရင်လည်း နေရာစုံစစ်တယ်။ သူတို့က စစ်ပြီး ဘာမှ မတွေ့ဘူးဆိုရင် ယာဉ်လိုင်စင် တောင်းတယ်။ မောင်းလိုင်စင် တောင်းတယ်။ လိုင်စင်မရှိသူတွေကို ၅ သောင်းအနည်းဆုံး ပေးရတယ်။ အများစုကတော့ လိုင်စင် မရှိကြတာ များကြတယ်လေ။” ဟုပြောသည်။

အဆိုပါ စစ်ကောင်စီနှင့်ရဲတပ်ဖွဲ့တို့သည် ယခင်ကဲ့သို့ မြို့လယ်လမ်းစုံနှင့် မြို့အဝင်အထွက်လမ်းမပေါ် နေရာအနည်းငယ်သာ စစ်ဆေးနေကြပြီး ယခုအကြိမ်တွင် မြို့အဝင်လမ်း နေရာအတော်များများ စစ်ဆေး လုပ်ဆောင်နေကြသည်ဟု မြို့ခံများက ပြောသည်။

ထိုစစ်ဆေးလုပ်ဆောင်ကြရာတွင် တစ်နေရာတည်း အချိန်ပြည့်မဟုတ်ဘဲ ပြောက်ကျားပုံစံဖြင့် စစ်ဆေးလုပ်ဆောင်နေကြသည်။ ယင်းသို့ စစ်ဆေးမှုများ ပိုမိုများလာသည့်အတွက်ကြောင့် သွားလာနေကြသည့် ဒေသခံပြည်သူများအတွက် မလုံခြုံသလို ခံစားနေကြရပြီး စိတ်အနှောင့်အယှက်များဖြစ်ကြရသည်ဟု ကားဖြင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် လိုက်လံရောင်းချသူ ဒေသခံတစ်ဦး ပြောသည်။

“ကျနော်တို့လို ဈေးသည်များက အမြဲတမ်းသွားလာနေရတော့ စစ်ဆေးတာကတော့ အဆင်ပြေသေးတယ်။ ကျနော့်မှာက လိုင်စင်ကားမဟုတ်တော့ ဒဏ်ငွေ မကြာခဏ ပေးဆောင်နေရတယ်။ သိတဲ့အတိုင်းပဲလေ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ရောင်းတာ တစ်နေ့ကုန်မှ အမြတ်က အများဆုံး ၃ သောင်းကျော်ကျော်ပဲ မြတ်တာ” ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

ယခုလို စစ်ဆေးမှုများ ပိုမို လုပ်ဆောင်သည့်လများတွင် ကျေးရွာဒေသခံများက မြို့ပေါ်သို့ သွားလာမှု နည်းပါးလာသည့်အတွက် ဖားအံမြို့ပေါ်ရှိ မြို့ခံပြည်သူများ အရောင်းအဝယ် အဆင်မပြေမှုများရှိလာသည်ဟု ဖားအံမြို့ ရေပေါ်ဈေးမှ ရောင်းဝယ်ရေးဒိုင် တစ်ဦးက ကေအိုင်စီသို့ ပြောသည်။

သူက “ ကားတွေ ဆိုင်ကယ်တွေ စစ်ဆေးရင် ဒီက သိသာတယ်၊ ဈေးရောင်း မကောင်းတော့ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ရွာက လူတွေ မတက်လာတော့လို့လေ။ အစ်မတို့ ဖောက်သည်တွေအတော်များများက ရွာက လူတွေဆိုတော့ သူတို့လည်း အဲလိုအခါမျိုးတွေဆိုရင် နားကြရတော့တယ်” ဟု ပြောသည်။

စစ်အာဏာသိမ်းမှုနောက်ပိုင်းတွင် ဖားအံမြို့အဝင်နှင့် မီးပွိုင့်လမ်းဆုံများတွင် စကစနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့တို့က သွားလာနေကြသည့် ယာဉ်များကို မကြာခဏဆိုသလို စစ်ဆေးမှုများ လုပ်ဆောင်နေသည့်အပြင် ပြည်သူဒေသခံများ၏ ဖုန်းများကို စစ်အာဏာ ဆန့်ကျင်သည့် ဓါတ်ပုံ၊ ဗီဒီယိုနှင့် အချက်အလက်များကို ရှာဖွေစစ်ဆေးမှုများ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

ထိုသို့ စစ်ဆေးမှုများ တစ်စုံတစ်ရာ မတွေ့ရှိပါက ဒေသခံပြည်သူများအပေါ် အဓမ္မ ငွေကြေးတောင်းခံမှုလည်းရှိသည်ဟု ကိုယ်တိုင်ကြုံတွေ့ရသူများက ပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလ(၁၁)ရက်နေ့၊ နံနက်(၆)နာရီခွဲအချိန်တွင် ဖားအံမြို့ လှာကမြင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မဲဘောင်ကျေးရွာအဝင် ဖားအံ- လှိုင်ဘွဲ့လမ်းမကြီးဘေးရှိ တော်ဝင်သုခ ဆေးခန်းရှေ့၌ စစ်ကောင်စီချထားသည့် စစ်ဆေးရေးဂိတ်တွင် မိုင်းတစ်လုံး ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး အရပ်သား ပြည်သူတစ်ဦးထိခိုက်မှု ရှိခဲ့သည်။

<https://kicnews.org/2022/11/ဖားအံမြို့ပေါ်သွားလာသည့်/>

ရခိုင် စစ်မျက်နှာ ရီပျူး ၂

By ကိုဦး | 24 November 2022 |

ခံစစ်နှင့် ကွင်းဖွင့်ရသည့် စစ်ကောင်စီ

၂၀၂၂ ခုနှစ် တကျော့ပြန်စစ်ပွဲများ စသည့် အချိန်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်များသည် ခံစစ်နှင့်စ၍ ကွင်းဖွင့်သည်ကို တွေ့ရသည်။

တကယ်တော့ အမ်း၊ မင်းပြား၊ မြောက်ဦး၊ ကျောက်တော်၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ရသေ့တောင်၊ ဘူးသီးတောင်မြို့များနှင့် အနီးတဝိုက်တွင် အခြေပြုထားသော AA စစ်ဒေသရုံးများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးများ၊ AA တပ်ဖွဲ့များ တပ်စွဲထားသည့် နေရာများကို စစ်ကောင်စီဘက်က မသိဘဲ မနေပေ။

အနည်းနှင့် အများဆိုသလို သတင်းရသည့်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း မည်သည့်နေရာကိုမှ စစ်ကောင်စီတပ်များက ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်သည်ကို မတွေ့ရပေ။ အကြောင်းမှာ AA တပ်ဖွဲ့သည် ပလက်ဝမှသည် ၈ အထိ ၁၈ မြို့နယ်လုံးတွင် အနှံ့အပြားဖြန့်ခွဲနေရာယူထားသည်။

ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်း တလျှောက်သာမက ရမ်းဗြဲကျွန်း၊ မာန်အောင်ကျွန်းများတွင်ပါ လှုပ်ရှားမှု ရှိသည်။ ထို့ပြင် ထိုမြို့အားလုံးကိုလည်း ခြိမ်းခြောက်နိုင်စွမ်း ရှိသည်။ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများအားလည်း ခြိမ်းခြောက်နိုင်စွမ်းရှိသည်။

AA တပ်ဖွဲ့သည် ပလက်ဝမှသည် ၈ အထိ ၁၈ မြို့နယ်လုံးတွင် အနှံ့အပြားဖြန့်ခွဲနေရာယူထားသည်။ ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်း တလျှောက်သာမက ရမ်းဗြဲကျွန်း၊ မာန်အောင်ကျွန်းများတွင်ပါ လှုပ်ရှားမှု ရှိသည်။ ထို့ပြင် ထိုမြို့အားလုံးကိုလည်း ခြိမ်းခြောက်နိုင်စွမ်း ရှိသည်။ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများအားလည်း ခြိမ်းခြောက်နိုင်စွမ်းရှိသည်။

သို့ဖြစ်ရာ စစ်ကောင်စီသည် ဦးစွာအားဖြင့် မြို့များနှင့် ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများကို ထိန်းချုပ်ရန် ခံစစ်ဖြင့် စတင် ကွင်းဖွင့်သည်ဟုဆိုရမည်။

ခံစစ်ဖြင့် ကွင်းဖွင့်ရင်း ၎င်းတို့အတွက် ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်း ကောင်းသည့်နေရာများတွင် တိုက်ပွဲဖော်ရန် စစ်မြို့သည်ကို တွေ့ရသည်။ နယ်စပ်တကြော တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်နေချိန်တွင် မြောက်ဦးတွင် တိုက်ပွဲအတု ဖန်တီးသည်။ လက်နက်ကြီး၊ လက်နက်ငယ်များဖြင့် ပစ်ခတ်သည်။ မြောက်ဦးဈေးအတွင်း ဗုံးမြှုပ်ထားသည်ဆိုကာ ပွဲလှန့်သည်။

ဤသို့ မြောက်ဦးလူထုအား ခြိမ်းခြောက်ပြီး စစ်မြို့သော်လည်း AA က သူစစ်မြို့သည့်အကွက်တွင်းသို့ ဝင်မလာ၍ တလခန့် ကြာပြီးနောက် ရပ်သွားသည်။ မောင်တောမြောက်ပိုင်း ခံစစ်စခန်းများ ဆုံးရှုံးပြီးနောက် ယခုနီဝင်ဘာလအတွင်း အင်အား ၅၀၀ ခန့်၊ ခန့်မှန်းခြေ တပ်ရင်း ၄ ရင်းပါ ဗျူဟာတစ်ခုနှင့် ထိုးစစ်ဆင်သော်လည်း ကြိမ်ချောင်းအထက် ဝက်ကျိန်းတွင် AA က ခံစစ်ဆင်သဖြင့် ထင်တိုင်းမပေါက် ဖြစ်နေသည်။

ကျန်သည့်နေရာများတွင် ယခုတိုင် ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ရခိုင်တွင်သာမက တပြည်လုံးတွင် တွေ့ရသည့် စစ်ကောင်စီ၏ အားနည်းချက်မှာ ခံစစ်စခန်းတခု အတိုက်ခံရလျှင် လက်နက်ကြီးပစ်ကူ၊ လေကြောင်းပစ်ကူသာ ပေးနိုင်ပြီး မြေပြင်စစ်ကူ ပေးနိုင်ခြင်း မရှိပေ။

နောက်တချက်မှာ အင်အားအများအပြားသုံး ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ အများဆုံး တပ်ရင်း ၄ ရင်းပါ ဗျူဟာတစ်ခုကိုသာ အသုံးပြုပြီး အကန့်အသတ်နှင့်သာ ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကရင်ပြည်နယ် လေးကေးကော်ဒေသ သုံးထပ်ကွေ့တွင် ဗျူဟာတခုသုံး၍ ထိုးစစ်ဆင်သကဲ့သို့ ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုးမောက် လုံဂျာဘွမ်ဒေသတွင်လည်း ဗျူဟာတခုသုံး၍ ထိုးစစ်ဆင်သည့်ကို တွေ့ရသည်။ ယခုရခိုင်တွင်လည်း မောင်တော မြောက်ဖက် ကြိမ်ချောင်းနယ်မြေတွင် ဗျူဟာတခုသုံး၍ ထိုးစစ်ဆင်သည့်ကို တွေ့ရသည်။

အခြားနေရာနှစ်ခုကဲ့သို့ပင် ရခိုင်တွင်လည်း သိသာသည့် အောင်မြင်မှုမရပါ။ သို့ဖြစ်ရာ ရခိုင်တွင် စစ်ကောင်စီအနေနှင့် ထိုသို့ ဗျူဟာတခုခန့်သုံးသည့် စစ်ဆင်ရေးပြုလုပ်လာနိုင်သေးသော်လည်း ထို့ထက်ပို၍ အင်အားစုပြီး ပြုလုပ်ရန် ခက်ခဲမည်ဟု သုံးသပ်ရသည်။

ထိုသို့ ပြုလုပ်မည့် ထိုးစစ်များမှာ ယခုကဲ့သို့ အချက်အခြာကျသည့်နေရာများ ဆုံးရှုံးသည့်အခါ သို့မဟုတ် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ ရှိသောအခါ ပြုလုပ်လာနိုင်သကဲ့သို့ စစ်ကောင်စီအနေနှင့် AA တပ်ဖွဲ့၏ သတင်းအပိုင်ရရှိသည့် အခြေအနေရှိသည့်ပင် စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်ကလည်း အလေးသာသည်ဟု တွက်ချက်ရသည့် အခါမျိုးတွင်လည်း ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ရ၏။

ထို့ပြင် စစ်ကောင်စီအတွက် ရခိုင်တွင် ကြုံနေရသည့်အခက်အခဲမှာ စစ်ကောင်စီတပ်အား အထောက်အကူဖြစ်စေသည့် ပြည့်သူ့စစ်၊ ပျူစောထီး၊ နယ်ခြားစောင့်တပ်များကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း မရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

စစ်ကောင်စီအတွက် ရခိုင်တွင် ကြုံနေရသည့်အခက်အခဲမှာ စစ်ကောင်စီတပ်အား အထောက်အကူဖြစ်စေသည့် ပြည့်သူ့စစ်၊ ပျူစောထီး၊ နယ်ခြားစောင့်တပ်များကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း မရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

ရခိုင်လူထုအများစုကလည်း AA ကို ထောက်ခံနေသည့်ဖြစ်ရာ စစ်ကောင်စီသည် လူထုစည်းရုံးနိုင်စွမ်း မရှိသည့်အပြင် လူထု ထောက်ခံမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မရနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် မြေပြင်သတင်းရရှိမှုမှာလည်း အားနည်းသည်။

မြစ်ချောင်းများနှင့် မြစ်ဝှမ်းဒေသစစ်ပွဲ

ရခိုင်စစ်ပွဲအတွင်း မယူမြစ်၊ ကုလားတန်မြစ်၊ လေးမြို့မြစ်ကြောင်းများအား စစ်ကောင်စီ ရေတပ်က စိုးမိုးထားသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း များပြား ရှုပ်ထွေးသည့် မြစ်လက်တက်၊ ချောင်းလက်တက်များကို စစ်ကောင်စီ ရေတပ်က ထိန်းချုပ်နိုင်ခြင်း မရှိဘဲ AA က စက်တပ်ရေယာဉ်ငယ်များ အသုံးပြု၍ လွှမ်းမိုးထိန်းချုပ်ထားသည်။

အထူးသဖြင့် ကုလားတန်နှင့် လေးမြို့မြစ်ဝှမ်းဟု ဆိုရမည့် စစ်တွေ၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ကျောက်တော်၊ မြောက်ဦးနှင့် မင်းပြား ကားလမ်း ဝိုင်းပတ်ထားသည့် ပေါက်တောနှင့် မြေပုံမြို့နယ်အများစု ပါဝင်သည့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသသည် မြစ်ချောင်းများ ဆက်နွယ်ရှုပ်ထွေးသည့် ဒေသဖြစ်သည်။

စစ်ကောင်စီ ရေတပ်က မထိန်းချုပ်နိုင်ပေ။ စက်တပ်ယာဉ်ငယ် သို့မဟုတ် လက်လှော်လှေများ အသုံးပြုသည့် AA ပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့များက စိုးမိုးထားသည်။ ထို့ပြင် ရမ်းဗြဲကျွန်းနှင့် ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းကြားရှိ မြစ်ချောင်းနှင့် ဒီရေတောများသည် စစ်ကောင်စီ ရေတပ်က မစိုးမိုးနိုင်ဘဲ AA ကသာ လှုပ်ရှားစိုးမိုးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဤသို့မြေအနေအထားတွင် စစ်ပွဲတစ်ရပ်ဆင်နွှဲခြင်းသည် ကရင်၊ ကချင်၊ ရှမ်းပြည်နယ် စသည့်တောင်တန်းဒေသများတွင် စစ်ပွဲဆင်နွှဲသည့်နှင့် ကွာခြားသည်။ စစ်ကောင်စီ ကြည်းတပ်နှင့် ရေတပ်သည်လည်း ၁၉၇၀ ခုနှစ် ဧရာဝတီတိုင်း မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ စစ်ဆင်ရေးပြီးနောက်ပိုင်း ထိုအတွေ့အကြုံ မရှိတော့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ရခိုင်ရှိ မြစ်ချောင်းများနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများ စစ်ဆင်ရာ၌ AA က တပန်းသာနေပြီး စစ်ကောင်စီအနေနှင့် အဓိက မြစ်ကြောင်းများနှင့် ပင်လယ်ဝများတွင် ထိန်းချုပ်ရန် ကြိုးစားနေရသည်။

ရခိုင်ရှိ မြစ်ချောင်းများနှင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများ စစ်ဆင်ရာ၌ AA က တပန်းသာနေပြီး စစ်ကောင်စီအနေနှင့် အဓိက မြစ်ကြောင်းများနှင့် ပင်လယ်ဝများတွင် ထိန်းချုပ်ရန် ကြိုးစားနေရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ စစ်ကောင်စီ ကြည်းတပ်သာမက ရေတပ်သည်လည်း မြစ်ကြောင်းနှင့် အချက်အခြာ ပင်လယ်ဝများတွင် စိုးမိုးထိန်းချုပ်ရန်၊ လက်နက်ကြီး ပစ်ကူပေးရန်နှင့် ရိက္ခာ၊ စစ်သည်သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးရန်သာ တာဝန်ယူနိုင်ပြီး ထိုးစစ်ဆင်နိုင်ခြင်း မရှိပေ။

သို့ဖြစ်ရာ တကျော့ပြန် ရခိုင်စစ်ပွဲတွင် အင်အား အနေအထား၊ မြေအနေအထားတို့ပေါ် မူတည်၍ စစ်ကောင်စီသည် ခံစစ်ဖြင့် မြို့ပြများကို ထိန်းသိမ်းပြီး တပိုင်တနိုင် စစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်ထားသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

လူဖမ်းပွဲ

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ မောင်တောမြောက်ပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းမှစ၍ နှစ်ဘက်တင်းမာမှု စသည်။

စစ်ကောင်စီဘက်မှ AA နှင့် ပတ်သက်သည့်ဆိုသူများကို ဖမ်းဆီးလာရာမှ စစ်ပွဲစတင်လာသောအခါ ပို၍ အဖမ်းအဆီး ကြမ်းလာသည်။ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ၊ လူမှုရေးကူညီသူ၊ နိုင်ငံရေး ပါတီဝင်၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စသူများ သာမက စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ၊ စစ်ကောင်စီ အစိုးရဝန်ထမ်းများကိုပါ ဖမ်းဆီးလာသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပညာရေးဌာနမှ ပညာရေးမှူးများ၊ ကျောင်းဆရာများ ပါသကဲ့သို့ ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆရာဝန်များလည်း ပါလာသည်။

ထို့ပြင် အခြားဌာနဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများလည်း ပါလာသည်။ ထို့ပြင် စစ်ကောင်စီ၏ လုံခြုံရေး ယန္တရားမှ ရဲများသည်ပင်လျှင် AA နှင့် ဆက်သွယ်သည်ဟူ၍ ဖမ်းဆီးသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ စစ်ကောင်စီ၏ အစိုးရယန္တရားတွင် ရခိုင်လူမျိုးအတော်များများ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည်ဖြစ်ရာ စစ်ကောင်စီ အနေနှင့် ရခိုင်လူမျိုး ဝန်ထမ်းများကို အယုံအကြည်မရှိ ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုရမည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ စစ်ကောင်စီ၏ အစိုးရယန္တရားတွင် ရခိုင်လူမျိုးအတော်များများ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည်ဖြစ်ရာ စစ်ကောင်စီ အနေနှင့် ရခိုင်လူမျိုး ဝန်ထမ်းများကို အယုံအကြည်မရှိ ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုရမည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်သာမက တနိုင်ငံလုံး ရခိုင်လူမျိုး အစိုးရဝန်ထမ်းများကို ၂၀၂၁ ခုနှစ်မှ စတင်ကာ သတိနှင့် ကိုယ်တွယ်လာခဲ့ရာ နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်အဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဆင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ကိုယ်ရေးအရာရှိများထဲတွင် ရခိုင်လူမျိုးများ ပါဝင်နေပါက ဆက်မထားတော့ဘဲ လဲလှယ်ပစ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ထို့ပြင် ရခိုင်တောင်ပိုင်းသို့ AA ထိုးဖောက်လာသည်ဖြစ်ရာ သံတွဲမြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများအား အစည်းအဝေး ခေါ်ဆိုပြီး AA နှင့်အဆက်အသွယ် မပြုလုပ်ရန်၊ ပြုလုပ်ပါက အရေးယူမည်ဟု စစ်ကောင်စီ တာဝန်ရှိသူများက ပြောဆိုနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

ရခိုင်မြောက်ပိုင်းနှင့် ချင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းတို့ကို AA က ထိန်းချုပ်ထားသည်/ဧရာဝတီ

စီးပွားရေးသမားများအားလည်း AA ကိုမကူညီ၊ မထောက်ပံ့ရန် ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုမှု၊ ဖမ်းဆီးမှု ပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ပြင် စစ်ဘေးဒုက္ခသည်စခန်းတွင် တာဝန်ယူနေသူများကိုလည်း လိုက်လံဖမ်းဆီးနေ၍ တိမ်းရှောင်နေရသည်ဟု သိရသည်။

လက်ရှိတွင် စစ်ကောင်စီ၏ ရခိုင်လူဖမ်းပွဲတွင် ဝန်ထမ်းများအပါ ရခိုင်တိုင်းရင်းသား ရာနှင့်ချီ၍ ဖမ်းဆီးခံထားရပြီး တောင်ကုတ် တမြို့ထဲ ၃၀ ခန့် ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ဤသို့ စစ်ကောင်စီ၏ ဖမ်းဆီးမှုများသည် မြို့ပြများရှိ AA ၏ ခြေလက်များကို တုပ်နှောင်ရန် ကြိုးစားသည့် စစ်ကောင်စီ စစ်ဆင်ရေး၏ အစိတ်အပိုင်းဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။

ပိုမိုတင်းကြပ်လာသည့် ဖြတ်လေးဖြတ်

တကျော့ပြန် ရခိုင်စစ်ပွဲပြန်စလာသောအခါ စစ်ကောင်စီမှ ပိုမိုတင်းကြပ်လာသည်မှာ ဖြတ်လေးဖြတ်ဖြစ်သည်။ အဓိက ရိက္ခာနှင့် ဆေးဝါးဖြတ်တောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပို၍ဆိုးဝါးသည်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်း ဆေးဝါးဖြတ်တောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်း တမြို့နှင့်တမြို့ ဆေးဝါးသယ်ဆောင်ခြင်းကို စစ်ကောင်စီက တင်းကြပ်စွာတားမြစ်ထားသည်။

အစိုးရ ဝန်ထမ်း ဆရာဝန်များပင် ဆေးဝါး သယ်ဆောင်ခွင့်မရှိဘဲ ဖမ်းဆီးအရေးယူသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်းရှိ အစိုးရ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ မြို့နယ်ဆေးရုံများတွင်ပါ ဆေးဝါးပြတ်လတ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

*အစိုးရ ဝန်ထမ်း ဆရာဝန်များပင် ဆေးဝါး သယ်ဆောင်ခွင့်မရှိဘဲ ဖမ်းဆီးအရေးယူသည်ကိုတွေ့ရသည်။
ထို့ကြောင့်လည်း ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်းရှိ အစိုးရ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ မြို့နယ်ဆေးရုံများတွင်ပါ
ဆေးဝါးပြတ်လတ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။*

သို့ဖြစ်ရာ စစ်ကောင်စီ၏ ဆေးဝါးဖြတ်တောက်မှုသည် AA ကို ရည်ရွယ်သည်ဆိုသော်လည်း လက်တွေ့တွင် ရခိုင် ပြည်နယ်တွင်းရှိ လူထုတစ်ရပ်လုံးကိုပါ ဆေးဝါးဖြတ်တောက်နေသည်ဟု ဆိုရမည်။

ရိက္ခာဖြတ်တောက်မှုကို သာမန်အရပ်သားများက ကိုယ့်နည်းကိုယ်ဟန်နှင့် ဖြေရှင်းနိုင်သော်လည်း စစ်ဘေးဒုက္ခသည် စခန်းများရှိ လူထုအတွက်မှာ ကြီးစွာအခက်အခဲဖြစ်စေသည်ကို တွေ့ရသည်။ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်စခန်းများအား အကူအညီ ပေးသည့်အဖွဲ့များအား သွားလာခွင့် ပိတ်ပင်ကန့်သတ်ထားရာ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်စခန်းများ အခက်ကြုံရသည်။

ဂျပန် နိပုန်းမေင်ဒေးရှင်း၏ အကူအညီ ဆန်အိတ်များကိုလည်း ပို့ဆောင်ခွင့်ပိတ်ထားရာ အောက်တိုဘာလတွင်မှ ဒုက္ခသည်တဦးလျင် ဆန်တအိတ်နှုန်း ခွင့်ပြုခဲ့၍ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်များ အတန်ငယ် အသက်ရှူချောင်ခဲ့၏။ ဂျပန် အကူအညီ ဆန်အိတ်များကို ကြာရှည်စွာ တားမြစ်ထား၍ ပိုဒေါင်တွင်းရှိ ဆန်အိတ်အချို့ ပျက်စီးမှုပင် ရှိခဲ့သည်။

AA ညာလက်မောင်းတံဆိပ်/ဧရာဝတီ

ထို့ပြင် မောင်တောဒေသ တိုက်ပွဲများ ဖြစ်လာပြီး အင်္ဂမေါ၊ မောင်တော ကားလမ်းအား ပိတ်ထားခဲ့သည်။ ထိုကားလမ်း တလျှောက်ရှိ ရွာများအားလည်း တရွာနှင့်တရွာ အကူးအသန်း မပြုရန် တားမြစ်ထားခဲ့၏။ ရွာသားများသည် လိုအပ်သော ပစ္စည်းဝယ်ရန် ၁၅ ရက်တကြိမ်သာ စစ်ကောင်စီတပ်များ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် မောင်တောဈေးသို့ သွားခွင့်ပြုထားသည်။

ပလက်ဝ၊ ကျောက်တော် ရေလမ်းကြောင်းအားလည်း ယခင်ကထက် ပို၍ တင်းကြပ်ထားခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ရခိုင်ဒေသသည် ရှည်လျားသော ကမ်းရိုးတန်းရှိသည့်အပြင် မြစ်ချောင်းများဝေါများသည်ဖြစ်၍ လူထုက ကိုယ့်နည်း ကိုယ့်ဟန် ဖြင့် စစ်ကောင်စီ၏ ပိတ်ဆို့မှုကို ကျော်လွှားကြသည်။

စစ်ကောင်စီသည်လည်း ကျယ်ပြန့်သော ကမ်းရိုးတန်းနှင့် မြစ်ချောင်းများကို အကုန်မပိတ်နိုင်ပေ။ အရင်က လွယ်ကူသည့် အရာများကို ခက်ခက်ခဲခဲ ကျော်လွှားရသည်သာ ကွာခြားသွားတော့၏။ သို့ဖြစ်ရာ ဆေးဝါး၊ ရိက္ခာများ လုံးဝပြတ်တောက် သွားသည့် အခြေမဆိုက်သော်လည်း ရှားပါးခြင်းနှင့် ကုန်ဈေးနှုန်း မြင့်ခြင်းကို ခံစားကြရသည်။

တကျော့ပြန် ရခိုင်စစ်ပွဲနှင့် ရခိုင်လူထု

စစ်ပွဲဖြစ်သည်နှင့် လူထု၏ အတိဒုက္ခသည် ကပ်ပါစမြဲဖြစ်သည်။ လက်ရှိ တကျော့ပြန်စစ်ပွဲဖြစ်ပြီးနောက် သုတေသန မှတ်တမ်းများအရ အောင်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ထိ စာရင်းအရ ပလက်ဝနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ၁၇၄၇၄ ဦး တိုးလာပြီး မူလကျန်နေဆဲ စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ၇၄၃၆၉ ဦးနှင့်ပေါင်းပါက ၉၁၈၄၃ ဦးထိ ရှိလာသည်။

စစ်ပွဲဖြစ်သည်နှင့် လူထု၏ အတိဒုက္ခသည် ကပ်ပါစမြဲဖြစ်သည်။ လက်ရှိ တကျော့ပြန်စစ်ပွဲဖြစ်ပြီးနောက် သုတေသန မှတ်တမ်းများအရ အောင်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ထိ စာရင်းအရ ပလက်ဝနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ၁၇၄၇၄ ဦး တိုးလာပြီး မူလကျန်နေဆဲ စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ၇၄၃၆၉ ဦးနှင့်ပေါင်းပါက ၉၁၈၄၃ ဦးထိ ရှိလာသည်။

စစ်ပွဲကျယ်ပြန့်လာပါက ထို့ထက် ပိုတိုးလာဖွယ်ရှိ၏။ ထို့ပြင် မိုင်းထိခြင်း၊ လက်နက်ကြီးထိမှန်ခြင်း၊ စစ်တပ်က အကြောင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်ခြင်းတို့ကြောင့် သေဆုံးသူ ဆယ်အချို့နှင့် ဒဏ်ရာရရှိသူ ဆယ်အချို့ ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အဓိကအားဖြင့် တိုက်ပွဲဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ ကျေးရွာများကို လက်နက်ကြီးဖြင့် ပစ်ခတ်သော စစ်ကောင်စီ၏ အမြောက်တပ်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မြေပြင်သတင်းများအရ သိရ၏။ စစ်ကောင်စီတပ်ကတော့ အမြဲငြင်းပယ်လေ့ ရှိသည်။

AA နှင့် ရခိုင်စစ်ပွဲ

ရက္ခိတပ်တော် ဒုတိယ စစ်ဦးစီးချုပ်ဖြစ်သူ ဒေါက်တာညိုထွန်းအောင်က ၂၀၂၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၄ ရက်နေ့တွင် လက်ရှိ အချိန်သည် အဆုံးသတ်နှင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် တိုက်ပွဲအချိန်ရောက်နေပြီဟု သူ၏ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာမှာ ရေးသား လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

လက်ရှိ စစ်ကောင်စီက ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေကို အသေဆုပ်ကိုင်ထားပြီး ပြင်လိုပါက သက်ဆိုင်ရာ အခန်းပါ ပုဒ်မ တချင်းကိုသာ ဆွေးနွေးပြင်ဆင်သွားမည်ဆိုသည့် နိုင်ငံရေး သဘောထားအရ လည်းကောင်း၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တပ်များအနေနှင့် လက်နက်ဆက်ကိုင်လိုပါက စစ်ကောင်စီ၏ စစ်တပ် သို့မဟုတ် နယ်ခြားစောင့်တပ်-BGF သို့ ဝင်ရမည်ဆိုသည့်သဘောထားအရ ၎င်းစစ်ကောင်စီနှင့် AA ကြား နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲရလဒ် ထွက်ပေါ်စရာ အကြောင်း မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ AA နှင့် ရခိုင်စစ်မျက်နှာအခြေအနေသည် ပို၍ ပြင်းထန်လာဖွယ်ရာ ရှိသည်ဟု ဆိုရမည်။

AA သည် လက်ရှိကာလတွင် ဘင်္ဂလားနှင့် အိန္ဒိယနယ်စပ်တလျှောက် တိုက်ပွဲများ အောင်မြင်စွာ ဆင်နွှဲနေသကဲ့သို့ ကျန် မြို့နယ်များတွင်လည်း ချေမှုန်းရေးတိုက်ပွဲများ အကန့်အသတ်နှင့် ဆင်နွှဲနေသည်။

ထို့ပြင် စစ်ကောင်စီတပ်များကို ပိတ်ဆို့ဖြတ်တောက်နေရာ စစ်ကောင်စီတပ်များ၏ အချို့စခန်းများ ဆုတ်လိုက်ရသကဲ့သို့ အချို့ စခန်းများ လှုပ်ရှား၍ မရပေ။ AA ၏ ပိတ်ဆို့ဖြတ်တောက်မှုကြောင့် လေးမြို့မြစ်တကြောရှိ စစ်ကောင်စီတပ်များသည် မြောင်းဘွေ၊ ပန်းမြောင်းအထိသာ တပ်စွဲနိုင်ပြီး လေးမြို့မြစ်အထက်ပိုင်းနှင့် ရခိုင်ရိုးမ အထက်ပိုင်းကို စိုးမိုးနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။

လတ်တလောတွင်လည်း နိုဝင်ဘာ ၁၀ ခန့်မှစ၍ AA တပ်များသည် စစ်တွေ-ပုဏ္ဏားကျွန်းကားလမ်းအား ဖြတ်တောက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ AA တပ်ဖွဲ့များ ဖြတ်တောက်သည့်နေရာမှာ စစ်တွေမှ မိုင် ၂၀ ကျော်ခန့်သာ

ဝေးသည့် တောင်ပေါက်ဆိုသည့် တောင်ကြောငယ်တွင်ဖြစ်သည်။ ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နှင့် မိုင်အနည်းငယ်မျှသာ ဝေးသည်။ စစ်တွေ၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ကျောက်တော်၊ မြောက်ဦး၊ အမ်း ကားလမ်းမ ကြီးပေါ်တွင် ဖြတ်တောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လတ်တလောတွင်လည်း နိုဝင်ဘာ ၁၀ ခန့်မှစ၍ AA တပ်များသည် စစ်တွေ-ပုဏ္ဏားကျွန်းကားလမ်းအား ဖြတ်တောက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ AA တပ်ဖွဲ့များ ဖြတ်တောက်သည့်နေရာမှာ စစ်တွေမှ မိုင် ၂၀ ကျော်ခန့်သာ ဝေးသည့် တောင်ပေါက်ဆိုသည့် တောင်ကြောငယ်တွင်ဖြစ်သည်။ ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နှင့် မိုင်အနည်းငယ်မျှသာ ဝေးသည်။ စစ်တွေ၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ကျောက်တော်၊ မြောက်ဦး၊ အမ်း ကားလမ်းမ ကြီးပေါ်တွင် ဖြတ်တောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

တောင်ပေါက်တွင် AA တပ်များ ဖြတ်တောက်ပြီး မကြာမီ စစ်တွေ-ပုဏ္ဏားကျွန်း ကားလမ်းပေါ်ရှိ ကွမ်းတောင်ရှိ စစ်ကောင်စီတပ်အား ဝင်တိုက်သည်မှအပ လှုပ်ရှားမှု မတွေ့ရပေ။ စစ်ကောင်စီဖက်ကလည်း နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်မှစ၍ စစ်တွေမြို့ အဝင်အထွက်ကို ပိတ်ဆို့ထားသည်။ AA တပ်အား ထွက်၍ ထိုးစစ်ဆင်သည့် မတွေ့ရပေ။ နှစ်ဖက်အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်နေပုံရသည်။

AA တပ်ဖွဲ့များနှင့် စစ်ဒေသများသည် ဘင်္ဂလား၊ အိန္ဒိယနယ်စပ်မှသည့် မောင်တော၊ ဘူးသီးတောင်၊ ရသေ့တောင်၊ စစ်တွေ၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ကျောက်တော်၊ မြောက်ဦး၊ မင်းပြား၊ မြေပုံ၊ ပေါက်တော၊ အမ်း၊ တောင်ကုတ်၊ သံတွဲနှင့် ရမ်းဗြဲကျွန်းအထိ တဆက်စပ်ထဲရှိနေ၏။

စစ်ကောင်စီတပ်ကလည်း ထိုနယ်တလျှောက် အင်အားအလုံးအရင်းချထားသည်။ စစ်ကောင်စီ တပ်ကလည်း အခွင့်သာလျှင် ဗျူဟာတစ်ခုခုနဲ့သုံးသည့် စစ်ဆင်ရေးအငယ်များ ပြုလုပ်ရန် ချောင်းမြောင်းနေသကဲ့သို့ AA ကလည်း မည်သည့်နေရာတွင် တိုက်ပွဲကြီးမော့မည် သို့မဟုတ် တိုက်ကွက်မော့မည်ဆိုသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သည်။

ယခုကာလတွင်တော့ စစ်ကောင်စီသည် တပြည်လုံးအနှံ့ စစ်တိုက်နေရသည်။ အရူးမီးပိုင်းဖြစ်နေ၏။ တပ်အင်အားလည်း လိုသလောက် သုံးခွင့်မရတော့ပေ။

AA ဒု-စစ်ဦးစီးချုပ် လှုံ့ဆော်သကဲ့သို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးသည့် တိုက်ပွဲ တိုက်၊ မတိုက်ဆိုသည်နှင့်ပတ်သက်၍ AA တပ်ဖွဲ့ ၏ လက်နက်ခဲယမ်း သုံးနိုင်စွမ်းကို မသိနိုင်သဖြင့် ပြောဆိုရန် ခက်ခဲသည်ဟု ဆိုရမည်။ သို့သော် လက်ရှိ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး အခြေအနေအရ ရခိုင်စစ်မျက်နှာတွင် ပို၍ ပြင်းထန်သော စစ်ပွဲများ ကြုံလာရတော့မည်ကတော့ မလွဲမရှောင်သာဖြစ်သည်။

၂၀၁၉၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ် ရခိုင်စစ်ပွဲကာလထက် ယခုကာလတွင် AA က အသာစီးရသည့် အခြေအနေတစ်ခုရှိသည်။ ၂၀၁၉၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ် ကာလက မြန်မာစစ်တပ်သည် ရခိုင်စစ်မျက်နှာတစ်ခုထဲတွင်သာ အာရုံစိုက်၍ စစ်ဆင်ခွင့်ရသည်။ စစ်အင်အား လိုသလောက်သုံးခွင့်ရခဲ့သည်။

ယခုကာလတွင်တော့ စစ်ကောင်စီသည် တပြည်လုံးအနှံ့ စစ်တိုက်နေရသည်။ အရူးမီးပိုင်းဖြစ်နေ၏။ တပ်အင်အားလည်း လိုသလောက် သုံးခွင့်မရတော့ပေ။

ပြီးပါပြီ။

(ကိုဦးသည် တိုင်းရင်းသားအရေး လေ့လာသူ သုတေသီတဦး ဖြစ်သည်။)

<https://burma.irrawaddy.com/article/2022/11/24/256207.html>

ရခိုင်ရှစ်မြို့နယ်မှာ နိုင်ငံတကာအကူအညီပေးခွင့် ပိတ်ပင်ခံထားရ

2022.11.24

ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့တွင် လုံခြုံရေးယူ စောင့်ကြပ်နေသော နယ်ခြားစောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား ၂၀၁၉ စက်တင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ Photo: AFP

ရခိုင်ပြည်နယ်က မြို့နယ် ခြောက်ခုမှာ ကုလသမဂ္ဂအပါအဝင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေ ရဲ့ အကူအညီအထောက်အပံ့တွေကို စစ်ကောင်စီတပ်က ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာလကတည်းက

ပိတ်ပင်ထားမြစ်ထားပြီး အခု ပေါက်တောမြို့နယ်နဲ့ ကျောက်တော်မြို့နယ် ကိုပါ ထပ်မံပိတ်ပင်လိုက်တယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးရုံး UNOCHA က နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက် မနေ့က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီတွေအတွက် ပေါက်တောမြို့နယ်ကို သွားလာခွင့်မရတော့ သလို ကျောက်တော်မြို့နယ်ဆိုရင်လည်း မြို့တွင်းသာ ဝင်ရောက်ခွင့်ရတော့တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ် ဘူးသီးတောင်၊ ကျောက်ဖြူ၊ ကျောက်တော်၊ မင်းပြား၊ တောင်ကုတ် စတဲ့ မြို့နယ်တွေအပါအဝင် မြို့နယ်အများအပြားမှာ ရှာဖွေဖမ်းဆီးမှုတွေလည်း တိုးမြှင့် လုပ်ဆောင်နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်ဖြူမြို့မှ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တချို့အား ၂၀၂၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့က တွေ့ရစဉ်။ (Photo: We Love Kyaukpyu)

တစ်ဖက်မှာလည်း အရပ်သားတွေသွားလာမှုနဲ့ ကုန်စည်ပို့ဆောင်မှုတွေကို ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ထားဆဲဖြစ်ပြီး အစားအသောက်တွေ၊ ဆေးဝါးအပါအဝင် အဓိကကုန်ပစ္စည်းတွေ ရှားပါးလာတာ၊ ဈေးနှုန်းတွေ မြင့်တက်လာတာကြောင့်

စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုတွေ မြင့်တက်နေတယ်လို့ UNOCHA က ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဟာ ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့နဲ့ ပေါက်တော၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ ရသေ့တောင် စတဲ့ မြို့နယ်တွေမှာ ခရီးသွားလာခွင့်နဲ့ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ခွင့်တွေကို ပိတ်ပင်ထားတာလို့ ဒေသခံတွေက RFA ကိုပြောပါတယ်။

ကျောက်တော်မြို့နယ်တွင် လက်နက်ကြီးကြောင့် ဒဏ်ရာရသွားသည့် ဒေသခံအား ကျောက်တော်ဆေးရုံသို့ ၂၀၂၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့က သယ်ဆောင်လာစဉ်။ (ဓာတ်ပုံ - ဖြူစင်မေတ္တာပရဟိတအသင်း ကျောက်တော်မြို့နယ်)

အခုလို နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီတွေ ပေးခွင့်မရတာ၊ ဒေသတွင်း

သွားလာမှုတွေ၊ ကုန်စည်စီးဆင်းမှုတွေကို ပိတ်ပင်ကန့်သတ်ထားတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်ကောင်စီပြောခွင့်ရ ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ် ဦးလှသိန်းကို RFA က တယ်လီဖုန်းနဲ့ ဆက်မေးမြန်းခဲ့ပေမယ့် အကြောင်းမပြန်ပါဘူး။

စစ်ကောင်စီတပ်ဟာ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ ရသေ့တောင်၊ မြောက်ဦး၊ မင်းပြား၊ မြေပုံမြို့နယ်တွေကို ကုလသမဂ္ဂအပါအဝင်၊ NGO၊ INGO ပြည်တွင်းပြည်ပ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ လူသားချင်းစာနာမှုထောက်ပံ့ရေးအတွက် သွားလာခွင့်ကို ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့ကစလို့ ပိတ်ပင်ထားတာဖြစ်ပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/pauktaw-kyauktaw-11242022031624.html>

အကူညီလိုအပ်နေတဲ့ ရခိုင်စစ်ရှောင်များ

၂၄ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၂၂ | သီရိထိုက်

ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းမှာ စစ်ကောင်စီနဲ့ ရခိုင်လက်နက်ကိုင် AA အဖွဲ့တို့ရဲ့ တိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်နေသလို နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေး နေရတဲ့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်တွေလည်း တိုးလာနေပါတယ်။ အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးရသူ အတော်များလာပေမဲ့ ဒုက္ခသည်တွေကို ထောက်ပံ့မယ့် အဖွဲ့အစည်းတွေက မရှိသလောက် ဖြစ်နေပြီး စားနပ်ရိက္ခာတွေ၊ ဆောင်းဒဏ်ခံနိုင်ဖို့ အနွေးထည်တွေ၊ စောင်တွေ လိုအပ်နေတယ်လို့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်တွေကို အကူအညီပေးနေသူတွေက ပြောပါတယ်။ ရန်ကုန်က လာတဲ့ သတင်းကို မသိဂီဝီထိုက် တင်ပြပေးပါမယ်။

ရခိုင်မြောက်ပိုင်းမှာ တိုက်ပွဲတွေကြောင့် နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေရသူတွေထဲမှာ စစ်ဘေးရှောင် စခန်းတချို့မှာ ခိုလှုံနေသူတွေပါ ပါနေတာပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့ သတင်းပတ်လောက်က ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ် စက်မှုဇုန် စစ်ဘေးဒုက္ခသည် စခန်းအနီးမှာ စစ်ကောင်စီနဲ့ ရခိုင်လက်နက်ကိုင် AA အဖွဲ့တို့ကြား တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားတာကြောင့် စခန်းအတွင်း မှာရှိတဲ့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်တွေဟာ ဘေးလွတ်ရာကို ထပ်မံထွက်ပြေးခဲ့ကြရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်ဘေးရှောင် ထွက်ပြေးရသူတွေ အနေနဲ့ နေထိုင်ရေး အခက်ကြုံ နေရတဲ့အပြင် စားနပ်ရိက္ခာ အခက်အခဲကိုပါ ရင်ဆိုင်နေရတယ်လို့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည် တွေက ပြောပါတယ်။ လက်ရှိမှာတော့ ထွက်ပြေးလာရတဲ့ ဒုက္ခသည်တွေဟာ ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ် အင်ကြင်းတောရပ်ကျောင်းမှာ ခိုလှုံနေကြပြီး စားနပ်ရိက္ခာ သာမက အအေးဒဏ်ခံနိုင်ဖို့ အနွေးထည်တွေပါ လိုအပ်နေတယ်လို့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ဦးကျော်သန်းက ပြောပါတယ်။

“ကျနော်တို့ အတည်တကျနေတဲ့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည် စခန်းကနေ ပြေးလာတာဆိုတော့ ဒီမှာ နေရတိုင်ရတာကလည်း အဆင်မပြေ အခက်အခဲရှိတယ်။ အခက်အခဲဆိုတာ စောင်တွေ၊ အခင်းတွေ မပါဘူး။ နောက်ပြီးတော့ အနွေးထည်တွေလည်း မပါဘူး။ အကုန်လုံး စစ်ဘေး ဒုက္ခသည်စခန်းမှာ ကျန်ခဲ့တယ်ခင်ဗျ။”

ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ စစ်ကောင်စီနဲ့ AA အဖွဲ့ကြား တကြော့ပြန်တိုက်ပွဲတွေ ပြန်ဖြစ်လာပြီး နောက်ပိုင်းမှာတော့ စစ်ကောင်စီဘက်က ကုန်းလမ်း၊ ရေလမ်းတွေကို ပိတ်ပင်ထားသလို စားနပ်ရိက္ခာသယ်ယူခွင့်နဲ့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ကူညီရေးပိုင်းတွေမှာပါ ကန့်သတ်ထား တယ်လို့လည်း စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ကူညီသူတွေက ပြောဆိုကြပါတယ်။

ကျောက်တော်မြို့နယ်က မဟာမြတ်မုနိ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်စခန်းမှာ ဆိုရင်လည်း စားနပ်ရိက္ခာ ထောက်ပံ့မယ့်အဖွဲ့အစည်းတွေ မရှိတော့တာတာကြောင့် စစ်ဘေးဒုက္ခသည် ၃,၀၀၀ ကျော်လောက် စားဝတ်နေရေး အခက်ကြုံနေရတယ်လို့ စစ်ဘေးရှောင်တွေကို စောင့်ရှောက်ထားတဲ့ မဟာမြတ်မုနိ စစ်ဘေး ဒုက္ခသည်စခန်း နာယက ဆရာတော်က မိန့်ပါတယ်။

“ကိုယ်တော်တို့ စခန်းမှာ စားနပ်ရိက္ခာ အခက်အခဲဖြစ်နေတာက ကြာပါပြီ။ အရင်ကတော့ လူကယ်ပြန်တို့၊ NGO တွေ

ICRC တို့က ပေးခဲ့တော့ ရိက္ခာလုံလောက်တယ်။ အခုကတော့ ICRC ကလည်း ပေးတာရပ်ထားတယ်။ ပြီးတော့ လူကယ်ပြန်ဌာန ကလည်း ဆန်ရိက္ခာ ပေးနေတာတွေကို ရပ်တန့်ထားတယ်”

ဒါ့အပြင် ဆောင်ရာသီ ရောက်လာတာကြောင့် စစ်ဘေးဒုက္ခသည် စခန်းတွေမှာ ရှိတဲ့ သက်ကြီးပိုင်းတွေနဲ့ ကလေးတွေအတွက် စောင့်နဲ့ အနွေထည်တွေလည်း အရေးပေါ် လိုအပ်နေတယ်လို့ စစ်ဘေးဒုက္ခသည်တွေက ပြောဆိုကြပါတယ်။

လက်ရှိအချိန်ထိ ရခိုင်မြောက်ပိုင်းမှာ တိုက်ပွဲတွေ ပြင်းထန်နေတာကြောင့် သောင်းနဲ့ချီတဲ့ ရခိုင်ဒေသခံတွေ ဟာလည်း အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေကြရတာ ဖြစ်ပြီး ထိခိုက်သေဆုံး ဒဏ်ရာရတာတွေလည်း အများအပြားရှိနေတာပါ။ ဒီလအတွင်းမှာပဲ ရခိုင်မြောက်ပိုင်းမှာ တိုက်ပွဲကြောင့် ထိခိုက်သေဆုံး ဒဏ်ရာရသူ ၇၀ ထက်မနည်း ရှိနေတာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/myanmar-rakhine-state-idps-need-aid/6847512.html>

မိုးမိတ်မြို့နယ်စစ်ကောင်စီ တိုက်လေယာဉ်လှည့် ဒေသခံအချို့ ကြိုတင် စစ်ရှောင်ရ

By **SHAN** | November 24, 2022

သျှမ်းပြည် မြောက်ပိုင်း မိုးမိတ်မြို့နယ် အတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့မှ တိုက်လေယာဉ် ၅ စီးဖြင့် ကင်းလှည့်ခဲ့ရာ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဒေသခံအချို့ ကြိုတင်စစ်ရှောင်ခဲ့ရကြောင်း သတင်းသိရသည်။

မိုးမိတ်မြို့

ယမန်နေ့ နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ မနက် ၁၀ နာရီမှစတင်ကာ မိုးမိတ်မြို့နယ် အတွင်း အုန်းကြောကျေးရွာအုပ်စု အနီးတဝိုက် စစ်ကောင်စီမှ တိုက်လေယာဉ် ၅စီးဖြင့် ၁ နာရီကြာအောင် ကင်းလှည့်ခဲ့ရာ လွယ်မောက်ရွာခံများက ပန်ဆားဆေးကျေးရွာသို့ ကြိုတင် စစ်ရှောင်ခဲ့ရကြောင်း ဒေသခံများက ပြောသည်။

ထိုစစ်ကောင်စီ

တိုက်လေယာဉ်ဖြင့်ကင်းလှည့်သည့်တောင်ကြောတလျောက်တွင် ရှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ၊ ရှမ်းပြည်တပ်မတော် (SSPP/SSA)

တပ်စခန်းတည်ရှိသည့်နေရာဖြစ်သည်။

“စစ်တပ် တိုက်ရဟတ်ယာဉ်လာလှည့်တဲ့အတွက် လွယ်မောက်ရွာခံ ၅၀ ကျော်လောက်က ပန်ဆားဆေးရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းနဲ့ စာသင်ကျောင်းတွေ၊ တချို့လည်း အမျိုးတွေရှိတဲ့ အိမ်တွေဆီကို ကြိုတင်စစ်ရှောင် သွားကြတယ်။ ဒီနေ့လည်း ပုန်ကန်ရွာ (မိုးဘုံရွာ)ကနေ စစ်ကား သုံးစီး လွယ်မောက်ဘက် တက်သွားတယ်” ဟု အမည်မဖော်လိုသူ အသက် ၄၀ ဝန်းကျင် ဒေသခံအမျိုးသား တစ်ဦးက သျှမ်းသံတော်ဆင့်ကို ပြောသည်။

စစ်ကောင်စီဘက်မှ လေယာဉ်ဖြင့် လွယ်မောက်ဘက် ကင်းလှည့်ပတ်မှုအပြီး မိုးမိတ်မြို့နယ်ရှိ ပုန်ကန်ရွာ (မိုးဘုံရွာ)၊ ပန်ဆားဆေးရွာ နှင့် တခြားအနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာတို့မှ စာသင်ကျောင်းများလည်း ကျောင်းဆင်း ချိန်မတိုင်မီ ကလေးများကို ကျောင်းဆင်းခွင့်ပေးလိုက်ရကြောင်း သိရသည်။

“မွန်းလွဲပိုင်းရောက်တော့ ပန်ဆားဆေးကို စစ်ရှောင်တွေ ရောက်လာတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကြားလို့ ကျောင်းတွေ လည်း စောဆင်းပေးတယ်။ စစ်တပ်လေယာဉ်လို့ ပြောတာနဲ့ ကြောက်ကြရတယ်လေ။ တချို့တွေဆို ကတုတ် ကျင်းထဲ ဝင်ဖို့တောင် ပြင်ဆင်ထားတယ်” ဟု ၎င်းအမျိုးသားက သျှမ်းသံတော်ဆင့်ကို ဆက်ပြောသည်။

ယနေ့ နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့အထိ တိုက်ပွဲသံများ မထွက်လာသေးသော်လည်း စစ်ကောင်စီဘက်မှ စစ်ကြောင်း လှုပ်ရှားမှုများ ရှိနေသဖြင့် စစ်ရှောင်ပြည်သူများနေရပ်မပြန်သေးသလို ဒေသခံများလည်း စစ်ရေးပြင်းထန်လာမှာကို စိုးရိမ်နေကြောင်းသိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် စက်တင်ဘာလ အတွင်းမှာလည်း အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့နှင့် SSPP/SSA တပ်ဖွဲ့တို့သည် မိုးမိတ်မြို့နယ် ဟေခမ်းတောကြောတွင် တိုက်ပွဲပြင်းထန်ခဲ့ဖူးသည်။

မိုးမိတ်မြို့နယ်အတွင်း SSPP/SSA တို့ တပ်ဖွဲ့နှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည့် အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့သည် မိုးမိတ်မြို့ အခြေစိုက် စစ်ကောင်စီ တပ်လက်အောက်ခံ ခလရ (၂၂၃)၊ (၂၇၆) နှင့် ခမရ (၃၄၈) တို့ ဖြစ်ကြသည်။

<https://burmese.shannews.org/archives/31706>

RCSS/SSA ဥက္ကဋ္ဌ အချင်းချင်း အမုန်းစကားမပွားရန် ပြည်သူများကို မှာကြား

By **SHAN** | November 24, 2022

သျှမ်းလူထုများအနေဖြင့် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အမုန်းစကားမပွားကြရန် အပြစ်တင်မီးမှောင်းထိုးမပြောရန် သျှမ်းပြည်ပြန်လည် ထူးထောင်ရေးကောင်စီ ၊ သျှမ်းပြည်တပ်မတော် RCSS/SSA ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယွက်စစ် ပြောကြားလိုက်သည်။

RCSS ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်မှူးကြီး ယွက်စစ်

အဆိုပါပြောဆိုမှုသည် ထိုင်းနိုင်ငံချင်းမိုင်မြို့ ဝတ်ကူမန့်ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက် တွင် ပြုလုပ်သည့် သျှမ်းနှစ်သစ်ကူးပွဲတွင် တက်ရောက်ပြောဆိုခဲ့သည်။

“ကျနော်မှာကြားချင်တာကတော့ အမုန်းစကားတွေမပွားကြရန်။ အမှားကြီးနဲ့ အပြစ်တွေတွေကို မီးမှောင်းထိုးမရှာရန်။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦးမနာလို တွေ့မထားကြရန်” ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယွက်စစ်က

ပြောကြားခဲ့သည်။

ဆက်လက်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံရောက် ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများအနေဖြင့် မိမိတို့ရောက်ရှိ အလုပ်လုပ်သည့် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘုရင့်အရိပ်အောက်မှာ ရှာဖွေစားသောက်ချိန် ဘုရင့်ကိုလည်းကျေးဇူးသိတက်ဖို့လိုအပ်ကြောင်းလည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယွက်စစ် က တိုက်တွန်းပြောဆိုလိုက်သည်။

ဆက်လက်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ၏ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်း၊ အစိုးရ နှင့် အလုပ်ရှင်များကိုလည်း သိတက်ဖို့လိုအပ်သလို သျှမ်းလူမျိုး အချင်းချင်းကြားရန်ဖြစ်တာလည်း လျော့ချဖို့ လုပ်ရမည် ဟု သူက ဆိုသည်။

RCSS/SSA ဗိုလ်မှူးကြီး ယွက်စစ်သည် စစ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် နှင့် မေလ ၂၀ တွင်တစ်ကြိမ် ၊ ဩဂုတ် ၃၀ တွင်တစ်ကြိမ် နေပြည်တော်သို့ ငြိမ်းချမ်းရေးသွားရောက်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာပြည်တဝန်း တိုက်ပွဲပေါင်း ၇,၈၀၀ ကျော်ဖြစ်ပွား

Published By DVB | 24 November, 2022

မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်တပ် အာဏာသိမ်းချိန်ကစပြီး အခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၁၅ ရက်အထိ နိုင်ငံတဝန်း ၁၉၁ မြို့နယ်မှာ တိုက်ပွဲပေါင်း ၇,၈၅၅ ကြိမ်ထက်မနည်း ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ သုတေသန အဖွဲ့တဖွဲ့ဖြစ်တဲ့ မြန်မာ့မဟာဗျူဟာနှင့် မူဝါဒလေ့လာရေး အင်စတီကျု (ISP Myanmar) က နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်နေ့မှာ

ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ (EAOs) တွေအကြား တိုက်ပွဲပေါင်း ၄,၅၄၈ ကြိမ်ထက်မနည်းဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး EAOs၊ PDFs ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တို့အကြား တိုက်ပွဲပေါင်း ၉၂၅ ကြိမ်ထက်မနည်း ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

၂၀၂၁၊ မေလအတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ EAOs တပ်ဖွဲ့တွေအကြား တိုက်ပွဲပေါင်း ၆၂၂ ကြိမ်ထက်မနည်း ဖြစ်ပွားခဲ့ကာ အများဆုံးဖြစ်ခဲ့ပြီး တနိုင်ငံလုံး ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ တိုက်ပွဲ ၅၇ ရာခိုင်နှုန်း ကျော်မှာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ EAOs တပ်ဖွဲ့တွေအကြား ဖြစ်ပွားခဲ့တာလို့ ဆိုပါတယ်။

အဆိုပါ တိုက်ပွဲပေါင်း ၇,၈၅၅ ကျော်အနက် ကရင်ပြည်နယ်မှာ တိုက်ပွဲပေါင်း ၄,၃၉၄ ကြိမ်ထက်မနည်း အများဆုံးဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်းမှာ တိုက်ပွဲပေါင်း ၉၁၉ ကြိမ်ထက်မနည်းနဲ့ ဒုတိယအများဆုံးဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

နိုင်ငံတဝန်း မြို့နယ်ပေါင်း ၁၉၁ ခုမှာ တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး တိုက်ပွဲ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းဟာ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖာပွန်မြို့နယ်တွင် အများဆုံးဖြစ်ခဲ့ပြီး ၃,၉၉၇ ကြိမ်ထက်မနည်း ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အခုနှစ် အောက်တိုဘာ တလအတွင်း နိုင်ငံတဝန်း မြို့နယ်ပေါင်း ၁၅ မြို့နယ်မှာ လေကြောင်း တိုက်ခိုက်ခံရမှု ၅၇ ကြိမ်ထက်မနည်း ရှိခဲ့ပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဗန်းမောက်မြို့နယ်မှာ လေကြောင်း တိုက်ခိုက်ခံရမှု ၁၂ ကြိမ်ထက်မနည်း ရှိခဲ့ပြီး အများဆုံးဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

အဆိုပါ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် အရပ်သားသေဆုံးမှု ၃၇ ဦးထက်မနည်းရှိခဲ့ပြီး ကချင်ပြည်နယ်၊ ဖားကန့်မြို့နယ်၊ အနန့်ပါ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခံရမှုဖြစ်စဉ်မှာ အရပ်သားတွေ အပါအဝင် သေဆုံးသူ ၇၀ ဦးထက်မနည်း ရှိခဲ့တယ်လို့ ထုတ်ပြန်ချက်မှာ တွေ့ရပါတယ်။

ISP Myanmar ရဲ့ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမှု အရေအတွက်နဲ့ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်ခံရမှု၊ ထိခိုက်သေဆုံးမှု အရေအတွက်များဟာ လွတ်လပ်တဲ့ သတင်းမီဒီယာတွေ၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်အပေါ် မူတည်ပြီး လက်လှမ်းမီသလောက် စုစည်းထားတာဖြစ်တဲ့အတွက် တကယ် လက်တွေ့မြေပြင်မှာ အခုထက် ပိုမိုများပြားနိုင်ပါတယ်။

ကုလသမဂ္ဂ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးမှူးရုံး (UN OCHA Myanmar) ရဲ့ အောက်တိုဘာ ၂၄ ရက်နေ့အထိ နောက်ဆုံးစာရင်းတွေအရ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းနောက် ပဋိပက္ခနဲ့ မလုံခြုံမှုတွေကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတဝန်းမှာ လူဦးရေ ၁ ဒသမ ၁ သန်းကျော်ဟာ နေရပ် စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးနေရတယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/565519>

၁ နှစ်ခွဲကျော်အတွင်း စစ်တပ်က ပြည်သူ ၂၅၃၀ ကျော်ကို သတ်ဖြတ်၊ ဖမ်းဆီးခံရသူပေါင်း ၁၆၄၀၀ ကျော်ထိရှိလာ

Published By DVB | 24 November, 2022

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အာဏာသိမ်း ၁ နှစ်ခွဲကျော်အကြာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုတွေကြောင့် နိုင်ငံတဝန်း အပြစ်မဲ့ကျဆုံးပြည်သူ ၂,၅၃၃ ယောက်နဲ့ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူပေါင်း ၁၆,၄၀၀ ယောက် ထိရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်တယ်လို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (အေအေပီပီ) က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ဒီစာရင်းဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်မှ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်အထိ အေအေပီပီက ကောက်ယူမှတ်တမ်းပြုစုထားတာ ဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ် ကျဆုံးသူတွေဟာ ဒီထက်ပိုနိုင်တယ်လို့

ဖော်ပြပါတယ်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ဒီနေ့အထိ ၁၂,၉၇၆ ယောက် လက်ရှိ ချုပ်နှောင်ခံထားရဆဲဖြစ်ပြီး အဲဒီထဲက ၁,၆၀၈ ယောက်ကတော့ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခံထားရပါတယ်။

တော်လှန်ရေးနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရတာ အကျဉ်းထောင်တွေထဲ ထိန်းသိမ်းခံနေရသူအရေတွက်ကတော့ ၈၆ ယောက်ရှိနေပြီး မျက်ကွယ် သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ ၄၂ ယောက်အပါအဝင် ၁၂၁ ယောက်ကတော့ မျက်ကွယ်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံထားရတာကြောင့် သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ စုစုပေါင်း ၁၂၈ ယောက် ရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။

လတ်တလောအချိန်ထိ အာမခံနဲ့ လွတ်မြောက်သူ ၂၂ ယောက်ရှိပြီး ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာသူဦးရေကတော့ ၃,၄၀၅ ယောက် ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အေအေပီပီကနေ လက်လှမ်းမီသမျှ မှတ်တမ်း ပြုစုထားချက်အရ အာဏာသိမ်းချိန်ကနေ ပြီးခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာလကုန်ထိ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုက မတရားချုပ်ပိတ်သိမ်းဆည်းခဲ့တဲ့ နေအိမ်၊ အဆောက်အဦ အရေအတွက် စုစုပေါင်း ၇၈၆ ခုထက်မနည်း ရှိခဲ့ တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ နိုဝင်ဘာ ၂၁ ရက်က စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ တမူးမြို့တွင် အာဏာဖီဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှု (CDM) ပြုလုပ်ထားတဲ့ မူလတန်းပြ ကျောင်းဆရာမ ဒေါ်ဟန်နီစုကြည်ဇော်ကို CDM ကျောင်းဆရာမတွေကို ငွေကြေး ထောက်ပံ့တယ်လို့ စွပ်စွဲပြီး အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုက အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၀(ည) နဲ့ ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် ချမှတ်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒေါ်ဟန်နီစုကြည်ဇော်ဟာ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်(NLD)ပါတီဝင်တယောက်ဖြစ်ပြီး ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်မှာ တမူးမြို့ စော်ဘွား ၆ ရပ်ကွက်က နေအိမ်မှာ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရတာ ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒါ့အပြင် နိုဝင်ဘာ ၁၈ ရက်နဲ့ ၁၉ ရက်နေ့တွေက စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ခင်ဦးမြို့နယ်၊ ပေါင်းလဲကုန်းကျေးရွာကို အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုစစ်ကြောင်းက ဝင်ရောက် စီးနင်းကာ မီးရှို့ခဲ့တာကြောင့် ဒေသခံ ၂ ယောက် သေဆုံးခဲ့ တယ်လို့

သိရပါတယ်။ သေဆုံးခဲ့သူတွေထဲက တယောက်ကတော့ အသက် ၈၅ နှစ်အရွယ် မျက်စိမမြင်တဲ့ ဒေါ်ချစ်စုဖြစ်ပြီး မီးလောင် သေဆုံးခဲ့ကာ နောက်တယောက်ကတော့ ဒေသခံ ဦးဆန်းဝင်းဖြစ်ပြီး နိုဝင် ဘာ ၁၉ ရက်က ကျေးရွာကနေ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ချိန် အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုရဲ့ လက်နက်ကြီး ကျည်ထိမှန်ပြီး သေဆုံးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက ခေါင်းဆောင်တွေ၊ အရပ်သားတွေ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ၊ သတင်းသမားတွေ၊ CDM လှုပ်ရှားနေတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ စတဲ့ နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ဘယ်သူမဆို ဖမ်းဆီး၊ ထိန်းသိမ်း၊ တရားစွဲဆိုခံထားရတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ နွေဦးတော်လှန်ရေး ကာလအတွင်း ကျဆုံးသွားသူတွေရဲ့ အချက်အလက်တွေကို သိရှိပါက အေအေပီပီကို ဆက်သွယ်အသိပေး အကြောင်းကြားနိုင်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျဆုံးအချက်အလက်တွေကို ဖော်ပြပါ fatality-data@aappb.org အီးမေးလ်နဲ့ အဖမ်းအဆီး အချက်အလက်တွေကို detention-data@aappb.org အီးမေးလ်တွေဆီလည်း တိုက်ရိုက်ပေးပို့ ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားနိုင်ကြောင်း အသိပေးထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/565503>

စစ်ကောင်စီကို ခူးမထောက်တဲ့ CDM ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ

By ယုဇန | 24 November 2022

ထရေစီသည် မိဘများကို နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့ရသည်မှာ လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်နီးပါးက ဖြစ်သည်။ သူသည် ဆေးတက္ကသိုလ် (၁) နောက်ဆုံးနှစ် ကျောင်းသူဘဝတွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလက အသက် ၂၃ နှစ်ပြည့် မွေးနေ့ပွဲကျင်းပပြီး နောက်တရက်၌ သူ၏မိသားစုကို ရန်ကုန်တွင် ချန်ထားခဲ့ရသည်။

ယခုအခါ အသက် ၂၄ နှစ်ပြည့်ပြီဖြစ်သော ထရေစီသည် အဆင်ပြေချောမွေ့သော မြို့ပြဘဝနှင့် အာမခံချက်ရှိသော အနာဂတ်ကို စစ်ကောင်စီဆန့်ကျင်ရေး တော်လှန်ရေး၏ ကြမ်းတမ်းလှသော တောတွင်းဘဝနှင့် အလဲအထပ် လုပ်ခဲ့သူတဦး ဖြစ်သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ စစ်အာဏာသိမ်းမှုအပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြသူများကို စစ်ကောင်စီက သတ်ဖြတ်နှိမ်နင်းသောကြောင့် ထရေစီကဲ့သို့သော လူငယ်ပေါင်းများစွာသည် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆန့်ကျင်သည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ ထိန်းချုပ်ထားသည့် ဒေသများတွင် သွားရောက်ခဲ့ရသည်။

ယခုအခါ အချို့သည် တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေး အင်အားစုများနှင့်အတူ တိုက်ခိုက်နေပြီး ထရေစီ ကဲ့သို့သောသူများသည် ၎င်းတို့ လေ့လာထားသော ပညာများဖြင့် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော အကျိုးဆောင်မှု ပြုလုပ်နေပြီး ရဲဘော်ရဲဘက်များနှင့် ဒေသခံများကို ဆေးဝါးကုသပေးနေသည်။

ယခုအခါ အချို့သည် တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေး အင်အားစုများနှင့်အတူ တိုက်ခိုက်နေပြီး ထရေစီ ကဲ့သို့သောသူများသည် ၎င်းတို့ လေ့လာထားသော ပညာများဖြင့် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော အကျိုးဆောင်မှု ပြုလုပ်နေပြီး ရဲဘော်ရဲဘက်များနှင့် ဒေသခံများကို ဆေးဝါးကုသပေးနေသည်။

ယခုအခါ ထရေစီသည် လွန်ခဲ့သောနှစ် မေလမှစတင်ပြီး စစ်ကောင်စီတပ်များနှင့် လူမျိုးစုလက်နက်ကိုင်တပ်များအကြား တိုက်ပွဲများ နေ့စဉ်ဖြစ်ပွားနေသည့် ကရင်နီ (ကယား) ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်နေသည်။

အခြားသူ အများအပြားကဲ့သို့ပင် ထရေစီသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ဖြစ်ပွားသည့် စစ်ကောင်စီဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြပွဲများတွင် ပါဝင်သည်။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူး တဦးဖြစ်သောကြောင့် သူသည် နိုင်ငံတဝှမ်းမှ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဆန့်ကျင်သည့် ဆန္ဒပြပွဲများတွင် ပါဝင်သည်။ သို့သော် စစ်ကောင်စီတပ်များက လှုံ့ဆော်မှုဖြင့် စွဲချက်တင်ပြီး သူ၏ အိမ်ကို ဝင်ရောက်စီးနင်းသောအခါ ထွက်ပြေးရသည်။

“တော်လှန်ရေး မပြီးမချင်း စစ်ကောင်စီကို ဆက်လက် တိုက်ခိုက်ရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဒါကြောင့် ရန်ကုန်က ထွက်လာခဲ့တယ်” ဟု ထရေစီက ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ ပြောသည်။

“မတရားမှုတွေကို ရပ်ကြည့်မနေနိုင်ဘူး။ ပြည်သူတွေ အနာဂတ်ဆုံးရှုံးတာ မလိုချင်ဘူး။ အာဏာရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်ဖို့ လုပ်လို့ရတာ အကုန်လုပ်မယ်” ဟု သူကပြောသည်။

ထရေစီသည် ကရင်နီပြည်နယ် ဒီမော့ဆိုမြို့နယ်သို့ ရောက်လာပြီး ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့များ (PDFs)၊ ဒေသခံများနှင့် စစ်ဘေးရှောင်များအတွက် ဆေးဝန်ထမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ မြို့နယ်အတွင်း ဝေးကွာသော ဒေသများမှ ကျောင်းသားများအတွက် သင်ကြားရေး အထောက်အကူပြုများကို ဝေငှကာ စင်ပြိုင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) အောက်မှ ကျောင်းများတွင် ကျန်းမာရေးပညာပေးများ သင်ကြားပေးသည်။

ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ နေပြည်တော်တွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလက စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒပြနေစဉ် / ဧရာဝတီ

ရန်ကုန်ဆေးတက္ကသိုလ် (၁) မှ စီနီယာ အကိုအမများနှင့် အများပြည်သူအကူအညီဖြင့် ပေးပို့သည့် အစားအသောက်များကို စစ်ဘေးရှောင်စခန်းများသို့ မျှဝေပေးသည်။ ထို့အပြင် သူနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ၎င်းတို့ဒေသတွင် နယ်လှည့် ကျန်းမာရေး

စောင့်ရှောက်မှု အဖွဲ့တခုကိုလည်း ထူထောင်ခဲ့သည်။

၎င်းတို့ဒေသမှ ဆေးခန်းတခန်းကို ယခုအခါ ခွဲစိတ်ကုသမှုအမျိုးမျိုး လုပ်နိုင်သည့် ဆေးရုံတရုံအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်လိုက်ပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုဆေးရုံမှ ခွဲစိတ်ကုသမှုများကို သူ၏ဆေးတက္ကသိုလ်မှ စီနီယာများ၏ အကူအညီဖြင့် ပြုလုပ်နေကြောင်း ထရေစီက ပြောသည်။ အမည်မဖော်လိုသော အစိုးရ မဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်သူ့စေတနာ့ဝန်ထမ်းများနှင့် NUG ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ၎င်းတို့ကို ကူညီနေသည်။

စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများအကြား နေ့စဉ်တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားလာပြီးနောက် ထိုဆေးရုံသည် အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရလာသူ တဒါဇင်ကျော်ကို ကုသပေးရသည်။ ထိုသို့သော အချိန်များတွင် ထရေစီနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် နေ့ရောညပါ ခွဲစိတ်ကုသပေးရသည်။

“လူနာတွေက ခွဲစိတ်ခန်းရောက်လာတော့ ခြေထောက် မပါတော့တာ၊ လက် မပါတော့တာ၊ ဗိုက်ကပွင့် နေတာမျိုးတွေ ဖြစ်နေတာ” ဟု တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့မှ ဒဏ်ရာရသူများအကြောင်း သူကပြောပြသည်။

စစ်ကောင်စီ၏ အမြောက်ဆံထိမှန်ပြီး ဝမ်းဗိုက်တွင် အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရလာသော လူငယ် ရဲဘော်တဦးအား သယ်ဆောင်လာသည်ကို သူမှတ်မိနေသည်။ သူ အသက် ဆက်လက်ရှင်သန်ရန် အခွင့်အလမ်း နည်းသော်လည်း ထရေစီနှင့် အခြားဆရာဝန်များက သူ့ကို ဆက်လက် ကုသပေးသည်။ ၆ နာရီကြာ အပြင်းအထန် ကုသရပြီးနောက် ထိုရဲဘော် အသက်ရှင်သေးသော်လည်း နောက် နာရီဝက် အကြာတွင် ကွယ်လွန်သွားသည်။

ထိုရဲဘော် ကျဆုံးသောကြောင့် သူနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ စိတ်နှလုံးကြေကွဲရကြောင်း ထရေစီက ပြောပြသည်။

“လူငယ်တော်လှန်ရေးသမားတွေရဲ့ တိုက်ပွဲအတွက် ကျမ မဆောက်တည်နိုင်လောက်အောင် ခံစားရတယ်။ တချိန်တည်းမှာပဲ ကျမက စစ်ခွေးတွေနဲ့ သူတို့အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးနေသူတွေကို မုန်းတယ်၊ ရွံတယ်၊ ဒေါသထွက်တယ်” ဟု စိတ်ခံစားမှုကြောင့် ကွဲအက်နေသော အသံဖြင့် သူကပြောသည်။

“လူငယ်တော်လှန်ရေးသမားတွေရဲ့ တိုက်ပွဲအတွက် ကျမ မဆောက်တည်နိုင်လောက်အောင် ခံစားရတယ်။ တချိန်တည်းမှာပဲ ကျမက စစ်ခွေးတွေနဲ့ သူတို့အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးနေသူတွေကို မုန်းတယ်၊ ရွံတယ်၊ ဒေါသထွက်တယ်” ဟု စိတ်ခံစားမှုကြောင့် ကွဲအက်နေသော အသံဖြင့် သူကပြောသည်။

တော်လှန်ရေးတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ရန် သဘောတူခဲ့သော မိဘများနှင့် ခွဲခွာလိုက်ရသောကြောင့် ဝမ်းနည်းကြောင်း ထရေစီက ပြောသည်။

“ကျမ စိတ်ဓာတ်ကျရတဲ့အခါ တော်လှန်ရေးသမားတွေ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံရတာကို ကျမ စဉ်းစားတယ်။ သူတို့တွေက အသက်တွေပေးသွားလို့ မိဘတွေနဲ့ ဘယ်တော့မှ ပြန်မတွေ့ရ တော့ဘူးလေ” ဟုလည်း ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ သူကပြောသည်။

ထရေစီနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကို အားကိုးနေရသည်မှာ PDF တပ်ဖွဲ့ဝင်များသာမကဘဲ ထိုဒေသမှ အရပ်သားများနှင့် စစ်ဘေးရှောင်များလည်း ပါဝင်သည်။ စစ်ကောင်စီတပ်များသည့် ကျေးရွာများကို မကြာခဏ တိုက်ခိုက်သောကြောင့် အရပ်သားဒေသခံများသည် မကြာခဏ ဒဏ်ရာရသလို နေအိမ်များကိုလည်း ဆုံးရှုံးကြသည်။ တချိန်တည်းတွင် IDPs စစ်ဘေးရှောင် ဒေသခံစခန်းများတွင်လည်း လူသားချင်း စာနာမှု အကူအညီမရသောကြောင့် ကျန်းမာရေး ညံ့ဖျင်းခြင်းနှင့် အရေးပေါ်အခြေအနေများကို ကြုံတွေ့နေရသည်။

ထရေစီနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတဦးတို့ လူနာကို ကုသနေစဉ်

IDPs စစ်ဘေးရှောင်စခန်းများတွက် စောင့်မလုံလောက်ဘဲ ကလေးငယ်များသည် အေးသောရာသီတွင် အအေးမိကာ သန့်ရှင်းသောရေ မရသောကြောင့် ဝမ်းလျှောကြသည်။ တချိန်တည်းတွင် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သော စစ်ဘေးရှောင်များသည် သွေးတိုး၊ နှလုံး၊ ဆီးချိုစသည့် နာတာရှည်ရောဂါများ ခံစားနေရပြီး ဆေးဝါး မလုံလောက်သောကြောင့် လွန်စွာဖျားနာသောအခါမှသာ ဆေးရုံသို့ရောက်လာကြသည်။

“ကျမတို့က သူတို့ကို နေ့ရောညပါ စောင့်ရှောက်တယ်။ သူတို့ပြန် နာလန်ထလာရင် ကျမတို့ အရမ်း ဝမ်းသာကြတယ်” ဟုလည်း သူကပြောသည်။

ထရေစီကဲ့သို့ပင် ဂျူလီယာသည်လည်း ချင်းပြည်နယ်မှ အရပ်သားများနှင့် လူမျိုးစုလက်နက်ကိုင်များကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးနေသူတဦး ဖြစ်သည်။

လူထုအာဏာဖိဆန်ရေး ဆေးဝန်ထမ်းများ၏ အင်အား

အသက် ၃၃ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော ဂျူလီယာသည် စစ်အာဏာမသိမ်းမီက ချင်းပြည်နယ်၊ မင်းတပ်မြို့နယ်မှ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းတဦးဖြစ်သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ နှောင်းပိုင်းတွင် သူနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အများအပြားသည် လူထုအာဏာဖိဆန်ရေး လှုပ်ရှားမှု (CDM) တွင် ပါဝင်ကြသည်။ တနိုင်ငံလုံးမှ ကျန်းမာရေးလုပ်သားများသည် လူထုအာဏာဖိဆန်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် ပထမဆုံး ပညာရှင်များဖြစ်သည်။ တနိုင်ငံလုံးရှိ ဆေးရုံများမှ ကျန်းမာရေးလုပ်သားများသည် ဆေးရုံများတွင် CDM စာတန်းများ ချိတ်ဆွဲကာ စစ်အာဏာသိမ်းမှု ဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြပွဲများတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ချင်းပြည်နယ်၊ မင်းတပ်ရှိ ဝေးလံသော ဒေသတစ်ခုတွင် ဒေသခံများကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးနေသော ဂျူလီယာ

မြန်မာမှ ကျန်းမာရေးလုပ်သား ၁၁၀,၀၀၀ အနက် ၆၀,၀၀၀ သည် CDM လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးစနစ် ရပ်ဆိုင်းသွားသည်။

ကျန်းမာရေး CDM လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သူ ၅,၀၀၀ နီးပါးသည် စင်ပြိုင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) လက်အောက်မှ

တော်လှန်ရေးအုပ်စုများနှင့်အတူ ကျန်းမာရေး လုပ်သားများအဖြစ် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နေသည်ဟု ထိုစာရင်းကို ပြုစုနေသည့် CDM ကျန်းမာရေးလုပ်သားကွန်ရက်၏ အဆိုအရ သိရသည်။ ထိုသူများတွင် အထူးကုဆရာဝန် ၃၂၀၊ သူနာပြုဆရာမ ၅၆၀ နှင့် အခြေခံ ကျန်းမာရေးလုပ်သား ၁,၅၅၄ ဦးနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်ကြောင်း NUG ၏ အဆိုအရ သိရသည်။

ကျန်းမာရေး CDM လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သူ ၅,၀၀၀ နီးပါးသည် စင်ပြိုင် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) လက်အောက်မှ တော်လှန်ရေးအုပ်စုများနှင့်အတူ ကျန်းမာရေး လုပ်သားများအဖြစ် ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နေသည်ဟု ထိုစာရင်းကို ပြုစုနေသည့် CDM ကျန်းမာရေးလုပ်သားကွန်ရက်၏ အဆိုအရ သိရသည်။ ထိုသူများတွင် အထူးကုဆရာဝန် ၃၂၀၊ သူနာပြုဆရာမ ၅၆၀ နှင့် အခြေခံ ကျန်းမာရေးလုပ်သား ၁,၅၅၄ ဦးနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်ကြောင်း NUG ၏ အဆိုအရ သိရသည်။

ဂျူလီယာသည် ထိုကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအနက် တဦးဖြစ်ကာ တော်လှန်ရေးတပ်များ၏ အခြေစိုက် စခန်းတွင်သာမက မင်းတပ်မြို့နယ်မှ ဝေးကွာသော နေရာများတွင်လည်း တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ယခင်က သူသည် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ၁၀ နှစ် လုပ်ကိုင်ဖူးသည်။

“စစ်အာဏာသိမ်းတာကို အရမ်းဆန့်ကျင်ရှုတ်ချလို့ CDM လှုပ်ရှားမှုမှာ ကျမပါဝင်တယ်” ဟု ဂျူလီယာက ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ ပြောသည်။

သူနှင့်မိတ်ဆွေများသည် မင်းတပ်တွင် တိုက်ပွဲများ မဖြစ်ပွားမီ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ မေလမတိုင်မီတွင် CDM ဆေးကုခန်းတစ်ခုကို တည်ထောင်ကြသည်။ ထို့နောက် သူသည် ချင်းကာကွယ်ရေးတပ် CDF (မင်းတပ်) က စစ်ကောင်စီတပ်များကို တိုက်ခိုက်နေသည့် ဝေးကွာသောနေရာတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်မေလတွင် သူနှင့်အခြားကျန်းမာရေးလုပ်သား ၅ ဦးသည် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် ၁၄ ရက်ကြာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့က ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတွင် ဆရာဝန်များနှင့် သူနာပြုများ စစ်အာဏာသိမ်းမှု ဆန့်ကျင်ရေး ဖဲကြိုးနီ လှုပ်ရှားမှု၌ ပါဝင်စဉ် / ဧရာဝတီ

“ကျမတို့ဘက်မှာ လက်နက် မလုံလောက်တော့ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုတွေ ဖြစ်ရတယ်။ ဒဏ်ရာ အပြင်းအထန်ရပြီး သွေးတွေ အရမ်းထွက်နေတဲ့ ရဲဘော်တွေအတွက် ပတ်တီးတွေ အများကြီး သုံးရတယ်” ဟု သူကပြောပြသည်။

ယခင်က စစ်ပွဲအခြေအနေမျိုးနှင့် မရင်ဆိုင်ခဲ့ဖူးသောကြောင့် အစောပိုင်းတွင် ကြောက်လန့်ခဲ့သည်။ သို့သော် တိုက်ပွဲတွင် ဒဏ်ရာရသော CDF ရဲဘော်များကို ကုသပေးရင်း ထိုအကြောက်တရားကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်။

ဒဏ်ရာရသည့် ရဲဘော်များ၏ သွေးများ အများအပြား စွန်းထင်းနေသောကြောင့် ကျန်းမာရေး လုပ်သားများ မထိုင်နိုင်သည့် တာပေါ်လင်စ တခုကို တွေ့ခဲ့ကြောင်း သူကပြောပြသည်။

“ရဲဘော်တယောက်က အမြောက်ဆံထိလို့ ဦးခေါင်းခွံကြပြီး ဆုံးတယ်။ ကျန်တဲ့သူတွေလည်း မေးရိုးကျိုးတာတို့၊ ခြေထောက်ကို ကျည်ဆံမှန်တာတို့ ဖြစ်ကြတယ်။ စာရေးကိရိယာ ကိုင်ရမယ့်အစား လက်နက်တွေကိုင်ရတဲ့ ဒီလူငယ်တွေအတွက် ကျမ ဝမ်းနည်းတယ်” ဟု သူကပြောသည်။

စစ်မြေပြင်မှ အဝေးသို့ ရောက်နေချိန်တွင် သူသည် CDF အခြေစိုက်စခန်းတွင် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ပြုလုပ်ပေးသည်။ တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် အများအပြားသည် မသန့်ရှင်းသော ရေကြောင့် ကျောက်ကပ်တွင် ကျောက်တည်ကြသည်။ ဆိုးရွားသော ရာသီဥတုနှင့် လေ့ကျင့်ရေးကြောင့် သူကိုယ်တိုင်လည်း ဖျားနာဖူးသည်။

ရှေ့တန်း စစ်မျက်နှာသို့ သွားရန်လိုအပ်တိုင်း သူအသင့်ရှိနေသည်။ တချိန်တည်းတွင် သူသည် မြို့နယ်အတွင်းမှ အလှမ်းဝေးသည့် ကျေးရွာများတွင် သူ၏အဓိက ကျွမ်းကျင်သည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများလည်း ပေးရသည်။

ဝေးကွာသည့် ကျေးရွာများတွင် ဆေးပစ္စည်းကိရိယာ လုံလုံလောက်လောက် မရှိသောကြောင့် အခက်အခဲများစွာ ရင်ဆိုင်ရသည်။

“အာဏာမသိမ်းခင်တုန်းက ဌာနတခုအနေနဲ့ ဝန်ဆောင်မှု အပြည့်ပေးခဲ့တာ” ဟုလည်း သူကပြောသည်။

“ဒါပေမယ့် မနှစ်ကစပြီး အလုပ်တွေအားလုံးကို ကျမတို့ပဲလုပ်ရတယ်။ အာဏာသိမ်းချိန်ကစတင်ပြီး ကျမတို့မှာ ဆေးဝါးနဲ့ ဆေးပစ္စည်းကိရိယာ မလုံလောက်တော့ဘူး” ဟု အများပြည်သူကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် ကြုံရသည့် အခက်အခဲများအကြောင်း သူကပြောပြသည်။

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုပေးနေသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတဦး

သို့သော် ဂျူလီယာနှင့် အခြား CDM ဆေးဝန်ထမ်းများသည် ၎င်းတို့တာဝန်ယူရသည့် နေရာများတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဆက်လက်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ထားကြသည်။

ဒို့မြေ ဆေးတပ်ဖွဲ့

စစ်ကောင်စီဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုများ၏ အခိုင်အမာဒေသဖြစ်သော စစ်ကိုင်းတိုင်း အနောက်ပိုင်းတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများပေးရန် CDM ဆေးဝန်ထမ်းများက ဒို့မြေ ဆေးတပ်ဖွဲ့ကို လွန်ခဲ့သော ၃ လက တည်ထောင်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် စစ်ဘေးရှောင်များ အတွက်သာမက တော်လှန်ရေး အင်အားစုများကိုလည်း ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ပေးနေသည်။

အသက် ၃၆ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော ကိုမြတ်သူသည် ဒို့မြေ ဆေးတပ်ဖွဲ့ကို ထူထောင်သည့် CDM ဆေးဝန်ထမ်းတဦး ဖြစ်သည်။

စစ်ကောင်စီဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုများ၏ အခိုင်အမာဒေသဖြစ်သော စစ်ကိုင်းတိုင်း အနောက်ပိုင်းတွင် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများပေးရန် CDM ဆေးဝန်ထမ်းများက ဒို့မြေ ဆေးတပ်ဖွဲ့ကို လွန်ခဲ့သော ၃ လက တည်ထောင်သည်။

ထိုအဖွဲ့သည် စစ်ဘေးရှောင်များ အတွက်သာမက တော်လှန်ရေး အင်အားစုများကိုလည်း ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ပေးနေသည်။

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ၂ ရက်အကြာ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ CDM လှုပ်ရှားမှုတွင် မပါဝင်မီက သူသည် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး အရာရှိတဦးအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်မှာ ၁၈ နှစ် ရှိပြီဖြစ်သည်။

“ကျနော်တို့ကို CDM လှုပ်ရှားမှုမှာ ပါဝင်စေတာက စစ်အာဏာသိမ်းမှုပဲ” ဟု ကိုမြတ်သူက ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ ပြောသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်မှစတင်ပြီး အခြား CDM ဆေးဝန်ထမ်းများကဲ့သို့ပင် ကျေးရွာများသို့ လှည့်လည်သွားကာ ပြည်သူများကို အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများပေးသည်။ သူနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် လွန်ခဲ့သော ၃ လမှစတင်ပြီး PDF အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးသည်။

ကိုမြတ်သူနှင့် အခြားဆေးဝန်ထမ်း ၂ ဦးသည် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာ နောက်ဘက်တွင် စခန်းချပြီး ဒဏ်ရာရသော ရဲဘော်များအတွက် ရှေးဦးသူနာပြုစုများ လုပ်ဆောင်ပေးသည်။ အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရသော ရဲဘော်များကို တော်လှန်ရေးအင်အားစုများ ထိန်းချုပ်ဒေသရှိ ဆေးရုံများသို့ ပို့ဆောင်ပေးသည်။

တော်လှန်ရေးရဲဘော် အများအပြား ကျဆုံးရခြင်း၊ ခြေလက်အင်္ဂါ ဆုံးရှုံးရခြင်းကိုလည်း သူကြုံဖူးသည်။

“ဒီမှာကတော့ ပျော်ရွှင်စရာထက် နာကျင်စရာတွေပဲရှိတယ်” ဟုလည်း သူကပြောသည်။

သူ့မိသားစုက သူ့အတွက် စိုးရိမ်သလို သူ့မိသားစုအတွက်လည်း သူက စိုးရိမ်ရသည်။ စစ်ကောင်စီ တပ်များသည် သူ၏ဒေသမှ ကျေးရွာများကို နေ့စဉ်နီးပါး တိုက်ခိုက်နေသည်။

စစ်ကောင်စီလေတပ်ကလည်း ဒေသတွင်းတွင် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ မကြာခဏ လုပ်သည်။

“လေယာဉ်တွေလာရင် ဘာမှ လုပ်မရဘူး။ ပြေးရတာပဲ” ဟုလည်း သူကပြောပြသည်။

ဦးမညွတ် အရှုံးမပေးသော CDM ဆေးဝန်ထမ်းများ

၎င်းတို့၏ ဒေသအသီးသီးတွင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ထူထောင်ပြီးနောက် CDM ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများသည် ဆေးဝါးနှင့် အခြားလိုအပ်သော ပစ္စည်းများ မလုံလောက်သော်လည်း ၎င်းတို့အလုပ်ကို ၎င်းတို့ ဆက်လက် လုပ်ကိုင်နေသည်။

“တော်လှန်ရေး ပြီးတဲ့အထိ ရဲဘော်တွေနဲ့အတူ ဆက်လက် တိုက်ပွဲဝင်မယ်။ တော်လှန်ရေး ပြီးရင် ကျနော့်ဌာနမှာ ကျနော်ပြန်လုပ်မယ်” ဟု ဧရာဝတီ သတင်းဌာနသို့ ကိုမြတ်သူကပြောသည်။

ပြည်သူများနှင့် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများသည် တရားသော စစ်ကို တိုက်ခိုက်နေသောကြောင့် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆန့်ကျင်သည့်တိုက်ပွဲ အောင်မြင်ရမည်ဟု ဂျူလီယာ ယုံကြည်သည်။

“ကျမတို့ မလွဲမသွေ အောင်မြင်ရမယ်။ ဒါပေမယ့် အချိန်တော့ လိုတယ်။ ကျဆုံးသွားတဲ့ ရဲဘော်တွေကို ဘယ်တော့မှ မစွန့်လွှတ်ဘူး။ နောက်ဆုံးအချိန်အထိ စစ်တပ်ကို ဆက်လက် တိုက်ပွဲဝင်မယ်” ဟု သူကပြောသည်။

PDF စခန်းများတွင်သာမက စစ်ဘေးရှောင်များစခန်းများနှင့် အရပ်သားဒေသများတွင် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးရင်း ဆေးဝန်ထမ်းများသည် တနိုင်ငံလုံးမှ ၎င်းတို့ ဆေးအဖွဲ့များအတွက် ပြည်သူလူထုထံမှ အလှူခံရသည်။

စစ်တပ်အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ပေါ့ပေါ့ဆဆ မနေဘဲ တော်လှန်ရေး အင်အားစုများကို မည်သည့်နည်းဖြင့်မဆို ထောက်ပံ့ရာတွင် ပါဝင်ရန် ပြည်သူများကို ထရေစီက တိုက်တွန်းသည်။

“ကျမတို့ဟာ တော်လှန်ရေး အမြန်ဆုံးပြီးအောင် တိုက်ပွဲဝင်နေတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲမှာ ပါဝင်စေချင်တယ်” ဟု သူကပြောသည်။

(ဧရာဝတီ အင်္ဂလိပ်ပိုင်းမှ Yuzana ၏ *Myanmar Resistance Medics on Front Line of Fight Against Military Rule* ကို ဆီလျော်အောင် ဘာသာပြန် ဖော်ပြသည်။)

<https://burma.irrawaddy.com/article/2022/11/24/256217.html>

လက်ယက်ကုန်း အစီရင်ခံစာ Myanmar Witness ထုတ်ပြန်

၂၄ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၂၂ | ဗွီအိုအေ (မြန်မာဌာန)

ပြီးခဲ့တဲ့လက စစ်ကိုင်းတိုင်း လက်ယက်ကုန်းကျေးရွာကို စစ်တပ်က လေကြောင်းကနေ တိုက်ခိုက်တာကြောင့် သေဆုံးသူ ၁၁ ဦးထဲမှာ ကလေးငယ် ၆ ဦး ပါဝင်တယ်လို့ မြန်မာလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့တစ်ခုက အစီရင်ခံစာသစ်က ဖော်ပြပါတယ်။

စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့က စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒီပဲယင်းမြို့နယ် လက်ယက်ကုန်းကျေးရွာက ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းနဲ့ စာသင်ကျောင်းတစ်ခုကို စစ်တပ်က ရဟတ်ယာဉ်နှစ်စင်းနဲ့ တနာရီတိုက်ခိုက်မှုအတွင်း ၁၁ ဦးနဲ့ ၁၄ အကြားသေဆုံးခဲ့ပြီး အဲဒီအထဲမှာ ကလေးငယ် ၆ ဦးပါဝင်တယ်လို့ ဖြစ်စဉ်နဲ့ပတ်သက်လို့ အသေးစိတ်ကို Myanmar Witness လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်တာပါ။

မြန်မာစစ်ကောင်စီရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်တွေမှာတော့ ဒေသတွင်း PDF ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်တွေကို နှိမ်နင်းတဲ့စစ်ဖြစ်ပြီး ကလေးငယ်တွေအပါအဝင် ဒဏ်ရာရသူတချို့ကို ဆေးဝါးကုသပေးခဲ့တယ်လို့ ဖော်ပြပါတယ်။ PDF တွေဟာ လူနေအိမ်တွေနဲ့ ရပ်ရွာကို အခြေပြုပြီး လှုပ်ရှားနေကြတာလို့လည်း စစ်ကောင်စီက ပြောပါတယ်။

ဒေသခံတွေကတော့ ပစ်ခတ်ခံရတဲ့ လက်ယက်ကုန်းဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဝန်းအတွင်း စာသင်ကြားနေကြတဲ့ ဆရာ ဆရာမတွေနဲ့ စာသင်ကျောင်းသားတွေပဲ ရှိတယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ ဒီဖြစ်စဉ်နဲ့ပတ်သက်လို့ ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်အပါအဝင် နိုင်ငံတကာအစိုးရတွေ၊ နိုင်ငံတကာခေါင်းဆောင်တွေက မြန်မာစစ်ကောင်စီကို ပြစ်တင်ဝေဖန်ထားပါတယ်။

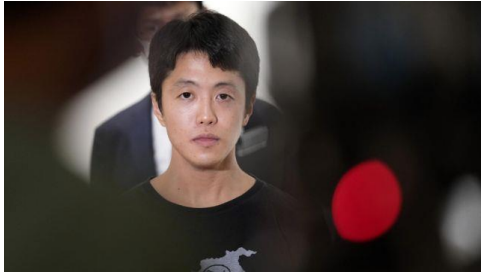
<https://burmese.voanews.com/a/myanmarwitness-pdf-အစီရင်ခံစာ-လက္ခတ္တ၊နူး၊ရာ-စစ်ပွဲတိုင်း-စာသတင်းကော်မတီ-ဒီပဲယင်း/6848555.html>

မြန်မာနိုင်ငံက စစ်ကြောရေးအတွေးအကြံတွေကို ပြန်ပြောပြတဲ့တိုရိုကူဘိုတာ

၂၄ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၂၂

ဂျပန်နိုင်ငံသား မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးသူ တိုရိုကူဘိုတာဟာ စစ်ကောင်စီရဲ့လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နဲ့ အင်းစိန်ထောင်ကနေ နိုဝင်ဘာ ၁၇ ရက်နေ့က ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာခဲ့ပြီး ဂျပန်နိုင်ငံကို ချက်ချင်းပြန်လည်ပို့ဆောင်ခံခဲ့ရပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ရင်းမြစ်,EPA-EFE/FRANCK ROBICHON

သူဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ဇူလိုင်လကုန်ပိုင်းက ရန်ကုန်မြို့၊ တောင်ဒဂုံမြို့နယ်မှာ ပြုလုပ်တဲ့ စစ်အာဏာသိမ်းမှုဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြပွဲကို မှတ်တမ်းရိုက်ကူးနေစဉ်မှာ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပြီး သူ့ကို စစ်ကောင်စီက ပုဒ်မ သုံးခုတပ်ကာ စုစုပေါင်း ထောင် ၁၀ နှစ်ချမှတ်ခဲ့ပါတယ်။

အခုတော့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နဲ့ ပြန်လည်လွတ်မြောက်ခဲ့တဲ့နောက် ဂျပန်နိုင်ငံကို နိုဝင်ဘာ ၁၈ ရက်မှာ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။

သူက ဆန္ဒပြပွဲအတွင်း သူ့အဖမ်းဆီးခံခဲ့ရတဲ့အခြေအနေနဲ့ပတ်သက်လို့ သူ့ကို ဖမ်းဆီးဖို့အတွက် စီစဉ်ခဲ့တယ်လို့မထင်ကြောင်း၊ အဲဒီဖြစ်စဉ်မှာ သူရှိနေတဲ့အချိန် ဖမ်းဆီးသွားတဲ့ပုံစံသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဒါပေမဲ့ သူရောက်ရှိနေတဲ့အကြောင်း သတင်းပေါက်ကြားမှုရှိနိုင်တာကိုလည်း မငြင်းနိုင်ကြောင်း The Newsmakers သတင်းဌာနနဲ့ ပြုလုပ်တဲ့ မေးမြန်းခန်းမှာ ပြောကြားသွားခဲ့ပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ရင်းမြစ်,EPA-EFE/FRANCK ROBICHON

“အဲဒီနေရာမှာ ဆန္ဒပြပွဲရှိတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော့်ကို အမည်မသိလူတစ်ဦးက ဖြစ်စဉ် မတိုင်ခင်တစ်ရက်မှာ သတင်းပေးလာပါတယ်။ ကျွန်တော် အဲဒီနေရာကို သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ အမည်းရောင် တီရှပ်ဝတ်ဆင်ထားတဲ့ လူငယ်တစ်စု ရှိနေတာကိုတွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်က သူတို့ရဲ့နောက်မှာ မီတာ ၃၀

လောက်အကွာကနေ အခြေအနေကို လေ့လာစောင့်ကြည့်နေတာပါ။ လူငယ်တွေက စက္ကန့် ၃၀ လောက် ဗီနိုင်းတွေကိုင်ပြီး ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုစတင်ကြပါတယ်။ အဲဒီနောက် သူတို့ လူစုကွဲပြီး လမ်းတွေထဲ ပြေးဝင်သွားကြပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ကျွန်တော်လည်း သူတို့နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို လှည့်ထွက်ပြီး လမ်းသွားလမ်းလာလို ဟန်ဆောင်လိုက်ပါတယ်။ သိပ်မကြာခင်မှာပဲ ကားတစ်စီးနဲ့ လူတစ်စု ကျွန်တော့်ဆီရောက်လာပြီး ကားပေါ်က စစ်သားနှစ်ယောက်ဆင်းလာပြီး တစ်ခုခုအော်ဟစ်ပြောဆိုနေတယ်။ သူတို့ ကျွန်တော့်ခေါင်းကို သေနတ်နဲ့ချိန်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် လက်မြှောက်ပြီး ခူးထောက်ထားရတယ်။ ကျွန်တော့်ကို လက်ထိတ်ခတ်ပြီး ရဲစခန်းကို ရဲကားနဲ့ခေါ်သွားပြီး ကျွန်တော့်ကို နှစ်ရက် စစ်ဆေးတယ်”လို့ သူကပြောပါတယ်။

အဲဒီလို စစ်ဆေးခံရစဉ်မှာ ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်တာတွေ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနာကျင်ထိခိုက်အောင် ပြုလုပ်ခံရတာမျိုးမရှိခဲ့ပေမဲ့ သူ့နာမည်နဲ့ သူရိုက်ကူးခဲ့တဲ့ ရိုဟင်ဂျာ အကြောင်း မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ကို ရှာတွေ့သွားတဲ့အခါမှာတော့ သူတို့ရဲ့ပြုမူဆက်ဆံပုံက ပြောင်းလဲသွားခဲ့တယ်လို့ ကူဘိုတာက ဆက်ပြောပါတယ်။

“ကျွန်တော့်ကို ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်တာတွေတွေ့မရှိပါဘူး။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနာကျင်မှုပြုလုပ်တာလည်း မရှိပါဘူး။ သူတို့က နိုင်ငံခြားသားဆိုရင် သတိထားတာကို ကျွန်တော်သိထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ ကျွန်တော့်နာမည်ကို ရှာတွေ့သွားပြီး ကျွန်တော်ရိုက်ကူးထားတဲ့ ရိုဟင်ဂျာ ရုပ်ရှင်ကို ရှာတွေ့သွားချိန်မှာတော့ သူတို့ရဲ့တုံ့ပြန်မှုက အနည်းငယ်ပြောင်းလဲသွားပါတယ်။ သူတို့က အဲဒီရုပ်ရှင်ကိုမုန်းတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဒါတွေက ရွံ့မုန်းစရာကောင်းတယ်လို့လည်းပြောတယ်။။ အဲဒီနောက် ကျွန်တော်ကို ရဲစခန်းထဲက အချုပ်ခန်းထဲကို ပို့လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာလေးရက် နေလိုက်ရတယ်။ အဲဒီနေရာက အမှန်တကယ် ဆိုးရွားတဲ့နေရာပါ။ သူတို့က မင်းကို ငရဲလို နေရာမျိုးကို ပို့မယ်လို့တောင်ပြောတာပါ။ တကယ်လည်း အဲဒီနေရာက အလွန်ညစ်ပတ်ပါတယ်။ ပူလောင်အိုက်စပ်ပြီး ၂ မီတာနဲ့ ၅ မီတာပတ်လည်လောက်ပဲရှိတဲ့ အခန်းထဲမှာ လူ ၂၀ လောက် ပြွတ်သိပ်ပြီးနေရတယ်။ တကယ်ကို ကျန်းမာရေးနဲ့ မညီညွတ်တဲ့နေရာပါ။ နေရောင်လည်း မမြင်ရဘူး။ လူတိုင်းအတွက်လည်း

ရေပုံးတစ်ပုံးပဲပေးထားတယ်။ အဲဒီရေခဲပဲ မျက်နှာသစ်ရသလို အိမ်သာလည်းသုံးရပါတယ်။ အနံ့အသက်ကလည်း အရမ်းကိုဆိုးရွားပါတယ်”လို့ သူက အချုပ်ခန်းအတွင်းနေထိုင်ရတဲ့အခြေအနေကို ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ရင်းမြစ်,EFE/FRANCK ROBICHON

မြန်မာနိုင်ငံမှာ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ အမြောက်အမြားဟာလည်း မြန်မာနိုင်ငံကနေ တိမ်းရှောင် ထွက်ခွာသွားကြသလို နိုင်ငံတွင်းမှာပဲ ဆက်လက်နေထိုင်ဖို့ ရွေးချယ်ပြီး နေထိုင်နေဆဲ ပြည်သူတွေလည်းရှိနေဆဲပဲလို့ ကူဘိုတာက ဆက်ပြောပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အခုတော့ ယူကရိန်းနဲ့ ရုရှားအရေးကြောင့် မြန်မာ့အရေးမှာ ကမ္ဘာမှာ မှေးမှိန်နေသလို ဖြစ်နေပါတယ်လို့လည်း သူက ပြောပါတယ်။

“ရန်ကုန်လို မြို့ကြီးမှာ စစ်ဖြစ်နေတာ၊ အကြမ်းဖက်ခံနေရတာတွေကို အလွယ်တကူမြင်နိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ ရန်ကုန်က တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေတာတွေ့မြင်ရပါတယ်။ ဒါက မြန်မာမှာ အာဏာသိမ်းပြီးတဲ့နောက် ပထမဆုံးကျွန်တော် ပြန်ရက်လာတာပါ။ မြို့က ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်နေတာကိုတွေ့ရတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော့်ကိုအံ့အားသင့်စေခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရဲ့ နှလုံးသားတွေကတော့ တိတ်ဆိတ်မနေပါဘူး။ သူတို့ရဲ့အသံကိုကျွန်တော်တို့နားထောင်ဖို့လိုပါမယ်”

<https://www.bbc.com/burmese/articles/c723dlg4dxvo>

မြန်မာမပါတဲ့ အာဆီယံ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ အစည်းဝေးအပေါ် အမြင်တချို့

၂၄ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၂၂ | ဝင်းမင်း

၉ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ အစည်းဝေးမှာ မြန်မာကိုယ်စားပြုသူ မပါခဲ့ပါဘူး။ အာဆီယံက ကျင်းပတဲ့ အစည်းဝေးတွေအတွက် မြန်မာကိုဖိတ်ကြားရေး ဆိုင်ရာသုံးသပ်ဖို့ အာဆီယံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကောင်စီကို တာဝန်ပေးခဲ့တဲ့နောက် အခု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဆင့် ဆွေးနွေးပွဲကို တက်ရောက်ခွင့် မရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ မြန်မာကို ဖိအားတိုးပေးလိုက်တာဖြစ်ပြီး ဒီလို ဖိအားပေးတာဟာ လက်တွေ့သက်ရောက်မှု နည်းနိုင်တယ်လို့ သုံးသပ်သူတွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ အပြည့်အစုံကို ကိုဝင်းမင်းက တင်ပြပေးမှာပါ။

အမေရိကန်နဲ့ အတူ တရုတ်လို အင်အားကြီးတဲ့ နိုင်ငံတွေက ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးတွေပါ တက်လေ့ ရှိတဲ့ ဒီ အာဆီယံ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးများနဲ့ မိတ်ဖက်များ အစည်းအဝေးမှာ လက်ခံကျင်းပပေးတဲ့ ကမေ [ ] ဘာဒီးယား နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် ဟွန်ဆန်က အဖွင့်မိန့်ခွန်း ပြောရာမှာ အာဆီယံ ဒေသတွင်း ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ဖို့ ဘယ်သူမှ မထင်ခဲ့ချိန်မှာ မြန်မာမှာက တချို့ နေရာတွေမှာ ပြည်တွင်းစစ် စဖြစ်နေပြီး တတိုင်းပြည်လုံးကို ဖြစ်လာဖို့ ဦးတည်နေတယ်လို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒီကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးမှာ အရင်နှစ်တွေက တက်ခွင့် ရခဲ့တဲ့ မြန်မာ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဒီနှစ်မှာ တက်ခွင့် မရတဲ့ အပေါ် မြန်မာ့ အရေး သုံးသပ်သူ ဦးရဲထွန်းက

“ဒါက သူတို့ နောက်ဆုံး အာဆီယံ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးမှာ မြန်မာ့ အရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ Five Point Consensus ကို အကောင်အထည် မဖော်နိုင်တာဟာ မြန်မာ နစက စစ်အစိုးရကြောင့်လို့ ဆိုပြီးတော့ နိဂုံးချုပ်ထားတာ ရှိတယ်။ ထပ်ပြီးတော့ တိုးပြီးတော့ Five Point Consensus ကို အကောင်အထည် ဖော်ဖို့ ဖိအားပေးတဲ့ အနေနဲ့ ဒီ

ထိပ်သီး အစည်းအဝေးရော၊ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအစည်းအဝေးရော၊ နောက်တခါ နိုင်ငံရေး အရ Post တွေ ပေါ်နေရင် ဒီ ဝန်ကြီးအဆင့် လယ်ဗယ်တွေကိုပါ မဖိတ်ဖို့ အဲဒီမှာ ပြောကြ ဆိုကြတာ သတိထားလိုက်မိတယ်။ ဆိုတော့ သူတို့ နောင်မှာ ဖိတ်လို့ ရှိရင် နိုင်ငံရေးပိုစ့် မဟုတ်တဲ့ အစိုးရက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဆင့်လောက်တွေဘဲ ဖိတ်လိမ့်မယ်ထင်တယ်။ ဒီတခေါက်က အစည်းအဝေးမှာက အမေရိကန် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးလည်း ပါမယ်၊ တရုတ်လည်း ပါမယ်၊ အိန္ဒိယလည်း ပါမယ်ဆိုတော့ အမေရိကန် ကလည်း နည်းနည်း ဖိအားပေးပုံ ရတယ်။ ”

ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်က ပြီးဆုံးခဲ့တဲ့ ဒီ အာဆီယံ ထိပ်သီးပွဲရဲ့ မြန်မာဆိုင်ရာ နောက်ဆုံး ကြေညာချက်ထဲမှာ လိုအပ်ရင် အခုလို အခြား ဝန်ကြီး အဆင့်တွေကို ဆက် ကန့်သတ်ဖို့ကို အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးတွေ ပါတဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ကောင်စီကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးလိုက်တာကြောင့် အခုလို ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့တာလို့ အာဆီယံ ကျွမ်းကျင်သူတွေက ဆိုပါတယ်။

ISP မြန်မာ မဟာဗျူဟာနဲ့ မူဝါဒ လေ့လာရေး အင်စတီကျု အဖွဲ့ ဒါရိုက်တာ ဦးအောင်သူငြိမ်းကလည်း ဒါကို သဘောတူပါတယ်။

“ အဓိက ကတော့ဗျာ အာဆီယံ ဆုံးဖြတ်ချက်ထဲမှာ အရေးပါတဲ့ တချက် ပါတယ်ဗျ။ အဲဒါကတော့ Coordinating Body ကို ပိုပြီးတော့ ဩဇာအာဏာ ပေးထားတာမျိုး တွေ့ရတာပေါ့။ ဆိုတော့ အာဆီယံ ဘက်က ကျတော့ ဒီ လက်ရှိ အချိန်ထိကတော့ ဒီ မြန်မာဘက်က ကျန်တဲ့ ဝန်ကြီး အဆင့်တွေ ကျန်တဲ့ ကော်မတီတွေမှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တုန်းပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့လည်း တချို့ ကိစ္စတွေမှာ အခုက Case by Case ပေါ်နေရင် ကိစ္စ တခုချင်းစီ ဆုံးဖြတ်မယ် ဆိုတဲ့ သဘောထားမျိုး ပါလာတယ်။ အဲဒါက အရေးကြီးတယ်လို့တော့ ထင်ပါတယ်။ ”

အဲဒီတော့ အခုလို ဆုံးဖြတ်လိုက်တာကြောင့် သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်တဲ့ အပေါ် မေးရာမှာ သီပေါ မြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အမတ်ဟောင်းလည်း ဖြစ်တဲ့ ဦးရဲထွန်းက

“ ဒီလို ဆုံးဖြတ်လိုက်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့လို့တော့ နစက က နေပြီတော့ အခု Five Point Consensus ကို သူတို့ အကောင်အထည် ဖော်စေချင်သလို လိုက်လုပ်လိမ့်မယ်လို့တော့ ကျနော် မထင်ဘူး။ နစက အနေနဲ့ အဆိုးဆုံးထိကို သူတို့ တွက်ဆ ထားပြီးသား။ ဒီထက် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး သူတို့ကို ဝိုင်းပယ်တဲ့ ပုံစံမျိုး လုပ်လာရင် ဥပမာ NUG ကို အသိအမှတ်ပြုတာ၊ NUG ကို ဖိတ်ကြားတာမျိုး စသဖြင့် အဲသလို အထိ လုပ်လာခဲ့ရင် နတ်ထွက်ဖို့ အထိတောင်မှ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ”

ဒါ့အပြင် အာဆီယံရဲ့ မြန်မာဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ် ကမေ ဩဘာဒီးယား နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး မကြာခင် မြန်မာပြည် သွားဖို့ ပြင်နေတဲ့ ခရီးစဉ် အပေါ် အခု ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် ထိခိုက်မှာ စိုးရိမ်ရတယ်လို့လည်း ဦးရဲထွန်းက ဆက်ပြောခဲ့ပါတယ်။

“ နစက အနေနဲ့က သူတို့ အပေါ် အာဆီယံ အသင်းက ဆုံးဖြတ်ချက်တွေဟာ အာဆီယံရဲ့ မူလ စာချုပ်ပါ ပြဌာန်းချက်တွေပေါ်နေရင် အဲဒါတွေနဲ့ ဆန့်ကျင်ပြီးတော့ လုပ်နေတယ် ဆိုပြီးတော့ တောက်လျှောက် သူတို့က ပြောဆို ကန့်ကွက်ထားတာလည်း ရှိတော့ အခုလို လုပ်တဲ့ ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း သူတို့က ဒေါသထွက်လိမ့်မယ်လို့ ထင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ အကောင်းဘက်တော့ သူတို့ မျှော်လင့်သလိုတော့ အညံ့ခံလိမ့်မယ်လို့တော့ မထင်ဘူး။ နစက ဘက်က သူတို့ကို အဆင့်နှိမ့်ချ ဆက်ဆံလိုက်တဲ့ အတွက် Prak Sokhonn နဲ့တော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ပေးတွေ့ဖို့ စဉ်းစားထားခဲ့ရင်တောင်မှ ပေးမတွေ့တော့ဘူး ဆိုတာမျိုး ဖြစ်လာနိုင်တာပေါ့နော်။ မူလက Prak Sokhonn မဟုတ်ရင် ကျနော် သတိထားလိုက်မိတာက ကမေ ဩဘာဒီးယား ဝန်ကြီးချုပ် တောင်းဆိုတဲ့ အခါ နောက် လာတဲ့ အခါ ပေးတွေ့ပါမယ် ဆိုတဲ့ ကတိစကားမျိုး ရှိခဲ့တယ်။ အဲတော့ အဆိုးဆုံးကတော့ Prak Sokhonn ကိုလာခွင့် မပြုဘူးဆိုတာမျိုးပေါ့နော် ငြင်းပယ်လိုက်တာမျိုး အထိ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ကျနော် ကတော့ ခန့်မှန်းပါတယ်။ ”

တကယ်တော့ ပြီးခဲ့တဲ့ အာဆီယံ ထိပ်သီးပွဲထက် ဒီ အာဆီယံ ဘုံ သဘောတူညီချက် ၅ ရပ် အပေါ် ပို ထိရောက်မှု ရှိလာစေရေး အချိန်ကာလ သတ်မှတ်တာ အပါအဝင် ဖြည့်စွက်ချက်တွေကနေ အခု ပထမဆုံး မြန်မာကို ဒေသတွင်း ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေကနေ ကန့်သတ်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်လာတာလို့ သုံးသပ်သူတွေက ဆိုပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/analysis-on-asean-defense-ministers-meeting-without-burma/6847628.html>

**ရုရှားလီးယားစွမ်းအင်အသုံးပြု၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံတည်ဆောက်ရန်
စုစမ်းလေ့လာတိုင်းတာမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ရုရှားနိုင်ငံရှိ
ROSATOM ကုမ္ပဏီတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နားလည်မှုစာချွန်လွှာ(MOU) လက်မှတ်ရေးထိုး**

PUBLISHED 24 NOVEMBER 2022

ရုရှားလီးယားစွမ်းအင်အား ငြိမ်းချမ်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အသုံးပြု၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံတည်ဆောက်ရန် စုစမ်းလေ့လာတိုင်းတာမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံရှိ ROSATOM ကုမ္ပဏီနှင့်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာနတို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နားလည်မှုစာချွန်လွှာ (Memorandum of Understanding – MOU) ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်မှုအရသိရသည်။

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံတွင် ရောက်ရှိနေသည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဦးသောင်းဟန်နှင့် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမျိုးသိန်းကျော်တို့ဦးဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးလွင်ဦးနှင့် တာဝန်ရှိသူများနှင့် အတူ နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်တွင် ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ Sochi မြို့တွင်ကျင်းပသည့် (၁၂)ကြိမ်မြောက် ရုရှားလီးယားနည်းပညာအခြေခံသည့် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုဖိုရမ် (၂၀၂၂) (XII International Forum ATOMEXPO 2022) သို့ တက်ရောက်သည့်ခရီးစဉ်အတွင်း အထက်ပါစာချွန်လွှာကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများဦးဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဦးစွာ တက်ရောက်လာကြသူများနှင့် အတူ (၁၂) ကြိမ်မြောက် ရုရှားလီးယား နည်းပညာ အခြေခံသည့်ဆန်းသစ်တီထွင်မှုဖိုရမ် (၂၀၂၂) တွင် ခင်းကျင်းပြသ ထားသည့် နိုင်ငံတကာမှ ရုရှားလီးယားနှင့်ပတ်သက်ဆက်စပ်သော ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများ တည်ဆောက်ထားရှိမှု၊ ရုရှားလီးယားဆေးပညာဆိုင်ရာပြခန်းများ၊ Safety ဝတ်စုံများခင်းကျင်းပြသထားမှုများ၊ Research Reactor များအတွက် စက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုပြခန်းများအား ဆက်လက် လိုက်လံ ကြည့်ရှုလေ့လာပြီး သိရှိလိုသည်များအား မေးမြန်းဆွေးနွေးခဲ့ပြီး နားလည်မှုစာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက် လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးသောင်းဟန်သည် Sirius Park of Science and Art ရှိ Atom ခန်းမတွင် ပြုလုပ်သည့် မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေး (Plenary Session) တွင် “Nuclear Spring : creating sustainable future” ခေါင်းစဉ်ဖြင့်ဆွေးနွေးမှုအား တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဆွေးနွေးရာတွင် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ATOMIC ဖိုရမ်ကို တက်ရောက်ရန်ဖိတ်ကြားပေးသည့် ROSATOM ၏ အကြီးအကဲ၊ ဥက္ကဋ္ဌ အလက်ဆီလီကာချောအား ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း၊ တည်ဆောက်ပြီး Nuclear Power Plant, Small Scale Hydropower Plant, Wind Power နှင့် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာအတွက်ကျောင်း၊ တက္ကသိုလ်များကိုလိုက်လံပြသသည့်အပြင် Nuclear စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်သည့်အတွက်လည်း အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း၊ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံနှင့်မြန်မာနိုင်ငံတို့၏ မိတ်ဖက်ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံမှုသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် (၇၅)နှစ်မြောက် စိန်ရတုသို့ရောက်ရှိတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါ စိန်ရတုပြီးနောက်ပိုင်းတွင်လည်း နှစ်ပေါင်းကြာရှည်စွာ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နည်းပညာစသောကဏ္ဍစုံတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားလိုကြောင်း ပြောကြားသည်။

ထို့ပြင် ၂၀၂၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၇ ရက်တွင် ဗလာဒီဗောစတော့ခ်မြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် (၇)ကြိမ်မြောက် အရှေ့ဗျားစီးပွားရေးဖိုရမ်သို့ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် တက်ရောက်စဉ်က FEFU Campus တွင် ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံသမ္မတနှင့်တွေ့ဆုံရာ၌ ရုရှားနိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့အကြား စီးပွားရေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေးနှင့် Nuclear စွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်းစွာအသုံးပြု၍ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးတွင် အသုံးပြုနိုင်ရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်ဆွေးနွေးခဲ့ကြကြောင်း၊ ထို့အပြင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်မှ (၇) ကြိမ်မြောက် အရှေ့ဗျားစီးပွားရေးဖိုရမ် မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေး (Plenary Session) ၌လည်း ပါဝင်တက်ရောက်ပြီး စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံရေး (Food Security) ကဏ္ဍတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏အရေးပါမှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆွေးနွေးပြောကြားခဲ့ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်ရန်အတွက် ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကဏ္ဍတွင် ကမ်းလွန်လုပ်ကွက်များရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် ရေအားအရင်းအမြစ်များ၊ ဆိုလာနှင့် Wind Power ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် နေရာ များစွာရှိသည့်အတွက် စိတ်ပါဝင်စားသူများအနေဖြင့် လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ဖိတ်ကြားပါကြောင်း၊ ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတော်ကို ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များနှင့် လိုအပ်သည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ထုတ်လုပ်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှုအပိုင်းတွင်လည်း ရုရှားနိုင်ငံရှိ ROSATOM နှင့်ပူးပေါင်းပြီး Small Modular Reactor (SMR)အပြင် အသေးစားရေအားနှင့်ပျဉ်းဝှေ့ညီ ကာသတနာ များကို လည်း ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားလိုကြောင်း၊ နိုင်ငံတော်ကိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသည်များစွာ လိုအပ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လာမည့် ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် တစ်နိုင်ငံလုံးလျှပ်စစ်ဓာတ်အား အပြည့်အဝ ရရှိနိုင်ရေး အထူးကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ပြောကြားပြီး မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် လက်ရ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လျှပ်စစ်ပိုင်းဆိုင်ရာများနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် လာရောက် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ယင်းနောက် တက်ရောက်လာကြသည့် နိုင်ငံများမှဗျူကလီးယားနည်းပညာအသစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ထားသော အသေးစားဓာတ်အားပေးစက်ရုံ Small Modular Reactor (SMR)မှာ နေရာအကျယ် အဝန်းမြောက်များစွာ မလိုခြင်း၊ ဓာတ်အားခဈေးနှုန်းသက်သာခြင်း၊ နိုင်ငံစီးပွားအတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်ခြင်း၊ အချိန်တိုကာလအတွင်း တည်ဆောက်နိုင်ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် ဝေးလံခေါင်သီသောနေရာများ၊ စက်မှုဇုန်များအား သီးခြား ဓာတ်အားပေး ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းစသည့် အားသာချက်များရှိသည့်အတွက် နိုင်ငံတကာ လက်ရှိကြုံတွေ့နေရသော စွမ်းအင် အခက်အခဲအား ကျော်လွှားနိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိသူများက အလှည့်ကျဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတကာအဏုမြူစွမ်းအင် အေဂျင်စီမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ဖြစ်သူ Mikhail Chudakov ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများကို အလွတ်သဘော လာရောက်တွေ့ဆုံ၍ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

<https://news-eleven.com/article/240884>